

การศึกษาและออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไผ่)
 The study and design of Double walls from natural materials (Bamboo).

ศรัทัญญู สว่างเมฆ
 ฐุเกศมรติ อนันต์เวทมานนท์
 ธิญญูรรร อินทร์ท่าจาง

การศึกษาและออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่)
The study and design of Double walls from natural
materials (Bamboo).

นายศรัณยู สว่างเมฆ
นายชูเกียรติ อนันต์เวทยานนท์
นางสาวชญญธร อินทร์ท่าฉาง

ปีงบประมาณ 2558

การศึกษาและออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่)

นายศรัณยู สว่างเมฆ

นายชูเกียรติ อนันต์เวทยานนท์

นางสาวชญญธร อินทร์ท่าฉาง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่องานวิจัย : การศึกษาและออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่)
ชื่อผู้วิจัย : นายศรัณยู สว่างเมฆ , นายชูเกียรติ อนันต์เวทยานนท์ , นางสาวชญญธร อินทร์
ท่าฉาง
ปีพุทธศักราช : 2558

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อออกแบบพัฒนาผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) เพื่อลดการแผ่รังสีความร้อนเข้ามาภายในอาคาร ลดต้นทุนการก่อสร้างโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น และสามารถลดค่าใช้จ่ายในการใช้พลังงานในการปรับสภาวะภายในที่พักอาศัยให้เกิดภาวะน่าสบายขึ้นได้

จากผลการออกแบบได้เสนอรูปแบบผนังสองชั้นไว้ 3 แบบแล้วนำมาทดสอบการส่องผ่านของดวงอาทิตย์ และเลือกรูปแบบที่เหมาะสมนำมาทดสอบด้านอุณหภูมิกับวัสดุอื่น ๆ อีก 5 แบบ โดยผลที่ได้จากการทดลองพบว่า ในตอนกลางวัน ทั้งกรณีที่ 1, กรณีที่ 2, กรณีที่ 4, กรณีที่ 5, อุณหภูมิภายในห้องต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงอุณหภูมิขึ้นสูงสุด โดยเฉพาะในกรณีที่ 5 อุณหภูมิภายในห้องต่ำสุดกว่าทุกกรณีเนื่องจากที่มีพื้นที่ว่างระหว่างผนัง 2 ชั้นเพื่อหน่วงความร้อน แต่ในการวิจัยนี้ทำการทดสอบวัสดุผนังสองชั้นที่ยึดติดกับตัวอาคารภายนอกเป็นสำคัญ ทำให้ผนังที่ติดตั้งผนังสองชั้นไม้ไผ่ในระบบเปิดหน้าต่างมีอุณหภูมิต่ำกว่าทุกกรณี

(นายศรัณยู สว่างเมฆ)

ลายมือชื่อผู้วิจัย

(นายชูเกียรติ อนันต์เวทยานนท์)

ลายมือชื่อผู้วิจัย

(นางสาวชญญธร อินทร์ท่าฉาง)

ลายมือชื่อผู้วิจัย

Research Title: The study and design of Double walls from natural materials (Bamboo).

Author : Saranyoo Sawangmake , Chukiat Ananwettayanon , Tanyatorn Intachang
2015

The purpose of this study is design to develop double-walled design of natural materials (bamboo) to reduce radiant heat into the building. Reduce construction costs by using natural materials that are readily available locally. And can reduce the cost of energy use in the residential conditions occurring prior to cozy up to.

The results of the double-walled design forms the third and then put to the test transmission of the sun. And select the appropriate model to test the temperature of the material other five by the results of the experiment showed that during the day as the first, the second, the fourth, the fifth, the temperature inside the box. The outside temperature is lower than the highest temperature. Especially in the case of five minimum temperature inside the box than any event since the space between two walls of floor to localized heat. But in this study tested the two-story wall material that attaches to the outside of the building is important. Wall mounted double-walled bamboo in the open with temperatures under all circumstances.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
สารบัญ	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 วิธีการดำเนินวิจัย	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของต้นไม้	4
2.1.1 ตระกูลพืช	4
2.1.2 ชนิดของพันธุ์ไม้	4
2.1.3 คุณลักษณะพิเศษของ “ไผ่”	5
2.1.4 ชนิดของไม้ไผ่ที่ใช้ในการก่อสร้าง	6
2.1.5 การทำให้ไม้ไผ่คงทน	7
2.2 ไม้ไผ่กับงานสถาปัตยกรรม	8
2.2.1 สถาปัตยกรรมที่ทำจากไม้ไผ่	9
2.2.2 ไม้ไผ่กับงานสถาปัตยกรรมร่วมสมัย	9
2.3 ทฤษฎีการถ่ายเทความร้อน	10
2.3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายเทความร้อนของผนัง	10
2.3.2 การถ่ายเทความร้อนผ่านวัสดุโปร่งใส	11
2.3.3 การไหลของอากาศในช่องผนัง	12

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการระบายอากาศ	13
2.4.1 กระแสลม	13
2.4.2 ลักษณะของช่องเปิด	15
2.4.3 รูปแบบการไหลของกระแสลม (Air Flow pattern)	17
2.5 การทำผนัง 2 ชั้นที่มีช่องอากาศ	19
2.6 ทฤษฎีผนังปล่องรังสีอาทิตย์	20
2.6.1 ผนังปล่องรังสีอาทิตย์	20
2.6.2 สมการพาความร้อน	20
2.6.3 กระบวนการในการหาผลเฉลย	21
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	24
3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับตรวจวัดอุณหภูมิและการเก็บข้อมูล	26
3.1.1 เครื่องมือวัดอุณหภูมิภายในกล่องทดลอง	26
3.1.2 เครื่องมือวัดอุณหภูมิ Ambient ภายนอกอาคาร	26
3.1.3 สาย USB-Interface Testo 05541765	26
3.1.4 ดัดตั้งอุปกรณ์บันทึกอุณหภูมิ	26
3.1.5 เวลาที่ทำการทดลอง (Times)	26
3.1.6 การวัดอุณหภูมิ	27
3.2 ขั้นตอนการออกแบบ	27
3.2.1 ออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุไม้ไผ่ 3 แบบ	27
บทที่ 4 ผลการทดลองและการวิเคราะห์	50
4.1 ผลการทดลองและการวิเคราะห์	50
4.2 เมื่อพิจารณาแต่ละกล่องทดลอง	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	67
5.1 สรุปผลการวิจัย	67
5.2 ข้อเสนอแนะ	68
เอกสารอ้างอิง	69
ภาคผนวก	71
ภาคผนวก ก. ประวัติการศึกษาและการทำงาน	72
ภาคผนวก ข. ผลงานการออกแบบ	76

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงรูปแบบการไหลเวียนอากาศของ double skin façade	12
2.2 แสดงบริเวณความกดอากาศสูงโดยทั่วไปเกิดบริเวณใกล้ฝ้าผนังของอาคารที่ถูกลมปะทะหรือผนังอาคารด้านที่บังกระแสลม	14
2.3 แสดงลมที่พัดผ่านด้านข้างหรือเหนืออาคารซึ่งทำให้เกิดบริเวณความกดอากาศต่ำ	14
2.4 แสดงกระแสลมพัดผ่านห้อง	15
2.5 แสดงลักษณะของช่องเปิดแบบต่างๆ	16
2.6 แสดงการไหลของกระแสลมเมื่อมีผนังภายในห้อง	17
2.7 แสดงการเปิดช่องเปิดเพื่อให้อากาศไหลผ่านในระดับความสูงร่างกาย	18
2.8 แสดงการไหลของกระแสลมจากการบังคับช่องเปิด	18
3.1 แสดงแผนภูมิขั้นตอนวิธีการดำเนินงานวิจัย	25
3.2 แสดงแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 1	27
3.3 แสดงแบบรูปด้านผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 1	28
3.4 แสดงแบบขยายผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 1	28
3.5 แสดงแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 2	29
3.6 แสดงแบบรูปด้านผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 2	29
3.7 แสดงแบบขยายผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 2	30
3.8 แสดงแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 3	30
3.9 แสดงแบบขยายผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 3	31
3.10 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 7.00 น.	32
3.11 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 8.00 น.	32
3.12 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 9.00 น.	33
3.13 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 10.00 น.	33
3.14 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 11.00 น.	34
3.15 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 12.00 น.	34
3.16 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 13.00 น.	35
3.17 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 14.00 น.	35

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.44 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 17.00 น.	49
3.45 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 18.00 น.	49
4.1 แสดงการติดตั้งกล่องทดสอบบนอาคารฟ้าหันหน้าสู่ทิศเหนือ	51
4.2 แสดงการติดตั้งอุปกรณ์ Receptor ทั้ง 5 ตัว และหัวเซนเซอร์	56
4.3 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 1 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58	61
4.4 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 2 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58	61
4.5 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 3 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58	62
4.6 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 4 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58	62
4.7 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 5 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58	63
4.8 แสดงแผนภูมิการเปรียบเทียบข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบทั้ง 3 กล่องที่ตำแหน่งด้านล่าง (Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58	63
4.9 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 1 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58	64
4.10 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 2 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58	64
4.11 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 3 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58	65
4.12 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 4 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58	65

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.13 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 5 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Ti และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58	66
5.1 แสดงลักษณะการติดตั้งจริงของผลงานการออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่)	68

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาทั่วโลกให้ความสำคัญกับวิกฤตสภาวะโลกร้อน ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ซึ่งประเทศไทยได้รับผลกระทบดังกล่าวด้วยไม่ว่าจะเกิดภัยพิบัติต่างๆที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเช่น แผ่นดินไหว ดินสไลด์ พายุถล่ม น้ำท่วมใหญ่ แต่สิ่งที่เรารู้ได้ชัดเจนซึ่งเป็นผลที่กระทำให้อาคารบ้านเรือน ที่พักอาศัยเกิดความร้อนเนื่องจากอุณหภูมิภายในสูงขึ้น ทำให้เราต้องใช้เทคโนโลยีในการปรับอุณหภูมิภายในให้เกิดสภาวะน่าสบายในอาคารบ้านเรือนซึ่งส่งผลให้ต้องใช้พลังงานอย่างมหาศาลและเป็นต้นเหตุทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ผลที่ตามมาคือต้องใช้เงินลงทุนที่มากในการลงทุน กับพลังงาน ปัจจุบันวงการสถาปัตยกรรมได้นำความคิดเกี่ยวกับ “สถาปัตยกรรมสีเขียว” ที่คำนึงถึงการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการออกแบบไปจนถึงกระบวนการก่อสร้างทำให้ได้สถาปัตยกรรมที่สามารถใช้สอยอยู่อาศัยได้อย่างสบาย ใช้พลังงานน้อยและคุ้มค่าที่สุด

อาคารบ้านพักอาศัยในปัจจุบันที่ก่อสร้างมานาน 20-30 ปี บางหลังมีทั้งออกแบบเองหรือมีสถาปนิกออกแบบให้ยังไม่มีหรือนำแนวความคิด “สถาปัตยกรรมสีเขียว” มาใช้ตั้งแต่แรก ส่งผลให้อาคารบ้านพักอาศัยที่สร้างมาแล้วเกิดความร้อนสะสมขึ้นภายในทำให้อุณหภูมิสูงขึ้น ทำให้ต้องปรับสภาพอุณหภูมิให้เหมาะสมกับการอยู่อาศัย ซึ่งต้องแลกกับการสูญเสียเงินทองในการใช้พลังงานเป็นอย่างมาก ยังไม่นับบ้านเรือนชาวบ้านที่อยู่ตามชนบทซึ่งอุณหภูมิมีผลกระทบกับอาคารอย่างมาก เนื่องจากเป็นผลมาจากการเลือกใช้วัสดุเช่น ไม้ สังกะสี อิฐมอญ ซึ่งเป็นวัสดุที่มีการหน่วงความร้อนมาก บ้านบางหลังมาสามารถอาศัยอยู่ได้เลยในเวลากลางวัน จึงต้องอาศัยอยู่ชั้นล่างหรือใต้ถุนซึ่งยังพอมีลมพัดผ่าน จึงได้นำความคิดผนังสองชั้น (Double Walls) มาใช้ในการช่วยลดการแผ่รังสีความร้อนของดวงอาทิตย์ผู้ผนังของบ้านพักอาศัยโดยตรงซึ่งมีหลักการโดยแสงอาทิตย์จะตกกระทบผนังชั้นนอกสุดก่อนการแผ่รังสีเข้ามายังผนังด้านใน ส่วนช่องว่างระหว่างผนังทั้งสองจะเป็นปล่องให้

อากาศที่เย็นกว่าโล่อากาศที่ร้อนกว่าขึ้นสู่ปล่องผนังด้านบนมีผลทำให้อุณหภูมิภายในบ้านพักอาศัยลดลง

งานวิจัยนี้ต้องการเสนอแนวทางการออกแบบผนังสองชั้น (Double Walls) ที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติ หาได้ง่ายในท้องถิ่นภูมิอากาศแบบร้อนชื้นบ้านเราที่สำคัญไม่เป็นวัสดุที่ปล่อยสารพิษออกมาสู่ผู้พักอาศัย สามารถผลิตได้เองในครอบครัวเป็นส่วนที่จะเชื่อมความสัมพันธ์ภายในครอบครัวหรือชุมชนและยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการประหยัดพลังงาน เป็นการสร้างส่วนประกอบของสถาปัตยกรรมที่เข้ากับภูมิอากาศในประเทศไทยช่วยลดการแผ่รังสีความร้อนเข้ามาในอาคารสร้างสภาวะน่าสบายให้กับผู้พักอาศัย และยังสามารถใช้เป็นแนวทางให้กับประชาชนที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้กับอาคารบ้านพักอาศัยของตนเองหรือเผยแพร่ตามสื่อต่างๆ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงานเพื่อการอยู่อาศัยที่น่าสบาย

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 ศึกษาและพัฒนาารูปแบบผนังสองชั้น ที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) ให้ลดการแผ่รังสีความร้อนเข้ามาในอาคาร และมีรูปแบบสวยงาม ทำได้ง่าย สามารถติดตั้งหรือถอนได้ง่าย

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 รูปแบบและขนาดผนังสองชั้นมีขนาด 2.50 x 2.50 ม. (กว้างxยาว) ทดสอบกับผนังด้านทิศตะวันตกและทิศใต้เท่านั้น

1.4 วิธีการดำเนินงานวิจัย

1.4.1 คัดเลือกชนิดและขนาดของไม้ไผ่ที่จะนำมาทำอุปกรณ์รวมถึงศึกษาทางด้านคุณสมบัติเทคนิคการ ใช้งาน ราคา เพื่อการประหยัดต้นทุน การขนส่งและจัดหาได้ง่าย โดยการทบทวนเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Literature Review)

1.4.2 ศึกษาารูปแบบและทฤษฎีของผนังสองชั้น ขนาดรูปแบบและระยะห่างที่เหมาะสมรูปแบบที่ สวยงามสร้างได้ง่าย โดยการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Literature Review)

1.4.3 ออกแบบผนังสองชั้น โดยมีพื้นฐานของทฤษฎีรองรับ โดยออกแบบเพื่อใช้กับผนังทางทิศใต้และทิศ ตะวันตกซึ่งเป็นทิศที่อาคารรับแสงแดดมากที่สุดตลอดทั้งวัน

1.4.4 นำผนังที่ได้รับการออกแบบไปทดสอบกับผนังทางทิศใต้และทิศตะวันตก โดยเปรียบเทียบอุณหภูมิภายในกับผนังสองชั้นที่ทำมาจากวัสดุอื่น

1.4.5 สรุปผลการทดสอบ โดยนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบหาจุดเด่นจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง พร้อมปรับแก้แบบตามที่ได้สรุปผล โดยอยู่บนพื้นฐานของวิชาสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม

1.4.6 ทำรายงานสรุปผลการวิจัย

1.4.7 จัดทำแบบ โปสเตอร์พีเร็นต์และหุ่นจำลองเพื่อเผยแพร่งานวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ประโยชน์ทางด้านวิชาการ : สามารถพัฒนารูปแบบผนังสองชั้นเพื่อลดการแผ่รังสีความร้อนเข้ามาภายในอาคาร

1.5.2 ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ : สามารถลดต้นทุนการก่อสร้างผนังสองชั้นโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น และลดค่าใช้จ่ายในการใช้พลังงานในการปรับสภาวะภายในที่พักอาศัยให้เกิดภาวะน่าสบาย

1.5.3 ประโยชน์ทางด้านสังคม : สามารถใช้เป็นแนวทางให้ชาวบ้านและผู้สนใจนำไปประดิษฐ์เพื่อช่วยลดอุณหภูมิภายในที่พักอาศัย สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและชุมชนในการร่วมกันทำผนังสองชั้นในแต่ละชุมชนหรือครัวเรือน

1.5.4 ประโยชน์ทางด้านสิ่งแวดล้อม : นำวัสดุธรรมชาติที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาเป็นวัสดุอุปกรณ์ ชิ้นส่วนในงานสถาปัตยกรรมซึ่งไม่ก่อให้เกิดพิษแก่ผู้อยู่อาศัย ช่วยลดการใช้พลังงานในการปรับ สภาวะน่าสบายให้แก่อาคารบ้านเรือน ช่วยลดการสังเคราะห์วัสดุขึ้นมาใหม่เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ปรับอากาศ

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของต้นไม้

ไม้ไผ่เป็นพันธุ์ไม้ชนิดหนึ่งที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป โดยเฉพาะในแถบภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย โดยไม้ไผ่มีลักษณะทางกายภาพที่มีความแตกต่างจากไม้ชนิดอื่นๆ ที่นำมาใช้งานกัน ไม้ไผ่สามารถใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน โดยส่วนใหญ่นิยมใช้เนื้อไม้ มาทำเป็นเครื่องจักสาน เครื่องใช้ไม้สอยในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในสังคมชนบท ในการตรวจเอกสาร ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ไผ่จะเป็นตัวช่วยบ่งชี้ว่า ไม้ไผ่มีความพิเศษเฉพาะตัว สามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับวิถีชีวิตการอยู่อาศัยในปัจจุบันได้

2.1.1 ตระกูลพืช

ไม้ไผ่จัดอยู่ในพืชประเภทใบเลี้ยงเดี่ยวที่มีวิวัฒนาการมาจากพืชตระกูลหญ้า (วงศ์ Gramineae) บางชนิดมีอายุยืนยาวเป็นร้อยปี มีลักษณะทางซีพลักษณะในรูปแบบเดียวกัน (แบบ Monocarpic) เมื่อออกดอกและผลิตเมล็ดแล้วต้นแม่ก็จะตายไป (สุริยา สมุทรกุลดี และ พัฒนา กิติอาษา 2544 : 12)

2.1.2 ชนิดของพันธุ์ไม้

ไม้ไผ่เป็นพืชที่มีความสามารถในการปรับตัวสูง มีการกระจายพันธุ์อย่างกว้างขวางไปทั่วโลก โดยแหล่งที่พบมากที่สุด อยู่ในภูมิภาคเอเชีย ไม้ไผ่ที่ขึ้นอยู่ทั่วไปมีลักษณะเป็นพืชราก (Woody Bamboo) มีทั้งสิ้นประมาณ 77 สกุล 1,030 ชนิด เฉพาะในแถบร้อนของทวีปเอเชียมีการกระจายพันธุ์ถึง 44 สกุล 590 ชนิด ทั่วโลกมีพื้นที่ไม้ไผ่ขึ้นปกคลุมอยู่ประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ ขึ้นอยู่ในทวีปเอเชีย (สุริยา สมุทรกุลดี และพัฒนา กิติอาษา 2544 : 12)

ส่วนไม้ไผ่ที่พบในประเทศไทยมีประมาณ 13 สกุล 60 ชนิด มีพื้นที่ป่าไม้ไผ่ประมาณ 8,100 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นประมาณ 6 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศ (สุทัศน์ เฉลิมวิสิทธิ์ 2544 : 45,57) ประเทศไทยเป็นประเทศในเขตร้อนชื้นที่เหมาะสมกับการกระจายพันธุ์และเจริญเติบโตของไม้ไผ่ ไม้ไผ่จึงกระจายพันธุ์อยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ชนิดของไม้ไผ่ที่นิยมนำมาใช้ประโยชน์ ได้แก่ ไม้ตง ไม้ซางนวล ไม้ป่า ไม้เลียง ไม้สีสุก ไม้บงหวาน ไม้ข้าวหลาม ไม้รวก ไม้รวกดำ และไม้ไร่ ไม้สีสุกและไม้เลียง ไม้ไผ่พันธุ์พื้นเมืองของไทย นำเข้ามาปลูกใน

ประเทศหลายชั่วอายุคนแล้ว นิยมปลูกเป็นรั้วและตามหัวไร่ปลายนา ส่วนไผ่ดงนำเข้ามาปลูกเมื่อประมาณปี 2450 (สุริยา สมุทคุปดี และพัฒนา กิติยาชา 2544 : 12 - 13)

โดยในไผ่แต่ละพันธุ์จะมีความเหมาะสมกับแต่ละสภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศที่แตกต่างกัน จึงทำให้ไผ่บางพันธุ์เจริญเติบโตได้ดีในบางพื้นที่ เช่น ในภาคกลางและภาคใต้ก็จะพบไผ่สีสุกมาก เป็นไผ่ที่มีคุณภาพดี ไผ่บงหวานพบมากในจังหวัดเลย ไผ่ดำพบในป่าดิบจังหวัดกาญจนบุรี ไผ่บงป่าในเขตภาคเหนือ ส่วนจังหวัดที่มีไผ่จำนวนมาก ได้แก่ กาญจนบุรี จันทบุรี ในภาคเหนือพบมากใน ลำปาง แม่ฮ่องสอน (ศิลปวัฒนธรรม 2540 : 92 - 93)

2.1.3 คุณลักษณะพิเศษของ “ไผ่”

1. ไผ่โตเร็วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ภายในเวลา 1-4 ปี และใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วนตั้งแต่รากไผ่เป็นสมุนไพรอย่างหนึ่งที่ใช้เป็นยารักษาโรคได้ หน่อไผ่หรือหน่อไม้ใช้ทำอาหาร กาบหรือใบไผ่ใช้ห่ออาหารหรือหมักปุ๋ย กิ่งและแขนงใช้ทำรั้ว ลำต้นใช้ประโยชน์ได้สารพัดอย่าง ตั้งแต่นำมาใช้ปลูกสร้างที่พักอาศัยและแปรรูปเป็นเครื่องจักสานและเครื่องมือเครื่องใช้นานาชนิดจนถึงนำมาใช้เกี่ยวกับความเชื่อและพิธีกรรมต่างๆ ตั้งแต่เกิดจนตาย

2. ไผ่มีลำต้นตรงและกลวงคล้ายหลอดและมีปล้องข้อคั่นเป็นปล้องๆ จึงใช้เป็นภาชนะประเภทกระบอก ถ้วย สำหรับใส่ของเหลว เช่น ใช้เป็นกระบอกน้ำ กระบอกน้ำตาล ซึ่งใช้กันทั่วไปในหลายประเทศ ลักษณะพิเศษของไม้ไผ่นี้สามารถนำมาใช้สร้างอาคารที่พักอาศัยได้ โดยนำมาทำเป็นโครงสร้างของบ้านเรือน ใช้เป็นพื้นเรือน ฝาเรือน ใช้ทำรางน้ำ ท่อน้ำ และทำเครื่องดนตรีประเภทขลุ่ยได้คืออีกด้วย

3. เนื้อไผ่เป็นเส้นตรงมีความยืดหยุ่นในตัวเองและสามารถคืนตัวสู่สภาพเดิมได้ เมื่อนำไม้ไผ่มาแปรรูปก็จะสามารถใช้ประโยชน์ได้ดี เพราะเนื้อไม้ไผ่เป็นเส้นตรง นำมาจักเป็นปื้นบางๆ หรือเหลาเป็นเส้นได้ดี จึงใช้ทำเครื่องจักสานนานาชนิดได้ ทั้งเครื่องจักสานที่มีขนาดใหญ่แข็งแรง มั่นคง สำหรับใช้งานหนักจนถึงเครื่องจักสานขนาดเล็กที่มีความปราณีตบอบบาง และเพราะคุณสมบัติในที่มีความยืดหยุ่น จึงเหมาะที่จะใช้เป็นเครื่องหาบหรือหาม เช่น คาน คัน กระสุน คันธนู และเมื่อแปรรูปเป็นดอกก็ยังคงมีความยืดหยุ่นคืนรูปทรงเดิมได้ง่ายจึงทำให้ภาชนะจักสานที่ทำจากไผ่มีคุณลักษณะพิเศษต่างไปจากภาชนะที่ทำจากวัสดุชนิดอื่น

4. ไม้ไผ่มีความสวยงามในตัวเอง ไม่ว่าจะเป็ผิวที่มีสีต่างๆ กันเมื่อแห้งแล้วมักจะมีสีเหลืองอยู่เช่นนั้นตลอดไป ด้วยคุณสมบัติพิเศษนี้ ชาวเอเชียจึงใช้เหล็กหรือโลหะเผาไฟจนร้อนแล้วเขียนตัวอักษรหรือลวดลายลงบน ผิวไม้ไผ่ (Bamboo Pyrographic) เช่น จีนจารึกบทกวีบนผิวไม้ไผ่ชาวญี่ปุ่นใช้เขียนชื่อเจ้าของบ้านแขวนไว้หน้าบ้านและจารึกบทกวีแขวนไว้สองข้างประตูเรือนน้ำชา (Tea House) ชาวเกาหลีใช้เขียนเป็นลวดลายบนเครื่องใช้ เช่นเดียวกับที่ชาวบาตัก (Batak) ในประเทศอินโดนีเซีย ใช้เหล็กเผาไฟ ขูด ขีด เขียน ลงบนกระบอกไม้ไผ่ สำหรับเก็บยา

หรือทำเป็นปฏิทิน ในขณะที่ชาวบาห์ลีใช้จารลงบนผิวไผ่เป็นแผ่นๆ เพื่อใช้เป็นคัมภีร์ในศาสนาตน นอกจากไม้ไผ่จะมีผิวสวยแล้ว เนื้อไผ่ยังมีลักษณะพิเศษต่างจากเนื้อไม้อื่น คือ มีเส้นยาวขนานกัน เป็นเส้น จึงแปรรูปเป็นเส้น เป็นปื้น หรือเหลาให้กลมได้ง่าย และเมื่อแก่เต็มที่แล้วจะเป็นเส้น ละเอียดแข็ง มอดแมลงไม่กินจนมีผู้กล่าวว่า เครื่องจักสานไม้ไผ่นั้น ผู้สานสามารถสานให้เป็น รูปทรงแปลกๆ แตกต่างกันได้มากมาย จนเครื่องจักสานบางชิ้นมีรูปทรงและผิวสวยงามดูงาน ประติมากรรมสมัยใหม่ที่เดียว (คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ : 2544.) [Online]

2.1.4 ชนิดของไม้ไผ่ที่ใช้ในการก่อสร้าง ที่ควรทราบ ไม้ไผ่ที่ใช้ในการก่อสร้างนั้นมี ดังต่อไปนี้

1. ไผ่ตง (*D.asper*) เป็นไผ่ในสกุล *Dendrocalamus* นิยมปลูกกันในภาคกลาง โดยเฉพาะที่จังหวัดปราจีนบุรีปลูกกันมาก เป็นไผ่ขนาดใหญ่ ลำต้นมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 6-12 เซนติเมตร ไม่มีหนามปล้องยาวประมาณ 20 เซนติเมตร โคนต้นมีลายขาวสลับเทา มีขนเล็ก ๆ อยู่ทั่วไปของลำ มีหลายพันธุ์ เช่น ไผ่ตงหม้อ ไผ่ตงดำ ไผ่ตงเขียว ไผ่ตงหนู เป็นต้น หน่อใช้รับประทานได้ ลำต้นใช้สร้างอาคาร เช่น เป็นเสา โครงหลังคา เพราะแข็งแรงดี ไผ่ตงมีต้นกำเนิดจากประเทศจีน ชาวจีนนำมาปลูกในประเทศไทยประมาณปี พ.ศ. 2450 ปลูกครั้งแรกที่ตำบล พระราม จังหวัดปราจีนบุรี

2. ไผ่สีสุก (*B.flaxuosa*) อยู่ในสกุล *Bambusa* ไผ่ชนิดนี้มีอยู่ทั่วไปและมีมาก ในภาค กลางและภาคใต้ลำต้น เขียวสดเป็น ไผ่ขนาดใหญ่มีเส้นผ่านศูนย์กลางของต้นประมาณ 7-10 เซนติเมตร ปล้องยาวประมาณ 4-10 เซนติเมตร บริเวณข้อมีกิ่งเหมือนหนาม ลำต้นเนื้อหนา ทนทานดี ใช้ทำนั้งร้านในการก่อสร้าง เช่น นั้งร้านทาสี นั้งร้านฉาบปูน

3. ไผ่ล้ามะลอก (*D.longispathus*) อยู่ในสกุล *Dendrocalamus* มีทั่วทุกภาคแต่ ใน ภาคใต้จะมีน้อยมาก ลำต้นสีเขียวแก่ไม่มีหนาม ข้อเรียบ จะแตกใบสูงจากพื้นดินประมาณ 6-7 เมตร ปล้องขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 7-10 เซนติเมตร ลำต้นสูงประมาณ 10-15 เมตร ลำต้นใช้ทำ นั้งร้านในงานก่อสร้างได้ดี

4. ไผ่ป่าหรือไผ่หนาม (*B.arundinacea*) อยู่ในสกุล *Bambusa* มีทั่วทุกภาค ของ ประเทศต้นแก่มีสีเขียวเหลือง เป็นไผ่ขนาดใหญ่ มีหนามและแขนง ปล้องขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 10 -15 เซนติเมตร ใช้ทำโครงบ้าน ใช้ทำนั้งร้าน

5. ไผ่ดำหรือไผ่ดำดำ (*B.sp.*) อยู่ในสกุล *Bambusa* มีในป่าที่แถบจังหวัด กาญจนบุรีและ จันทบุรี ลำต้นสีเขียวแก่ ก่อนข้างดำ ไม่มีหนาม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของ ปล้องประมาณ 7-10 เซนติเมตรปล้องยาว 30-40 เซนติเมตร เนื้อหนา ลำต้นสูง 10-12 เมตร เหมาะ จะใช้ ในการก่อสร้าง จักสาน

6. ใผ่เสียว (C.Virgatum) อยู่ในสกุล *Cephalastachyum* มีทางภาคเหนือ ลำต้นขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5-10 เซนติเมตร ปล้องยาวขนาด 50-70 เซนติเมตร ข้อเรียบ มีกิ่ง ก้านเล็กน้อย เนื้อหนา 1-2 เซนติเมตร ลำต้นสูงประมาณ 10-18 เมตร ลำต้นใช้ทำโครงสร้าง อาคาร เช่น เสา โครงค้ำงคา กาน

7. ใผ่รวก (T. siamensis) อยู่ในสกุล *Thyrsostachys* มีมากทางจังหวัดกาญจนบุรี ลำ ต้นเล็กขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.7 เซนติเมตร สูงประมาณ 5-10 เมตร ลักษณะเป็น กอ ลำต้นใช้ทำรั้ว ทำเยื่อกระดาษ

2.1.5 การทำให้ใผ่ฝ่คงทน

ใผ่ใผ่ที่นำมาใช้ในการก่อสร้างทั่ว ๆ ไปนั้น ตัดมาใช้ได้เมื่อใผ่ใผ่อายุ 3-5 ปี แต่ถ้าไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขกำจัดแมลงและเชื้อราแล้ว ใผ่ใผ่ที่อยู่ติดดินอาจมีอายุใช้งานประมาณ 1-2 ปีเท่านั้น แต่ถ้าใช้ในที่ร่มและจากดินอายุอาจจะใช้งานถึง 5 ปี ใผ่ใผ่อาจถูกรบกวนทำลายโดยมอดและปลวก เพราะมีอาหารในเนื้อใผ่ นอกจากนั้นอาจถูกทำลายโดยเชื้อรา และถ้าใช้ในน้ำทะเลก็อาจถูกทำลายโดยเฟรียงได้ การรักษาให้ใผ่ใผ่มีอายุยืนนานนั้นอาจทำได้ต่าง ๆ กันดังนี้

1. **วิธีแช่น้ำ** การแช่น้ำก็เพื่อทำลายสารในเนื้อใผ่ที่มีอาหารของแมลงต่าง ๆ เช่นพวกน้ำตาล แป้ง ให้หมดไป การแช่ต้องแช่ให้มิดลำใผ่ใผ่ เป็นน้ำไหลซึ่งมีระยะเวลาแช่น้ำสำหรับใผ่ใผ่ประมาณ 3 วัน ถึง 3 เดือน แต่ถ้าเป็นใผ่ใผ่แห้งต้องเพิ่มอีกประมาณ 15 วัน วิธีใช้ความร้อนหรือการสกัดน้ำมันจากใผ่ใผ่ ก่อนนำมาสกัดน้ำมันควรตั้งฟิงเอาส่วน โคนใผ่ใผ่ตอนบน การสกัดน้ำมันออกจากใผ่ใผ่ทำได้โดยให้ความร้อนด้วยไฟหรือต้ม

2. **วิธีการสกัดน้ำมันด้วยไฟ** จะทำให้เนื้อใผ่ไม่มีลักษณะแกร่ง ส่วนมากสกัดน้ำมันด้วยวิธีต้มนั้นเนื้อใผ่จะอ่อนนุ่มการสกัดน้ำมันด้วยไฟนั้นทำโดยเอาใผ่ใผ่ปิ้งในเตาไฟต่ออย่าให้ไหม้และรีบเช็ดน้ำมันที่เยิ้มออกมาจากผิวใผ่ใผ่ให้หมดระยะเวลาการปิ้งประมาณ 20 นาที อุณหภูมิประมาณ 120-130 องศาเซลเซียส การสกัดน้ำมันด้วยวิธีต้มนั้นใช้ต้มในน้ำธรรมดาใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง หรืออาจใช้โซดาไฟ 10.3 กรัมหรือโซเดียมคาร์บอเนต 15 กรัม ละลายในน้ำ 18.05 ลิตร ใช้เวลาต้มประมาณ 15 นาที หลังจากต้มแล้วให้รีบเช็ดน้ำมันที่เยิ้มออกมาจากผิวใผ่ใผ่ก่อนที่จะแห้ง เพราะถ้าเย็นลงจะเช็ดไม่ออกแล้วจึงนำใผ่ใผ่ที่สกัดน้ำมันออกไปแล้วล้างน้ำให้สะอาดและทำให้แห้ง

3. **การใช้สารเคมี** วิธีที่จะได้ผลดีกว่าการปิ้งหรือต้ม ซึ่งอาจทำได้ทั้งวิธีชุบหรือทาล้างน้ำลงไปใผ่ใผ่หรือจะโดยวิธีอัดสารเคมีเข้าไปในเนื้อใผ่ใผ่ วิธีชุบนั้นใช้เวลาประมาณ 10 นาที เช่น ชุบในน้ำยา DDT ที่มีความเข้มข้น 5 เปอร์เซ็นต์ ผสมกับน้ำมันก๊าดจะทนได้นานถึง 1 ปี ถ้าชุบหรือแช่ให้นานขึ้นก็อาจทนได้ถึง 2 ปี หรืออาจใช้โซเดียมแพนตาคลอโรไฟเนต 1 เปอร์เซ็นต์ ละลายน้ำบอแรกซ์ ก็จะสามารป้องกันมอดได้เป็นอย่างดี วิธีอัดน้ำยานั้นถ้าใผ่ใผ่ไม่มากนักและเป็นใผ่ใผ่

สดทำโดยเอาน้ำยารักษาเนื้อไม้ใส่ภาชนะที่มีความลึกประมาณ 40-60 เซนติเมตร เอาไม้ไผ่ลงแช่ทั้งที่มีกิ่งและใบ เมื่อใบสกระเหยน้ำออกไป โคนไม้ไผ่จะคูดน้ำยาเข้าแทนที่

4. **วิธีอัดน้ำยา** อีกวิธีหนึ่งที่จะอัดน้ำยาเข้าไม้ไผ่สดที่ตัดกิ่งก้านออกแล้ว ทำโดยนำยางในของรถจักรยานยาวพอสมควรแล้วใส่น้ำยาข้างหนึ่งสวมเข้าที่โคนไม้ไผ่ใช้เชือกรัดกันน้ำยาออก ขกปลายข้างที่ไม่ได้กรอกน้ำยาให้สูงวิธีนี้ได้ผลดีกับไม้ไผ่สด วิธีอัดน้ำยาอีกวิธีหนึ่งคือ ตั้งถังน้ำยาสูงประมาณ 10 เมตร แล้วต่อท่อสวมที่โคนไม้ไผ่สดด้วยท่อยางแล้วรัดไว้ไม่ให้ น้ำยาไหลออกมาแรงดันของน้ำยาที่อยู่สูง 10 เมตร จะดันน้ำยาเข้าไปในไม้ไผ่ (คลังปัญญาไทย : 2544.) [Online]

ในงานวิจัยนี้ทำชิ้นงานตัวอย่างเพื่อทำการทดลองโดยการใช้ไม้รวก เนื่องจากหาได้ง่ายและมีราคาถูกแล้วนำมาถนอมไม้ไผ่ โดยการแช่น้ำเป็นเวลา 7 วัน นำขึ้นมาตากแดดให้แห้ง จึงทำให้ชิ้นงานในส่วนการสร้างชิ้นงานจริงใช้ไม้ไผ่สีสุก เพราะมีความคงทนและมีผิวที่สวยงามกว่า

2.2 ไม้ไผ่กับงานสถาปัตยกรรม

ไม้ไผ่ที่นำมาทำเป็นที่อยู่อาศัย คุณสมบัติพิเศษของไม้ไผ่ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องแปรรูปและแปรรูป และเป็นไม้ที่มีความคงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศได้ดี จึงมีการนำไม้ไผ่มาสร้างเป็นบ้านเรือนที่พักอาศัยกันทั่วไป เช่น เรือนไม้ไผ่ในประเทศไทยที่เรียกว่า “เรือนเครื่องผูก” ที่สร้างด้วยไม้ไผ่แทบทั้งหมด ตั้งแต่ใช้เป็นโครงสร้างและส่วนประกอบของบ้านเรือน ได้แก่ ใช้ลำไม้ไผ่เป็นเสา โครงหลังคา และใช้ไม้ไผ่แปรรูปด้วยการผ่าเป็นซี่ๆ เป็นพื้นและสานเป็นแผงใช้เป็นฝาเรือน เป็นต้น

ชาวชนบทที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีนักมักสร้างเครื่องเรือนผูกเป็นที่อยู่อาศัย เพราะสามารถสร้างได้เองโดยใช้ไม้ไผ่และวัสดุที่มีในท้องถิ่นของตนมาประกอบกันเป็นเรือนที่พักอาศัย รูปแบบของเรือนเครื่องผูกจะแตกต่างกันไปตามความนิยมของแต่ละท้องถิ่น โดยทั่วไปจะใช้ไม้ไผ่เป็นวัสดุหลักในการก่อสร้าง

การใช้ไม้ไผ่สร้างเป็นที่พักอาศัยนี้มีอยู่ทั่วไปในประเทศที่มีไม้ไผ่ ซึ่งอาจจะใช้ไม้ไผ่เป็นโครงสร้างของบ้านเรือนโดยตรงหรือใช้ประกอบกับวัสดุอื่น เฉพาะประเทศในเอเชียมีหลายท้องถิ่นที่ใช้ไม้ไผ่สร้างเป็นบ้านเรือน เช่น บ้านของชาวสุราเวสี (Surawesi) และบ้านเรือนของชาวเกาะต่างๆ ในประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย นอกจากการใช้ไม้ไผ่สร้างที่อยู่อาศัยแล้วยังใช้ไม้ไผ่สร้างสะพาน ทำเป็นแพหรือลูกบวบเป็นที่พักอาศัยในแม่น้ำลำคลองด้วย และรวมทั้งการนำไม้ไผ่มาทำรั้วบ้าน ทำคอกวัว คอกควาย เล้าเป็ด เล้าไก่ ด้วยว่าไม้ไผ่เป็นสิ่งหาง่ายในท้องถิ่น (คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ : 2554.) [Online]

2.2.1 สถาปัตยกรรมที่ทำจากไม้ไผ่

ไม้ไผ่กับงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเป็นสถาปัตยกรรมที่มีการปลูกสร้างในรูปแบบต่างๆ ไม่ต้องใช้ความประณีตมากนัก เน้นการใช้สอยแบบตรงไปตรงมา ส่วนใหญ่จะใช้วัสดุที่สามารถหาได้ง่ายตามท้องถิ่นนั้นๆ ไม้ไผ่เป็นไม้ชนิดหนึ่งที่นิยมนำมาก่อสร้าง โดยเฉพาะประเทศที่อยู่ในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพราะไม้ไผ่เป็นพืชที่สามารถหาได้ง่าย เจริญเติบโตได้รวดเร็ว และสามารถนำไปใช้งานได้หลายรูปแบบ ทั้งในส่วน โครงสร้าง นำมาทำเป็นพื้น หรือสานเป็นผนัง บางแห่งก็ใช้ทำหลังคา ด้วยคุณลักษณะของไม้ไผ่ที่สามารถนำไปดัดแปลงใช้ได้หลากหลายรูปแบบ การนำไปใช้จึงแบ่งเป็นส่วนต่างๆ อาทิเช่น

การใช้ไม้ไผ่ในส่วนของผนัง มีวิธีการใช้ 2 ลักษณะ คือ การใช้ไม้ไผ่ทั้งลำ และใช้ไม้ไผ่ที่ผ่าออกเป็นซี่ๆ สานเป็นลายขัดกันหรือใช้ปูแบบไม่ต้องสาน ที่เรียกว่าฟากไม้ไผ่ รูปแบบของการสานผนังอาจมีความคล้าย หรือต่างกันตามแต่เฉพาะถิ่น เป็นลักษณะเฉพาะที่สร้างลวดลายให้กับพื้นผิวเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งให้กับงานผนังไม้ไผ่ แต่ไม่ว่าลวดลายนั้นจะเป็นอย่างไร ผนังไม้ไผ่สานจะช่วยในเรื่องของการระบายอากาศ ผนังไม้ไผ่สามารถสานได้หลายรูปทรง โดยสานเป็นลักษณะตามที่โครงสร้างกำหนดหรือไม่มี โครงสร้างก็ได้ ในกรณีที่ใช้ไม้ไผ่สานขัดกันจนอยู่ทรง คล้ายกับลักษณะการสานของเครื่องจักรสานจะทำให้ ผนังสามารถยึดหยุ่นตัวเองได้ และมีน้ำหนักเบา การนำผนังไม้ไผ่ที่สานขัดลายจะมีกรอบไม้ประกบเพื่อยึดติดกับส่วน โครงสร้างหลักของอาคาร โดยชั้นส่วนผนังจะทำการเป็นลักษณะแบบชั้นสำเร็จรูปเพื่อถอดประกอบเมื่อมีการย้ายถิ่นฐาน หรือเปลี่ยนซ่อมแซมเมื่อผนังผุพัง

การสานลายผนังไม้ไผ่ของเรือนพื้นถิ่น โดยทั่วไปมีหลายรูปแบบ ส่วนใหญ่ที่นิยม คือ การสานสอดขึ้นลงสลับกันในแนวตั้งและแนวนอน (เรือนพื้นถิ่นของไทย เรียกว่า ผาขัดแตะ) ใช้ไม้ไผ่ผ่าซี่กยัดกรอบของผนัง การสานขัดลายสามารถสานเป็นลายหนึ่ง ลายสอง หรือมากกว่านั้นแล้วแต่ความต้องการ หรือตามลักษณะของการใช้งาน

การใช้ไม้ไผ่ทั้งลำในการกั้นผนัง บางพื้นที่ต้องการความเป็นส่วนตัว โดยการตีผนังชิดไม่เว้นร่อง เช่น ในส่วนห้องนอน แต่ในบางพื้นที่ต้องการการระบายอากาศมาก เช่น ในส่วนครัวไฟ หรือกั้นผนังเพื่อเป็นแนวบอกเขตพื้นที่ โดยการตีผนังแบบเว้นระยะห่างของช่อง ให้ความรู้สึกที่โปร่งโล่งเพื่อช่วยในการระบายอากาศและเป็นการเชื่อมต่อกับพื้นที่ภายนอกทำให้ตัวสถาปัตยกรรมแลดูไม่ทึบตัน ส่วนใหญ่มักจะใช้กับการกั้นคอกสัตว์ หรือส่วนที่เป็นรั้วบอกเขตของที่ดิน (กานต์ คำแก้ว 2548 : 82 - 83)

2.2.2 ไม้ไผ่กับงานสถาปัตยกรรมร่วมสมัย

ในอดีตไม้ไผ่เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการสร้างที่อยู่อาศัย เป็นจุดเริ่มของการพัฒนารูปแบบของสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะในแถบตะวันออกเฉียงใต้ที่มีไม้ไผ่ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากจึงทำ

ให้เกิดวัฒนธรรมการใช้ไม้ไผ่ ปัจจุบันการสืบต่อทางวัฒนธรรมไผ่เริ่มเลือนหายไป เนื่องจากมีการแทนที่ด้วยวัสดุอื่นที่มีความคงทน และเหมาะกับสภาพสังคมบริโภคมากกว่า จึงทำให้ระบบวัฒนธรรมที่เคยสืบทอดมานั้นขาดช่วงไป ดังนั้นการศึกษาอาคารตัวอย่างที่ใช้ไม้ไผ่ในสถาปัตยกรรมร่วมสมัย เป็นหนึ่งในแนวทางในการออกแบบให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมเดิมที่มีอยู่ในอดีต

การใช้ไม้ไผ่ในส่วนประกอบของอาคาร สามารถสร้างความรู้สึกที่สอดคล้องและกลมกลืนกับธรรมชาติ ดังเช่น การออกแบบของสถาปนิกญี่ปุ่น Kuma Kengo ในงาน Bamboo House, Kanagava โดยไม้ไผ่เป็นส่วนหนึ่งของผนังอาคาร ผนังไม้ไผ่มีลักษณะติดตั้งเว้นระยะห่างระหว่างลำพอสอดรวมทำให้สามารถมองทะลุออกไปด้านนอกได้ ผนังจึงแลดูไม่ทึบตัน ทำให้เป็นผนังที่โปร่งสามารถเชื่อมต่อกับทัศนียภาพภายนอกได้ การสอดประสานกันระหว่างผนังไม้ไผ่ที่เป็นแนวตั้งกับฝ้าในแนวนอน และส่วนชายคา ทำให้เกิดความสอดคล้องของตัววัสดุ อีกทั้งแสงและเงาที่ลอดผ่านชายคาที่เป็นโครงไม้ไผ่ช่วยสร้างความต่อเนื่องให้กับระนาบพื้น การเลือกใช้วัสดุในอาคาร ไม้ไผ่ก็แสดงให้เห็นว่าสามารถอยู่ร่วมกับวัสดุอื่นได้ เพราะไม้ไผ่เป็นวัสดุจากธรรมชาติที่มีความสวยงามในตัวเอง อยู่กับการเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยเฉพาะในสังคมของวัฒนธรรมของญี่ปุ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับไม้ไผ่ ดังนั้นการใช้ไม้ไผ่ในรูปแบบของสถาปัตยกรรมร่วมสมัยจึงช่วยสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมที่มีในอดีต Kuma ยังนำไม้ไผ่มาใช้ในงาน Museum of Ando Hiroshige. โดยออกแบบลักษณะของรูปด้านอาคารให้เกิดเส้นในแนวตั้งด้วยการนำไม้ไผ่มาใช้เพื่อต้องการสะท้อนภาพเขียนของญี่ปุ่นซึ่งจัดแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นสายฝนโปรยลงมา การที่ใช้ไม้ไผ่เป็นส่วนประกอบของผนังกระจกจะทำให้เกิดลักษณะคล้ายมันไม้ไผ่สามารถช่วยกรองแสงและลดการสะท้อนของผนังกระจกด้วย (กานต์ คำแก้ว 2548 : 84 – 85)

ไม้ไผ่มนุษย์มีการนำมาใช้ประโยชน์ทางสถาปัตยกรรมที่หลากหลายตั้งแต่งานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นถึงงานร่วมสมัย ในงานวิจัยนี้ใช้ไม้ไผ่เป็นส่วนประกอบอาคารสำหรับเป็นผนังติดตั้งภายใน เพื่อลดการถ่ายเทความร้อนเข้าสู่อาคาร มีลักษณะเป็นผนังคล้ายมันไม้ไผ่เพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่ ซึ่งเป็นวัสดุธรรมชาติที่สามารถปลูกเป็นอุตสาหกรรมได้และไม่เป็นพิษกับสิ่งแวดล้อม

2.3 ทฤษฎีการถ่ายเทความร้อน

2.3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายเทความร้อนของผนัง

พลังงานความร้อนจะถ่ายเทอยู่ตลอดเวลา จากวัตถุที่มีอุณหภูมิสูงกว่าวัตถุที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า ทั้งนี้ความร้อนจากภายนอกสามารถถ่ายเทเข้ามาในอาคาร โดยผ่านทางผนังอาคารได้ 3 ทาง คือ

1. **การนำความร้อน (Conduction)** เป็นการถ่ายเทความร้อนจากโมเลกุลสู่โมเลกุลหรือการถ่ายเทความร้อนที่ผ่านตัวกลางหรือมวลวัตถุ เช่น การถ่ายเทความร้อนที่ผ่านผนังหรือกำแพง เป็นต้น ปริมาณความร้อนที่ถ่ายเทผ่านวัสดุ โดยการนำความร้อนได้ดีจะมีค่าสภาพนำความร้อนสูง เช่น โลหะ หิน และคอนกรีต เป็นต้น วัสดุที่ช่วยลดการนำความร้อนต้องมีค่าสภาพนำความร้อนต่ำ เช่น ใยแก้วและฉนวนความร้อน เป็นต้น นอกจากนี้การนำความร้อนยังขึ้นกับความหนาแน่นของวัสดุ ความชื้นของวัสดุและแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างผิวทั้ง 2 ด้าน ของวัสดุที่ความร้อนถ่ายเท

2. **การถ่ายเทความร้อนโดยการพา (Heat Transfer by Convection)** เป็นการถ่ายเทความร้อน โดยอาศัยการเคลื่อนตัวของอากาศเป็นสื่อกลาง เช่น ภายในอาคารความร้อนจะผ่านผนังเข้ามาโดยการนำ (Conduction) จากนั้น ผิวของผนังด้านในจะร้อนขึ้น ทำให้อากาศรอบๆ กำแพงด้านในร้อนขึ้น อากาศที่ร้อนจะมีความหนาแน่นต่ำ น้ำหนักเบา ก็จะลอยตัวสูงขึ้น อากาศภายในห้องที่อุณหภูมิต่ำกว่าจะหมุนเวียนไปแทนที่ เกิดการถ่ายเทความร้อนแบบการพา

3. **การถ่ายเทความร้อนโดยการแผ่รังสี (Heat Transfer by Radiation)** เป็นการถ่ายเทความร้อน โดยการแผ่รังสีผ่านอากาศหรือสุญญากาศ ในรูปของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Waves) เช่น ความร้อนจากดวงอาทิตย์ถ่ายเทผ่านสุญญากาศมายังโลก เป็นต้น อาคารต่างๆ จะได้รับความร้อน โดยการแผ่รังสีทั้งจากรังสีตรงและรังสีกระจาย ซึ่งเป็นรังสีคลื่นสั้นจากดวงอาทิตย์ และจากรังสีความร้อนคลื่นยาวที่แผ่มาจากวัตถุ หรืออาคารอื่นรอบๆ

เมื่อรังสีดวงอาทิตย์ (Solar Radiation) กระทบผิววัตถุที่บดแสง บางส่วนจะถูกดูดกลืนและสะท้อนบางส่วนออกมา ส่วนที่ถูกดูดกลืนจะทำให้วัสดุมีอุณหภูมิสูงขึ้น และจะถ่ายเทความร้อนให้แก่สิ่งแวดล้อมโดยการแผ่รังสี การพาความร้อนและถ่ายเทเข้าไปภายในตัวของมันเอง โดยการนำความร้อน (ตริ่งใจ บูรณสมภพ 2539 : 31 – 32)

2.3.2 **การถ่ายเทความร้อนผ่านวัสดุโปร่งใส** ในวัสดุโปร่งใส เช่น กระจก หรือพลาสติกใส จะมีลักษณะที่แตกต่างจากวัตถุทั่วไป คือ ที่วัสดุโปร่งใส ซึ่งจะมีคุณสมบัติพิเศษที่ยอมให้รังสีคลื่นสั้นส่องผ่านไปได้ แต่จะมีสภาพที่บดรังสีคลื่นยาว โดยรังสีคลื่นยาวดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากการแผ่รังสีกลับ (Re-radiation) ของวัตถุที่ถูกรังสีดวงอาทิตย์ตกกระทบ เมื่อพื้นผิวภายในที่ได้รับการแผ่รังสีคลื่นสั้นและดูดซึมไว้ตามคุณสมบัติของวัสดุ และดูดกลืนเอาไปไว้ในโมเลกุลของผิวด้านนอกของกระจกและถ่ายเทไปยังโมเลกุลที่อยู่ถัดไปข้างใน โดยการนำความร้อนจนกระทั่งถึงผิวด้านในของกระจกจากนั้นความร้อนจะถูกส่งไปภายในอาคารก็จะแปรสภาพรังสีดังกล่าวเป็นพลังงานความร้อนในรูปของรังสีคลื่นยาว และแผ่รังสีกลับสู่สภาพแวดล้อมภายนอก ดังนั้นเมื่อสิ่งที่ยกแบ่งระหว่างสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเป็นวัสดุโปร่งใส เช่น กระจกจากคุณสมบัติดังกล่าว ปริมาณความร้อนที่เกิดขึ้นภายในก็จะถูกเก็บกักไว้ภายในโดยจะมีปริมาณมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ

ความชื้นของรังสีดวงอาทิตย์จะตกกระทบที่ผิวกระจกด้านนอก ความร้อนบางส่วนจะสะสมส่งผ่าน และสะท้อนกลับออกไปยังสູ່บรรยากาศภายนอก (Lechenr,N.1991.)

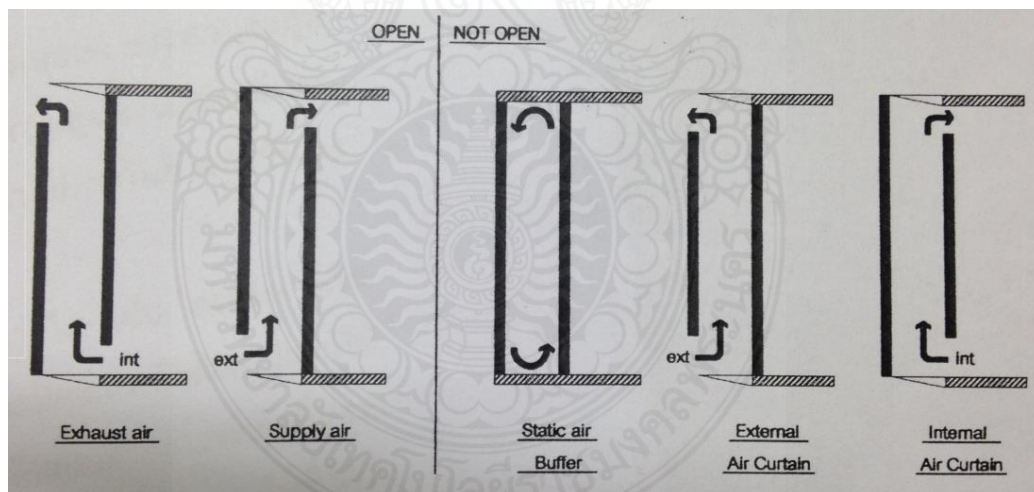
2.3.3 การไหลของอากาศในช่องผนัง (Air flow concept) การไหลของอากาศในช่องผนังของ double skin façade สามารถแบ่งได้เป็น 2 ระบบใหญ่ๆ คือ

1. ระบบที่มีการเปิดผนังของช่องอากาศระหว่างภายในกับภายนอกอาคารเชื่อมกัน (open cavity) ระบบนี้ยังแบ่งเป็น

- การใช้ช่องผนังเป็นช่องระบายอากาศของอาคาร (exhaust air)
- การใช้ช่องผนังเป็นช่องนำอากาศเข้าอาคาร (supply air)

2. ระบบที่ไม่มีการเปิดผนังของช่องอากาศระหว่างภายในกับภายนอกอาคารให้เชื่อมกัน (non-open cavity) ระบบนี้ยังแบ่งเป็น

- ช่องผนังปิดตายไม่มีช่องเปิดทั้งผนังภายนอกและภายใน (static air buffer)
- ช่องผนังที่ติดภายนอกเปิดเป็นช่องระบายอากาศไหลเวียนเข้าและออกผนังชั้นในติดตาย (external air curtain)
- ช่องผนังที่ติดภายในอาคารเปิดเป็นช่องระบายอากาศไหลเวียนเข้าและออกผนังภายนอกติดตาย (internal air curtain)

ภาพที่ 2.1 แสดงรูปแบบการไหลเวียนอากาศของ double skin façade
ที่มา : คัดลอกจาก <http://www.tamu.edu> (Texas A&M University), March 25,2011.

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการระบายอากาศ

การระบายอากาศ (Ventilation) คือ การถ่ายเทอากาศภายในห้องออกไปโดยให้อากาศใหม่ซึ่งสดชื่นกว่าเข้ามาแทนที่ ในการออกแบบอาคารในเขตร้อนชื้นโดยคำนึงถึงการถ่ายเทอากาศด้วยวิธีธรรมชาติ และทำให้มีลมพัดผ่านเข้ามาในห้องโดยรอบร่างกายของผู้ที่อยู่อาศัยเพื่อเพิ่มความสบายให้แก่ร่างกาย ทำให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์จากภายในห้อง ช่วยลดความร้อนและความชื้นซึ่งประเทศในเขตร้อนชื้นนี้ส่วนใหญ่ต้องการตลอดทั้งปี แม้แต่ประเทศในเขตอบอุ่นก็ต้องการกระแสลมในหน้าร้อนหรือการถ่ายเทอากาศในฤดูอื่นๆเช่นเดียวกัน ดังนั้นการออกแบบช่องเปิดในตัวอาคารจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้ผู้อยู่อาศัยได้รับความสบาย (ตรีังใจ บุณสมภพ, 2539)

2.4.1 กระแสลม

การเกิดกระแสลมหรือการเคลื่อนไหวของอากาศเกิดได้จาก

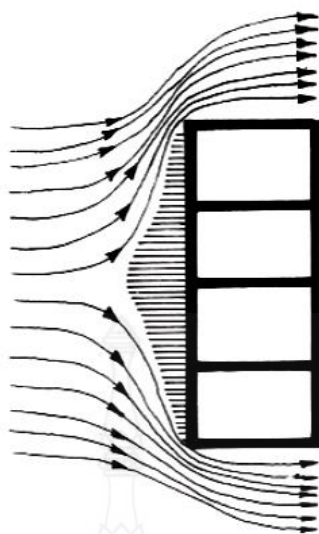
- ความแตกต่างของความกดอากาศ
- ความแตกต่างของอุณหภูมิ

เมื่อลมพัดผ่านอาคารจะพัดโอบรอบอาคารทำให้เกิดความกดอากาศสูงคือส่วนที่มาปะทะผนัง ส่วนที่มีความกดอากาศต่ำคือลมในเขตด้านหลังอาคาร

ลมที่พัดผ่านห้องเกิดจากอากาศที่ถูกบังคับให้ผ่านช่องเปิดด้วยความกดสูงและผ่านช่องเปิดอีกด้านสู่ความกดที่ต่ำกว่าซึ่งเหมือนกันกับลมทั่วไป และอากาศภายในอาคารก็เป็นเช่นเดียวกัน

ความแตกต่างของอุณหภูมิ เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของอากาศหรือลมเช่นกัน แต่ตามธรรมชาติแล้วจะเกิดเป็นส่วนน้อย กระแสลมตามธรรมชาติโดยมากจะเกิดจากความกดอากาศที่ต่างกันมากกว่าอุณหภูมิที่ต่างกัน หากมีช่องทางเข้าของลมอยู่ด้านหน้าเดียวของห้องในทิศทางที่รับลมก็จะไม่เกิดผลอันใด เพราะผนังด้านตรงข้ามกับหน้าต่างทางลมเข้านั้นเป็นเหมือนเขื่อนบังลมซึ่งจะทำให้เกิดบริเวณความกดอากาศสูงในอาคาร แต่ถ้าในห้องนั้นอยู่ตรงกันข้ามกับด้านที่รับลมก็จะเกิดความกดอากาศต่ำ

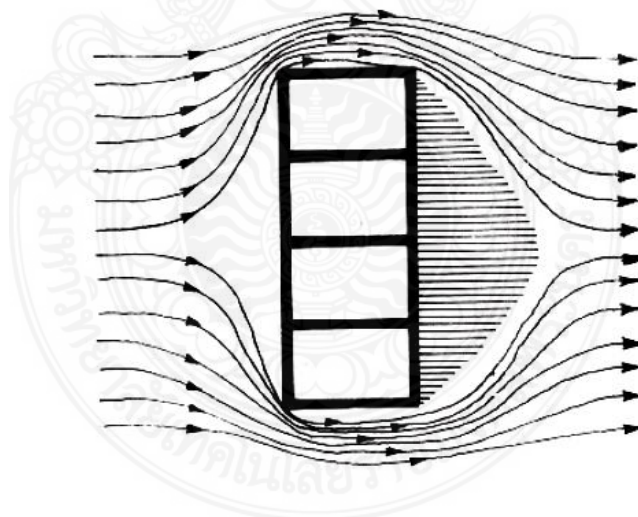
เพื่อให้เกิดการถ่ายเทของอากาศต้องออกแบบให้เกิดบริเวณความกดอากาศสูงและความกดอากาศต่ำต่อเนื่องกัน ที่สำคัญต้องมีช่องทางเข้าด้านบริเวณความกดอากาศสูงและช่องทางออกด้านความกดอากาศต่ำ ดังนั้นหากทำช่องเปิดบนผนังด้านที่ติดกับบริเวณความกดอากาศสูงเพื่อให้ลมเข้าและบนผนังด้านที่มีความกดอากาศต่ำเพื่อให้ลมออก ก็จะเกิดเป็นกระแสลมพัดผ่านห้องเพื่อถ่ายเทและระบายอากาศได้ตามธรรมชาติ (ภาพที่ 2.2 – 2.4)

ภาพที่ 2.2 แสดงบริเวณความกดอากาศสูงโดยทั่วไปเกิดบริเวณ โกลีฟาผนังของอาคารที่ถูกลมปะทะ หรือผนังอาคารด้านที่บังกระแสลม

ที่มา : ตรีงใจ บุรณสมภพ, การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในด้านการประหยัดพลังงาน

(กรุงเทพฯ : บริษัทอัมรินทร์พรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539), 67.

ภาพที่ 2.3 แสดงลมที่พัดผ่านด้านข้างหรือเหนืออาคารซึ่งทำให้เกิดบริเวณความกดอากาศต่ำ

ที่มา : ตรีงใจ บุรณสมภพ, การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในด้านการประหยัดพลังงาน

(กรุงเทพฯ : บริษัทอัมรินทร์พรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539), 67.

ภาพที่ 2.4 แสดงกระแสลมพัดผ่านห้อง

ที่มา : ตรึงใจ บุรณสมภพ, การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในด้านการประหยัดพลังงาน
(กรุงเทพฯ : บริษัทอัมรินทร์พรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539), 68.

อัตราความเร็วลมที่พัดผ่านร่างกาย

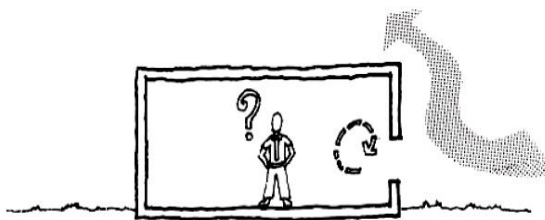
0.25 เมตรต่อวินาที ไม่รู้สึก

0.25 – 0.5 เมตรต่อวินาที รู้สึกสบายโดยไม่รู้ว่ามีลมมาปะทะ

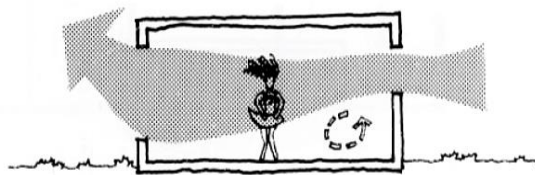
0.50 – 1 เมตรต่อวินาที รู้สึกสบายโดยรู้ว่ามียลม

2.4.2 ลักษณะของช่องเปิด

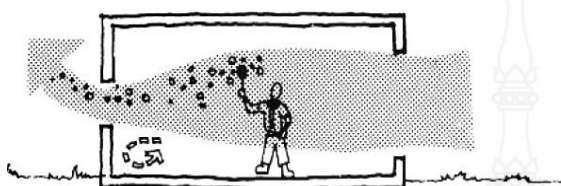
ลักษณะของช่องเปิด ขนาดและตำแหน่งของช่องเปิดที่ผนังมีอิทธิพลต่อทิศทางปริมาณและความเร็วของกระแสลมที่พัดผ่านห้องต่างๆ ภายในอาคารเป็นอย่างมาก การระบายอากาศโดยวิธีทางธรรมชาตินั้นนอกจากจะต้องคำนึงถึงช่องเปิดให้ลมเข้าแล้วยังจำเป็นต้องคำนึงถึงช่องเปิดเพื่อให้ลมออกด้วยถึงจะมีทิศทางปริมาณและความเร็วลมที่พอเหมาะพอดีกับพื้นที่ภายในอาคารในแต่ละพื้นที่ เช่นหากต้องการให้มียลมผ่านเข้ามามากที่สุดต้องทำให้ช่องเปิดทางเข้าและทางออกมีขนาดเท่าๆกัน แต่หากต้องการให้ลมผ่านเข้ามาด้วยความเร็วสูงก็จำเป็นต้องทำให้ช่องลมปิดทางออกเล็กกว่าทางเข้า โดยมีแนวทางของหลักการเปิดเพื่อลักษณะของลมภายในแต่ละประเภทดังนี้ (ภาพที่ 2.5)

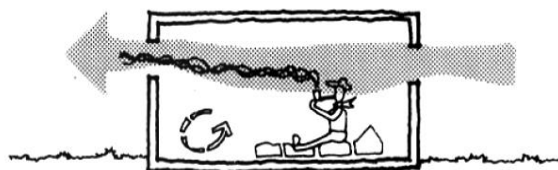
มีช่องเปิดทางลมเข้า ไม่มีทางลมออก

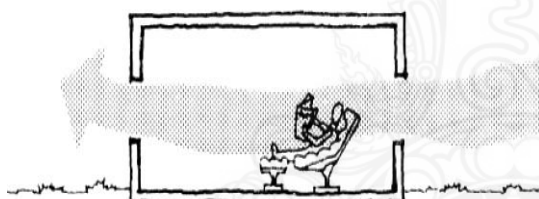
ช่องเปิดทางลมเข้าเล็กกว่าด้านลมออก

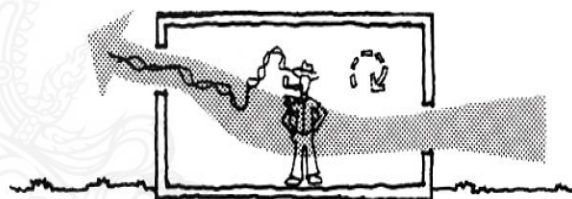
ช่องเปิดด้านลมเข้าใหญ่กว่าด้านลมออก

ช่องเปิดอยู่ตำแหน่งสูง

ช่องเปิดขนาดเท่าๆกัน ลมเข้ามากที่สุด

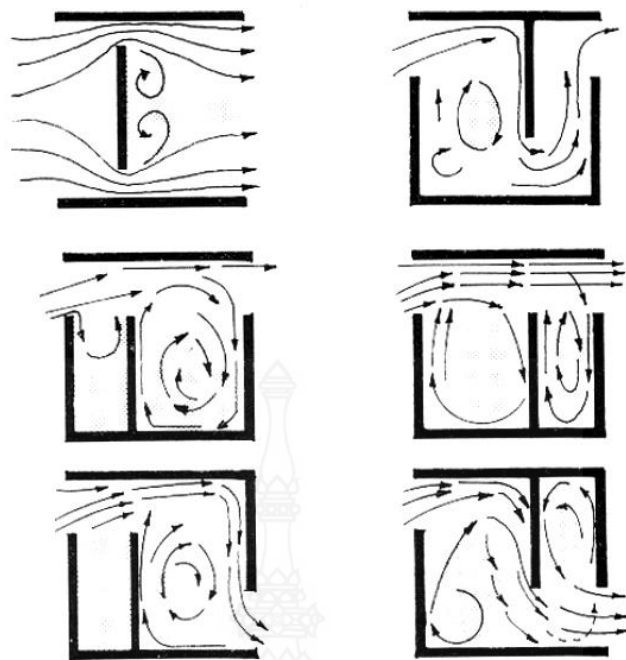

ด้านลมเข้าต่ำกว่า ได้รับลมเย็น

ภาพที่ 2.5 แสดงลักษณะช่องเปิดแบบต่างๆ

ที่มา : ตรึงใจ บูรณสมภพ, การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในด้านการประหยัดพลังงาน
(กรุงเทพฯ : บริษัทอัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539), 69 – 70.

ผนัง partition ใดๆ เป็นสิ่งที่มีส่วนในการเปลี่ยนการไหลของกระแสลมและลดปริมาณและแรงลม ส่วนที่ไม่ได้ลมจะร้อนและอับ ดังนั้นผนังกันห้องจึงควรมีบานเปิด เช่น ประตูบานเกล็ด โดยจะมีแรงลมมากที่สุดเมื่อช่องเปิดลมเข้าและออกอยู่ตรงกัน ทั้งนี้ต้องไม่มีเครื่องกีดขวาง อาคารที่มีลักษณะแคบตื้นจะมีการระบายอากาศที่ดีกว่าอาคารที่มีลักษณะลึก (ภาพที่ 2.6)

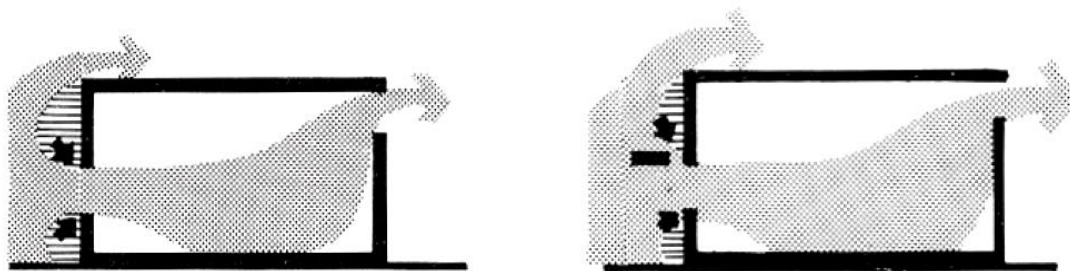

ภาพที่ 2.6 แสดงการไหลของกระแสลมเมื่อมีผนังภายในห้อง
ที่มา : ตรึงใจ บุรณสมภพ, การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในด้านการประหยัดพลังงาน
(กรุงเทพฯ : บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539), 71.

เราจะรู้สึกเย็นสบายเมื่อมีลมพัดผ่านรอบๆตัว แต่บางเวลาการบังคับทิศทางลมตามต้องการก็เป็นไปได้ยาก ชนิดของบานหน้าต่างมีผลต่อการบังคับทิศทางลมเช่นกัน อย่างเช่นหน้าต่างบานพลิกจะทำให้ลมพัดผ่านสูงเหนือศีรษะซึ่งจะไม่ทำให้เกิดภะวะน่าสบาย

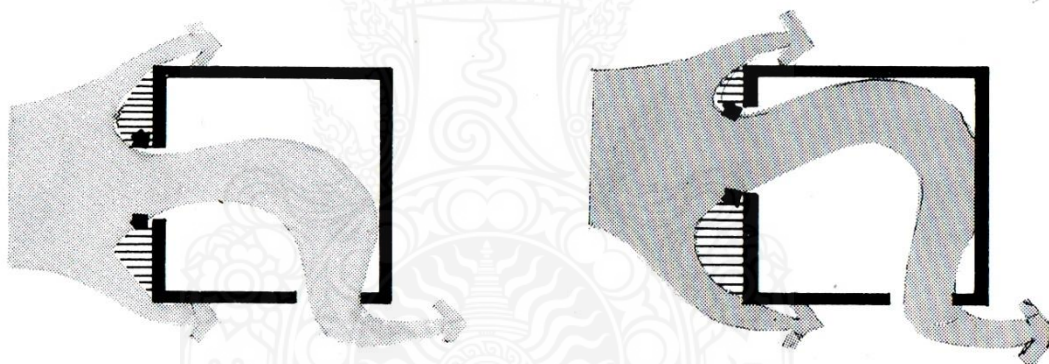
2.4.3 รูปแบบการไหลของกระแสลม (Air flow pattern)

รูปแบบการไหลของกระแสลมมีผลอย่างมากต่อภะวะน่าสบายและการระบายอากาศด้วยวิธีตามธรรมชาติ เช่น ในฤดูหนาวที่พัดขึ้นเพดานจะดีกว่าลมที่พัดผ่านร่างกายโดยตรงในหน้าร้อน เนื่องจากจะทำให้กระแสลมเย็นและบริสุทธิ์เข้ามาผสมกับอากาศภายในห้องก่อนจะตกลงมาข้างล่าง เป็นต้น โดยเราสามารถออกแบบเพื่อบังคับการไหลของกระแสลมภายในห้องด้วยวิธีต่างๆได้ (ภาพที่ 2.7)

ภาพที่ 2.7 แสดงการเปิดช่องเปิดเพื่อให้อากาศผ่านในระดับความสูงร่างกาย
ที่มา : ตรึงใจ บูรณสมภพ, การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในด้านการประหยัดพลังงาน
(กรุงเทพฯ : บริษัทอิมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539), 72

การตัดแปลงแก้ไขการไหลของกระแสลมให้อยู่ในรูปที่ต้องการได้โดยการกระชาะช่องเปิดบนผนัง การเปิดประตูหน้าต่าง และการทำแผงบังแดด ลมที่ผ่านเข้ามาในห้องจะถูกบังคับโดยความดันของอากาศบริเวณส่วนปิดทึบโดยรอบช่องเปิด (ภาพที่ 2.8)

ภาพที่ 2.8 แสดงการไหลของกระแสลมจากการบังคับช่องเปิด
ที่มา : ตรึงใจ บูรณสมภพ, การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในด้านการประหยัดพลังงาน
(กรุงเทพฯ : บริษัทอิมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539), 73

จากการศึกษาเรื่องหลักการระบายอากาศในหลายๆลักษณะดังข้างต้น สามารถสรุปในเบื้องต้นได้ว่า การระบายอากาศภายในอาคารที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของอากาศนั้นจำเป็นต้องมีช่องทางให้อากาศได้เคลื่อนที่อย่างน้อย 2 ทางจึงจะทำให้เกิดการเคลื่อนที่ในการระบายอากาศได้ดีกว่าช่องเปิดเพียงทางเดียว

2.5 การทำผนัง 2 ชั้นที่มีช่องอากาศ

ผนัง 2 ชั้นเป็นกลยุทธ์หนึ่งในระบบป้องกันรังสีความร้อน (Radiant Barrier System) ซึ่งประกอบไปด้วยช่องว่างอากาศ ซึ่งด้านหนึ่งของช่องว่างหรือมากกว่าหนึ่งด้าน ทำหน้าที่เป็นตัวสกัดกั้นรังสีที่ส่งผ่านระหว่างพื้นผิวที่แผ่รังสีความร้อนออกมา ประโยชน์ที่ได้รับจากการติดตั้งระบบป้องกันรังสีความร้อนนอกจากจะลดค่าไฟฟ้าที่ใช้สำหรับเครื่องปรับอากาศแล้วยังช่วยสร้างสภาวะน่าสบาย (Comfort Zone) ด้วย

การใช้ระบบผนัง 2 ชั้นในเขตภูมิอากาศร้อนชื้นและร้อนแห้ง เป็นแนวคิดหนึ่งในการปรับอากาศด้วยวิธีธรรมชาติ (Passive) เป็นการลดความร้อนจากการแผ่รังสีจากดวงอาทิตย์ โดยให้ผนังชั้นนอกเป็นร่มเงาแก่ผนังชั้นใน จากการวิจัยเรื่อง Thermal Performance of Double shell System in Hot-humid and Hot-dry Climates โดย (Shaaban : 1981) ได้ทดสอบประสิทธิภาพในการลดความร้อนของระบบ Double Shell ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ร่วมการทดสอบด้วยหุ่นจำลอง ได้ชี้ให้เห็นว่ารังสีความร้อนจากดวงอาทิตย์ได้ถูกกักบังไว้ด้วยผนังชั้นนอก (Outer Shell) ได้ทั้งหมด ซึ่งดูได้จากการลดภาระการทำความเย็น (Cooling Load) ของเครื่องปรับอากาศ

การระบายอากาศในช่องว่างระหว่างผนังหลักการระบายอากาศในช่องว่างระหว่างผนังชั้นนอกกับผนังชั้นในเริ่มต้นมีใช้กันตั้งแต่ราวทศวรรษที่ 1930 ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นการระบายอากาศระหว่างผนังกระจกซึ่งเรียกว่า ระบบผนัง 2 ชั้น (Double Facades System, Ventilated Façade) หรือผนังกระจก 2 ชั้น (Double Glazed System) มีหลักการ คือ แสงอาทิตย์จะส่องผ่านผนังชั้นนอก ซึ่งเป็นกระจกและเกิดการสะสมความร้อนภายในช่องอากาศทำให้อากาศร้อนลอยตัวสูงขึ้นและไหลออกทางช่องเปิดส่วนอากาศที่เย็นกว่าจะไหลเข้ามาแทนที่ แต่ในระยะแรกแนวคิดนี้ยังไม่ได้แพร่หลายนักต่อมาผนังระบบนี้ถูกนำมาใช้กับอาคารสำนักงานในประเทศสหรัฐอเมริกาในราวทศวรรษที่ 1980 และได้แพร่หลายไปยังทวีปยุโรป (Shang – shiouLi : 2001)[Online]

จากการศึกษาคุณสมบัติของผนัง 2 ชั้น (Double Façade System) ในรายงานเรื่อง Thermal performance of a supply-air window ของ S.A Barak at พบว่าการระบายอากาศนี้สามารถลดปริมาณความร้อนในช่องว่างอากาศได้ถึง 50% โดยประสิทธิภาพจะขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้

- การระบายอากาศ โดยวิธีธรรมชาติ หรือใช้เครื่องกลช่วย
- เป็นอาคารชั้นเดียว หรือมีหลายชั้น
- คุณสมบัติของกระจกที่ใช้
- ความกว้างของช่องอากาศ
- ตำแหน่งและลักษณะของแผงบังแดด (Poisrazis,H.2004)

ความร้อนสามารถถ่ายเทเข้าสู่อาคารได้ด้วยวิธีต่างๆ 3 ทาง คือ การนำ การพา และการแผ่รังสี ความร้อนจะส่งผ่านจากที่ซึ่งมีอุณหภูมิที่สูงกว่าไปสู่อุณหภูมิที่ต่ำกว่า เนื่องจากอากาศเป็นตัวนำความร้อนที่ไม่ดี การนำและการพาความร้อนต้องอาศัยการส่งผ่าน โดยตัวกลางเท่านั้น ซึ่งการ

แผ่รังสีมีความแตกต่างจากการนำและการพา คือ ไม่ขึ้นอยู่กับตัวกลางแต่สามารถส่งผ่านสุญญากาศได้เมื่ออุณหภูมิที่แตกต่างกัน รังสีจะเดินทางเป็นเส้นตรงผ่านที่ว่าง ซึ่งเป็นอากาศถูกดูดซึม โดยอุณหภูมิที่ต่ำกว่า การใช้ประโยชน์จากช่องว่างอากาศเป็นการถ่ายเทความร้อน โดยการพา เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนอากาศเป็นการลดความร้อนที่จะถ่ายเทเข้าสู่อาคาร การไหลของอากาศในช่องว่างอากาศกลางคืนจะไหลขึ้นส่วนในเวลากลางวันจะไหลลง

2.6 ทฤษฎีผนังปล่องรังสีอาทิตย์

2.6.1 ผนังปล่องรังสีอาทิตย์

แสงแดดเมื่อตกกระทบผิวนอกของผนังอาคารจะเกิดการนำ ความร้อนผ่านวัสดุผนังเข้ามาที่ช่องระบายอากาศเนื่องจากผลของความแตกต่างของอุณหภูมิตั้งแต่ผิวในและผิวนอกของผนังอาคาร ทำให้ อากาศที่อยู่ภายในช่องระบายอากาศได้รับปริมาณพลักซ์ความร้อน ดังกล่าวและเกิดการลอยตัวสูงขึ้นเนื่องจากความหนาแน่นมีค่าลดลงผ่าน ช่องเปิดออกไปสู่ภายนอกช่องระบายอากาศ อากาศภายนอกซึ่งมีอุณหภูมิ ต่ำกว่าก็จะไหลเข้ามาแทนที่ผ่านช่องเปิดด้านล่างสำหรับให้ อากาศไหลเข้า จนกระทั่งไหลออกที่ช่องเปิดด้านบน การไหลของอากาศจะเกิดเป็น วัฏจักรเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ระบายเท่าที่ผนังยังได้รับปริมาณพลักซ์ความร้อน จากแสงอาทิตย์ซึ่งอากาศภายนอกที่ไหลเข้า และออกจากช่องระบาย อากาศจะนำความร้อนออกไปด้วยซึ่งช่วยลดปริมาณพลักซ์ความร้อนที่จะถ่ายเทเข้าสู่ภายในอาคารได้อีกทางหนึ่ง

2.6.2 สมการการพาความร้อน

เทคนิคคำนวณพลศาสตร์ของไหลเป็นการวิเคราะห์แก้ปัญหา ระบบสมการอนุพันธ์ด้วยระบบสมการพีชคณิตซึ่งมีหลากหลายวิธีให้ เลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมขึ้นอยู่กับปัญหาที่สนใจศึกษา ซึ่งการไหลของอากาศที่เกิดขึ้นควบคุมโดยสมการความต่อเนื่อง สมการนาเวียร์-สโตกส์ และสมการพลังงาน สามารถเขียนในรูปทั่วไปได้ดังนี้

1. สมการความต่อเนื่อง

$$\frac{\partial(\rho u)}{\partial x} + \frac{\partial(\rho v)}{\partial y} = 0$$

2. สมการ โมเมนตัมในแนวแกน x

$$\frac{\partial(\rho uu)}{\partial x} + \frac{\partial(\rho uv)}{\partial y} = -\frac{\partial P}{\partial x} + \left[\frac{\partial}{\partial x} \mu \left[\frac{\partial u}{\partial x} \right] + \frac{\partial}{\partial y} \mu \left[\frac{\partial u}{\partial y} \right] \right] + B_x$$

3. สมการโมเมนตัมในแนวแกน y

$$\frac{\partial(\rho uv)}{\partial x} + \frac{\partial(\rho vv)}{\partial y} = -\frac{\partial P}{\partial x} + \left[\frac{\partial}{\partial x} \mu \left[\frac{\partial v}{\partial x} \right] + \frac{\partial}{\partial y} \mu \left[\frac{\partial v}{\partial y} \right] \right] + (\rho - \rho_0)g + B_y$$

4. สมการพลังงาน

$$\rho c_p \left[\frac{\partial(uT)}{\partial x} + \frac{\partial(vT)}{\partial y} \right] = \frac{\partial}{\partial x} \left[k \frac{\partial T}{\partial x} \right] + \frac{\partial}{\partial y} \left[k \frac{\partial T}{\partial y} \right] + \mu \Phi + \dot{q}$$

ร่วมกับทฤษฎีประมาณการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของบัสซิเนส (Boussinesq approximation) ซึ่งต้องนำค่าความแตกต่างของความหนาแน่นมาคิดในการหาแรงลอยตัว ทั้งนี้ เพราะเป็นผลทำให้เกิดการไหล และเลือกใช้แบบจำลองความปั่นป่วน Standard k-ε ในการจำลองการไหล ของอากาศเนื่องจากการไหลของอากาศภายในช่องระบายอากาศเป็นทั้งการไหลแบบราบเรียบและปั่นป่วน ซึ่งแบบจำลองนี้ถือได้ว่าเป็นแบบจำลองชนิด 2-equation turbulence model ที่นิยมใช้ในการคำนวณการไหลแบบปั่นป่วน ซึ่งประกอบด้วยสมการ Transport และ Dissipation rate ของ Turbulent kinetic energy

2.6.3 กระบวนการในการหาผลเฉลย

ในการแก้สมการอนุกรมโมเมนตัม ผลเฉลยของสนามการไหลที่ได้จะมีค่าที่ไม่สอดคล้องกับสมการอนุกรมมวลและเพื่อให้ค่าที่ได้จากสองสมการนี้มีความสอดคล้องกัน เราจะใช้ขั้นตอนวิธีที่เรียกว่า SIMPLE (SemiImplicit Method for Pressure-Linked Equation) ซึ่งพัฒนาโดย Patankar and Spalding (1972) ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการแก้ปัญหาสนามการไหล โดยการสมมติค่าความดันและความเร็วในขอบเขตของปัญหา ที่สนใจ แล้วคำนวณหาค่าความเร็วและความดันสมมติ เพื่อที่จะนำค่าความเร็วที่คำนวณได้ไปหาค่าความดันอีกครั้ง โดยใช้ Pressure correction method เพื่อช่วยในการคำนวณความดันที่ถูกต้อง ซึ่งค่า pressure correction ที่ได้นี้จะถูกนำกลับมาหาค่าความเร็วและทำซ้ำตามขั้นตอน ดังกล่าวจนกระทั่งผลเฉลยเข้าสู่ค่าใดค่าหนึ่ง ซึ่งวิธีนี้เป็นการช่วยให้ค่าความเร็วและความดันมีความสัมพันธ์เป็นไปตามการอนุกรมโมเมนตัมและ การอนุกรมมวล โดยวิธีในโปรแกรมคอมพิวเตอร์นี้เป็นวิธีที่ใช้กับกริดแบบ เชื่องกัน (Staggered grid) เป็นการแบ่งกริดเพื่อให้กริดของความเร็วอยู่ ระหว่างจุดต่อของตัวแปรสเกลาร์ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสมการความต่อเนื่องและแก้ปัญหาการเกิด Checker-board effect อันจะก่อให้เกิด ความผิดพลาดในการคำนวณเชิงตัวเลข

2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชติยา ฉัตรเพชร (2552) พัฒนาหน้าต่างกระจกสองชั้นพร้อมเกล็ดปรับแสงแนวตั้งชนิดใหม่ เพื่อการประหยัดพลังงานที่มีราคาถูกลง ซึ่งประสิทธิภาพของหน้าต่างชนิดใหม่เปรียบเทียบกับหน้าต่างกระจกใสชั้นเดียว หนา 6 มม. และหน้าต่างกระจกใสชั้นเดียว หนา 6 มม. พร้อมม่านปรับแสงภายในทางทิศตะวันตก โดยแบ่งออกเป็น 3 กรณี คือ 1) เปิดเกล็ดปรับแสงและม่านปรับแสงเต็มที่ (90 องศา) 2) ปิดเกล็ดปรับแสงและม่านปรับแสงทั้งหมด (0 องศา) และ 3) เปิดเกล็ดปรับแสงและม่านปรับแสงครึ่งหนึ่ง (45 องศา) ผลการทดลองพบว่า ประสิทธิภาพด้านการส่งผ่านความร้อนของหน้าต่างชนิดใหม่นี้ เมื่อปิดหรือเปิดเกล็ดปรับแสง 45 องศาจะเทียบเท่ากัน แต่เมื่อเปิดเกล็ดปรับแสง 45 องศาขึ้น ผู้ใช้งานยังคงมองเห็นทัศนียภาพภายนอกได้ หน้าต่างที่ติดม่านปรับแสงสามารถลดอุณหภูมิภายในได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เมื่อเทียบกับหน้าต่างที่ติดม่านปรับแสงมากที่สุด ประมาณ 3 องศา

คนุชา หลักทอง (2552) ศึกษาการป้องกันความร้อนให้อาคารสามารถทำได้ โดยไม่ให้ช่องแสงกระจกได้รับแสงอาทิตย์ได้โดยตรงเน้นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันรังสีดวงอาทิตย์ให้กับกระจกอาคาร เพื่อช่วยลดอุณหภูมิอากาศภายในอาคารที่ใช้กระจกใสชั้นเดียว โดยการศึกษาได้จัดทำและออกแบบอุปกรณ์บังแดดที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบต่างๆ ประกอบด้วย แผ่นโพรคาร์บอนและประกอบกับฟิล์มฉาบปรอท โดยการทดลองชุดต่างๆ จะทำการเปรียบเทียบกับตัวอย่างธรรมดาที่ไม่ติดอุปกรณ์หรือเปรียบเทียบกันระหว่างอุปกรณ์ และทดลองปรับเปลี่ยนเป็นแผงบังแดดเปรียบเทียบกับช่องกระจกที่ไม่ติดอุปกรณ์และติดสลับซ้ายขวา อุปกรณ์ไม่ใส่เกล็ดฟิล์มฉาบปรอทเปรียบเทียบกับที่มีเกล็ดฟิล์ม โดยเปรียบเทียบรูปแบบที่มีประสิทธิภาพที่สุดจากการทดลองและนำมาวิเคราะห์ผล รูปแบบการใช้งาน การทดลองสรุปได้ว่าเมื่อปรับเปลี่ยนเป็นอุปกรณ์บังแดดสามารถลดอุณหภูมิได้ 6-7 องศา โดยเปรียบเทียบกับที่ไม่ติดตั้งอุปกรณ์บังแดด และรูปแบบที่ต่างกัน โดยการปรับเปลี่ยนของอุปกรณ์ทำให้ประสิทธิภาพการป้องกันความร้อนต่างกัน รูปแบบการปรับเปลี่ยนของอุปกรณ์บังแดดตามสภาพภูมิอากาศจะมีความสำคัญในการช่วยลดหรือหน่วงอุณหภูมิอากาศภายในอาคารได้มากกว่าที่ไม่ติดตั้งอุปกรณ์

ทรงเกียรติ เทียธิทรัพย์ (2545) ได้ศึกษาเทคนิคการก่อสร้างอาคารด้วยไม้ไผ่: การออกแบบและก่อสร้างอาคารตัวอย่าง ณ โครงการพัฒนาออยตุง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย ทำการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย สรุปปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการก่อสร้างด้วยไม้ไผ่ในองค์ประกอบอาคารนั้นๆ และทำทดลองสร้างอาคารตัวอย่าง พบว่า 1. ไม้ไผ่สามารถนำมาใช้ในการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยให้คงทนถาวรได้ถ้าได้รับการอนุรักษ์อย่างถูกวิธี 2. การผสมวัสดุอื่นๆ กับไม้ไผ่สามารถทำได้และได้ผลดี 3. แรงงานที่มีทักษะการก่อสร้างต่ำสามารถพัฒนาจนสามารถสร้างอาคารอย่างง่ายได้ถ้าได้รับการถ่ายทอดเทคนิคการก่อสร้างจากผู้ชำนาญการ 4. การใช้

ระบบประสานทางพิกัดและการผลิตชิ้นส่วนสำเร็จรูป โดยใช้ไม้ไผ่เป็นวัสดุหลักสามารถทำได้ 5. การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสามารถก่อสร้างอาคารในราคาประหยัดและไม่ทำร้ายสภาพแวดล้อม

ทรงเกียรติ เทียชัทรพ์ (2549) ศึกษาในเรื่องเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยกล่าวสรุปไว้ว่าเกณฑ์การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมได้ดังนี้ 1. ต้องเป็นเทคโนโลยีที่เข้ากับสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศในท้องถิ่นนั้น 2. ต้องเป็นเทคโนโลยีที่สามารถใช้แรงงานคนเป็นผู้ควบคุม เน้นแรงงานในท้องถิ่นเป็นหลัก เพื่อให้เกิดการสร้างงานในท้องถิ่นนั้น 3. ต้องเป็นเทคโนโลยีที่สามารถเรียนรู้ได้ง่ายไม่สลับซับซ้อน ฝึกฝนและอบรมได้ในท้องถิ่น 4. ต้องเป็นเทคโนโลยีที่ใช้เงินลงทุนต่ำ มีความเสี่ยงต่ำในการลงทุน และสามารถเป็นเจ้าของได้จากคนส่วนใหญ่ในชุมชน 5. ต้องเป็นเทคโนโลยีที่ใช้ทรัพยากร วัสดุในท้องถิ่น และใช้พลังงานในการผลิตต่ำ 6. ต้องเป็นเทคโนโลยีที่ปลอดภัยกับผู้ใช้งานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 7. ต้องเป็นเทคโนโลยีที่มีความทนทาน มีอายุการใช้งานสูงและบางโอกาสสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น ทำให้การเลือกใช้เทคโนโลยีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน เกณฑ์การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมจึงสามารถปรับเปลี่ยนได้แล้วแต่กรณี

พัชรดา โสมดี (2546) ได้ศึกษาลักษณะแสงในพื้นที่อยู่อาศัยไทยในอดีต โดยกล่าวสรุปว่า ในสถาปัตยกรรมประเภทที่อยู่อาศัยในอดีต แสงธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต ดังจะเห็นได้จากการออกแบบช่องแสงในลักษณะต่างๆ แสงที่เกิดขึ้นในสนามเรือนไทยในอดีตจึงไม่ต้องการนำแสงเข้ามาภายในมากนัก การใช้แสงแต่น้อยทำให้บ้านมีความเย็นสบายได้ ซึ่งธรรมชาติของแสงอาทิตย์ในปริมาณแสงที่มากจะก่อให้เกิดความร้อนที่มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น โดยลักษณะของแสงสว่างนั้นเกิดขึ้นจากปัจจัย คือ 1. การควบคุมแสง โดยการใช้องค์ประกอบที่มีขนาดเล็กพอเหมาะ 2. การเจาะลายฉลุลายของไม้ การซ้อนเหลื่อมกันของไม้ ลักษณะผนังที่ทำจากไม้สาน 3. การใช้ไม้ซึ่งเป็นวัสดุที่มีสีเข้มมีการสะท้อนของแสงน้อยทำให้เกิดความมืดภายใน คือ แสงจะค่อยๆ ลดลงจากข้างนอกสุดไปสู่อันในสุด ส่วนลักษณะแสงภายในพื้นที่อยู่อาศัยปัจจุบันเน้นการใช้งานที่มีความส่วนตัว

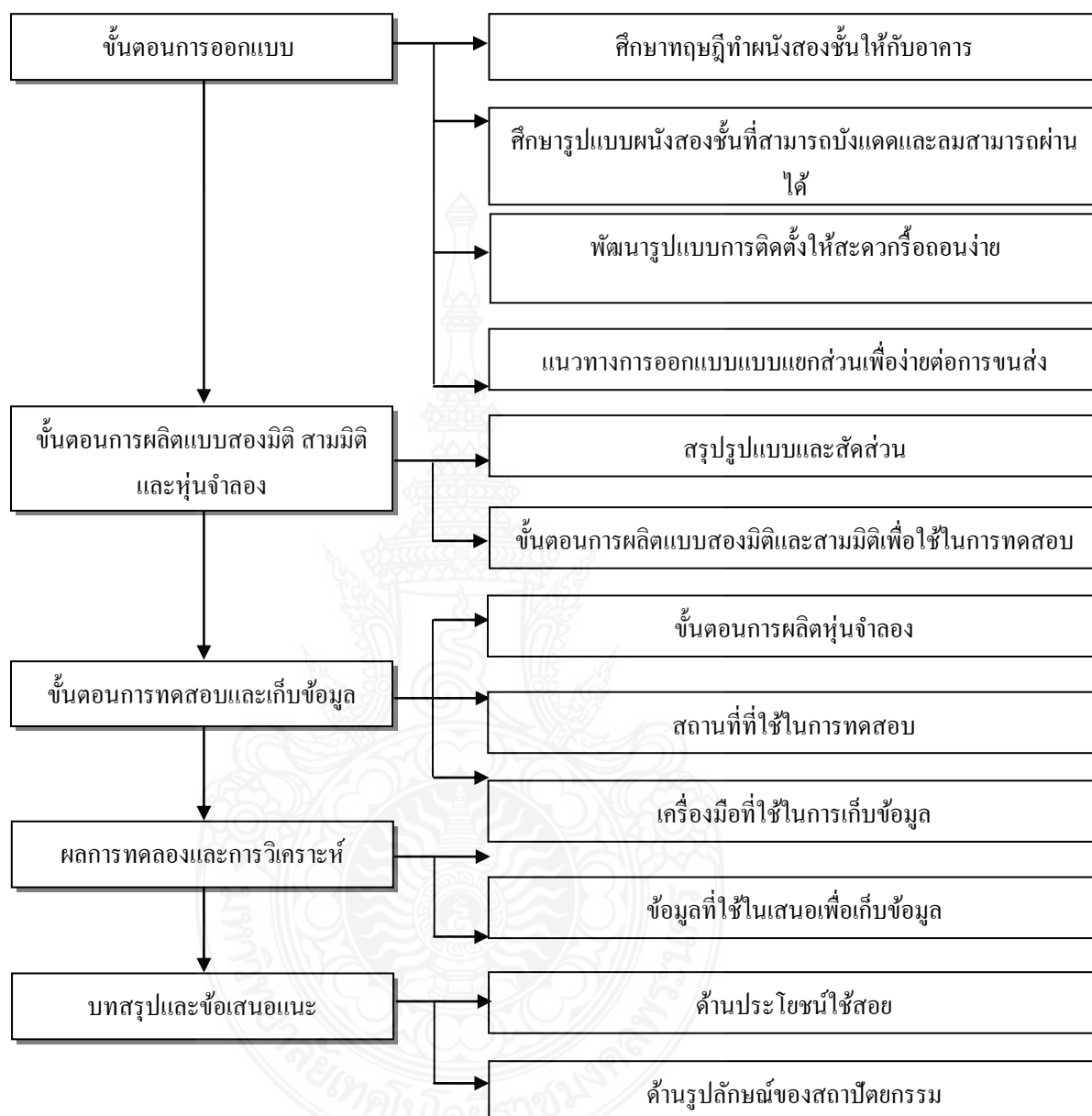
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ ส่วนที่ 1 เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการลดความร้อนเข้าสู่อาคาร โดยการพัฒนาประสิทธิภาพของช่องแสงอาคารเป็นประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางการทดลอง ส่วนที่ 2 เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่และเทคโนโลยีที่เหมาะสมใช้เป็นแนวทางสำหรับการออกแบบและทำชิ้นงานตัวอย่าง ส่วนที่ 3 เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับแสงสำหรับที่พักอาศัยเป็นประโยชน์สำหรับการออกแบบ เพื่อให้ตอบสนองพฤติกรรมการอยู่อาศัยของมนุษย์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) หลังจากศึกษาข้อมูลและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้สรุปข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบผนังสองชั้นได้ 3 แบบ ซึ่งมีหลักการในการทำรูปแบบผนังสองชั้นคือการทำให้ลมสามารถพัดผ่านได้โดยสามารถบังแดดให้กับผนังได้พื้นที่เงาตกกระทบมากที่สุด ไม่ให้ชั้นส่วนที่บังแดดติดกับพื้นที่ผิวเพื่อป้องกันการถ่ายเทความร้อน เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงของลมเพื่อลดอุณหภูมิภายในห้อง และรูปแบบในการติดตั้งและรีดร้อนที่รวดเร็ว เมื่อได้ออกแบบแล้วได้ทำการทดสอบเช็คเงาแดดในวันวิฤตเป็นหลัก คือ วันที่ดวงอาทิตย์โคจรอ้อมไปด้านทิศเหนือมากที่สุดคือวันที่ 21 มิถุนายน (Summer Solstice) และวันที่ดวงอาทิตย์โคจรอ้อมไปทางทิศใต้มากที่สุดคือวันที่ 21 ธันวาคม (Winter Solstice) เพื่อออกแบบผนังสองชั้น โดยมีช่องและรูปทรงของอุปกรณ์กันแดดที่สามารถกันแสงแดดตรงตรง ให้ลมผ่านได้อย่างเต็มที่ที่สามารถกันความร้อนที่จะเข้ามาซึ่งสามารถลดอุณหภูมิภายในที่พักอาศัยได้ โดยแสดงขั้นตอนวิธีการดำเนินงานวิจัยดังแผนภูมิที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แสดงแผนภูมิขั้นตอนวิธีการดำเนินงานวิจัย

3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับตรวจวัดอุณหภูมิและการเก็บข้อมูล

3.1.1 เครื่องมือวัดอุณหภูมิภายในกล่องทดลอง Testo 177-T4 type k (data logger 4external) เปิดเครื่องมือที่เก็บข้อมูลได้ในช่วงอุณหภูมิ -200 ถึง + 1,000 องศาเซลเซียส ค่าความแม่นยำ $\pm 0.5\%$ of mv (+70.1 ถึง 1,000 องศา) ± 0.3 องศาเซลเซียส (-100 ถึง 70 องศา) มีความละเอียด 0.1 องศาเซลเซียส โดยในการทดลองนี้ตั้งอุณหภูมิในการทำงาน 0 - 70 องศา จับอุณหภูมิได้ 4 จุด เป็นหัววัดอุณหภูมิ ชนิด Thermocouple type K จับอุณหภูมิทุกๆ 15 นาที กำหนดการทดลองครั้งแรก โดยทำการ synchronize กับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้เก็บข้อมูลและทำการ calibrate หัวอ่าน โดยการแช่หัวอ่านในน้ำร้อนหรือเย็น จัด เพื่อสังเกตการณ์ความคลาดเคลื่อนบันทึกค่าที่ได้และจึงนำไปใช้งาน

3.1.2 เครื่องมือวัดอุณหภูมิ Ambient ภายนอกอาคาร Testo 175-H2 2 channels) เป็นเครื่องมือที่เก็บข้อมูลได้ในช่วงอุณหภูมิ -20 ถึง +70 องศาเซลเซียส มีค่าความละเอียดในการจัดเก็บ 0.1 องศาเซลเซียส โดยในการทดลองครั้งนี้ตั้งอุณหภูมิในการทำงาน -20 ถึง +70 องศาเซลเซียส จับอุณหภูมิทุกๆ 15 นาที กำหนดการทดลองครั้งแรก โดยทำการ synchronize กับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้เก็บข้อมูล

3.1.3 สาย USB-Interface Testo 05541765 สำหรับอ่านข้อมูลกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ด้านข้อมูล ที่มา : (www.Testo.cumyonline) March 2011.

3.1.4 ติดตั้งอุปกรณ์บันทึกอุณหภูมิ

ตำแหน่งที่ทำการบันทึกข้อมูลอุณหภูมิ

1. Ambient ภายนอกอาคารห่างจากผนังกระจก 0.60 ม. สูง 1.20 ม.
2. จุดที่ 1, 5 ห่างจากผนังกระจก 0.15 ม. สูง 1.20 ม. (ช่องว่างอากาศ)
3. จุดที่ 2, 6 ห่างจากผนังกระจก 0.60 ม. สูง 2.10 ม. (ภายใน)
4. จุดที่ 3, 7 ห่างจากผนังกระจก 0.60 ม. สูง 1.20 ม. (ภายใน)
5. จุดที่ 4, 8 ห่างจากผนังก่ออิฐฉาบปูน 0.60 ม. สูง 0.30 ม. (ภายใน)

3.1.5 เวลาที่ทำการทดลอง (Times)

ในแง่การป้องกันความร้อนเข้าสู่ตัวอาคาร จะทำการวัดอุณหภูมิทุกๆ 15 นาที ตลอด 24 ชั่วโมง แต่ละตัวอย่างการทดลอง โดยเก็บข้อมูล 7 วัน ต่อ 1 ทดลอง (1.1-2.2) ระหว่างวันที่ 14-27 มกราคม 2554 และเก็บข้อมูล 2 วัน ต่อ 1 ทดลอง (3.1-4.2) ระหว่างวันที่ 21-25 กันยายน 2558

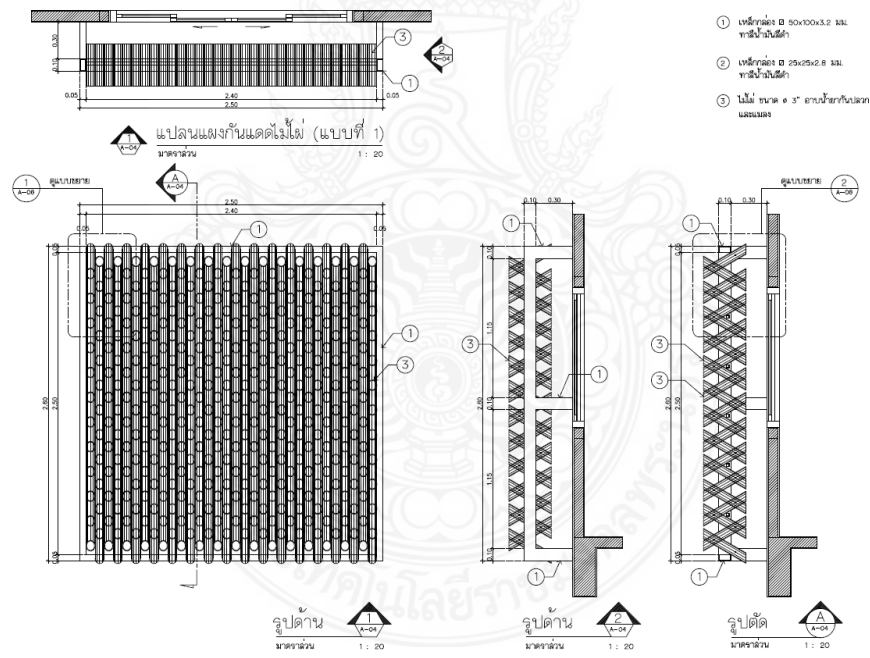
3.1.6 การวัดอุณหภูมิ

การวัดอุณหภูมิตั้งเซ็นเซอร์บันทึกข้อมูลอุณหภูมิภายใน อากาศภายนอกของหน้าต่าง และอุณหภูมิจุดกึ่งกลาง บน ล่างห้องทดสอบอย่างต่อเนื่อง โดยทำการบันทึกข้อมูลทุก 15 นาที ตลอดทั้งวันเป็นเวลา กรณีละ 1 สัปดาห์ และ 2 วัน โดยบันทึกข้อมูลตามจุดต่างๆ ดังต่อไปนี้

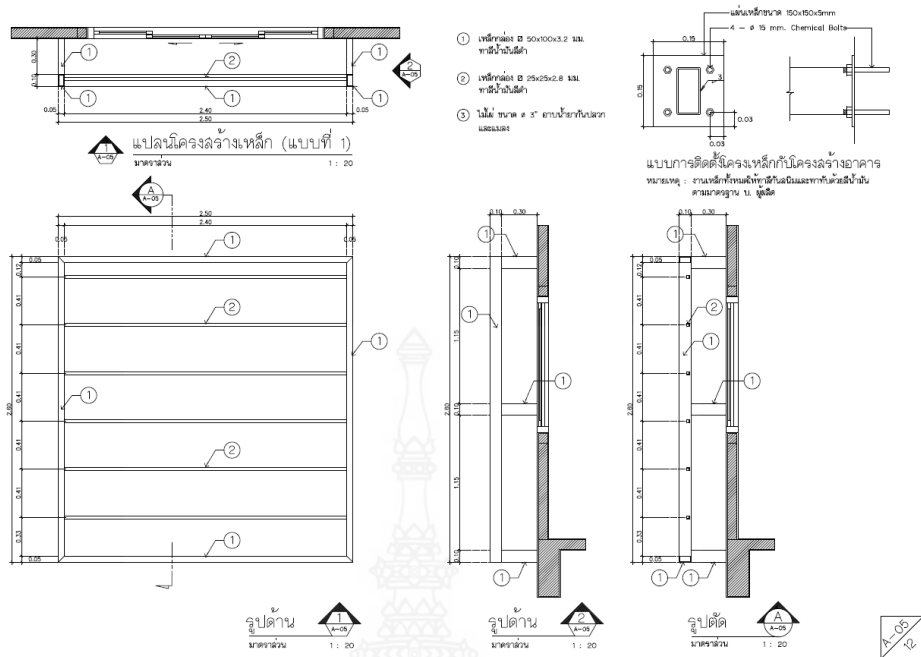
ซึ่งในบทยี่จะแบ่งส่วนของเนื้อหาในขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยเป็นหัวข้อหลักๆ ได้ ดังนี้ 3.1) ขั้นตอนการออกแบบและผลิตหุ่นจำลอง 3.2) ขั้นตอนการทดสอบการตกกระทบของแดด 3.3) ขั้นตอนการคัดเลือกแบบผนังสองชั้นเพื่อนำไปทดสอบด้านอุณหภูมิกับวัสดุอื่นๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2 ขั้นตอนการออกแบบ

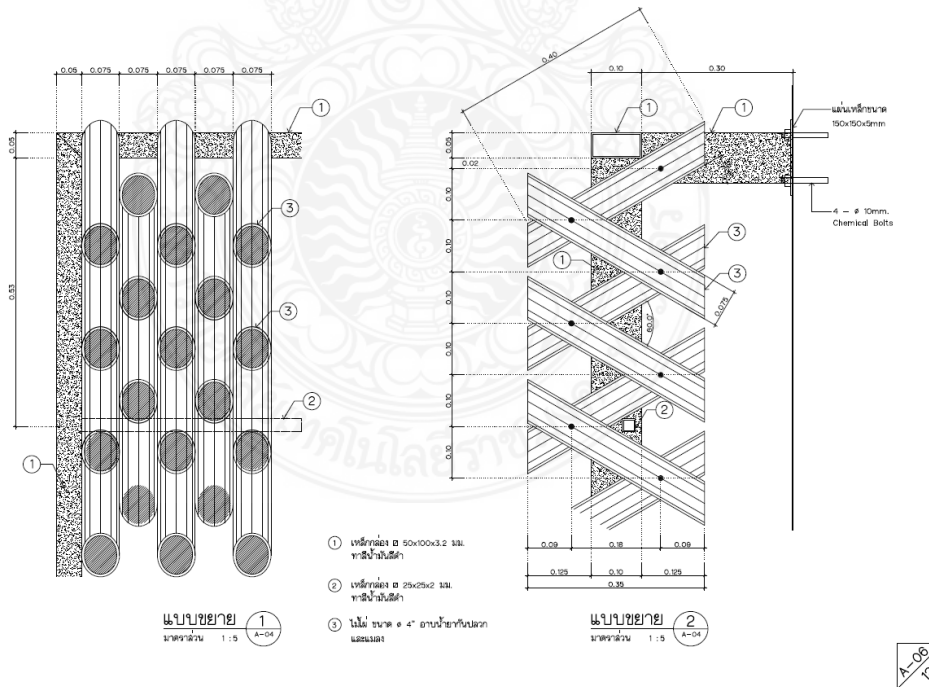
3.2.1 ออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุไม้ไผ่ 3 แบบ พร้อมรายละเอียดประกอบแบบ แปลน รูปด้าน รูปตัด Perspectives.

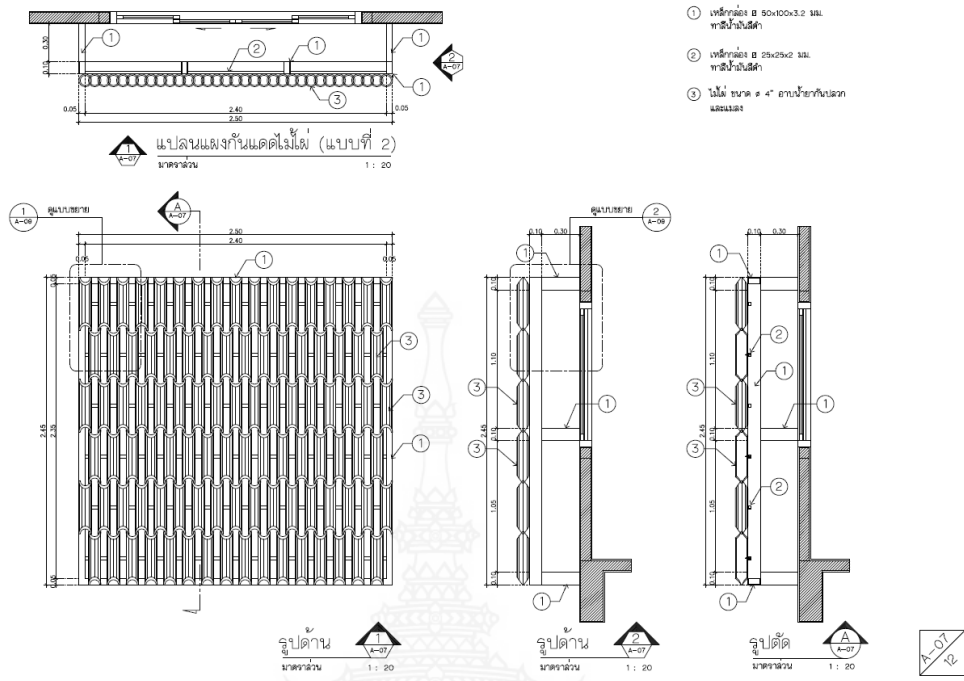
ภาพที่ 3.2 แสดงแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 1

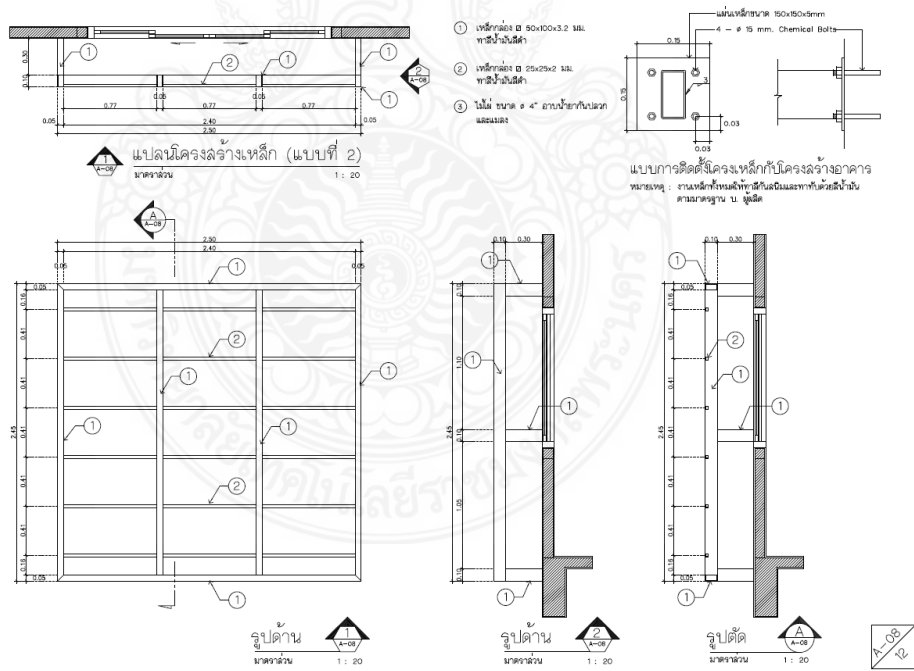
ภาพที่ 3.3 แสดงแบบรูปด้านผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 1

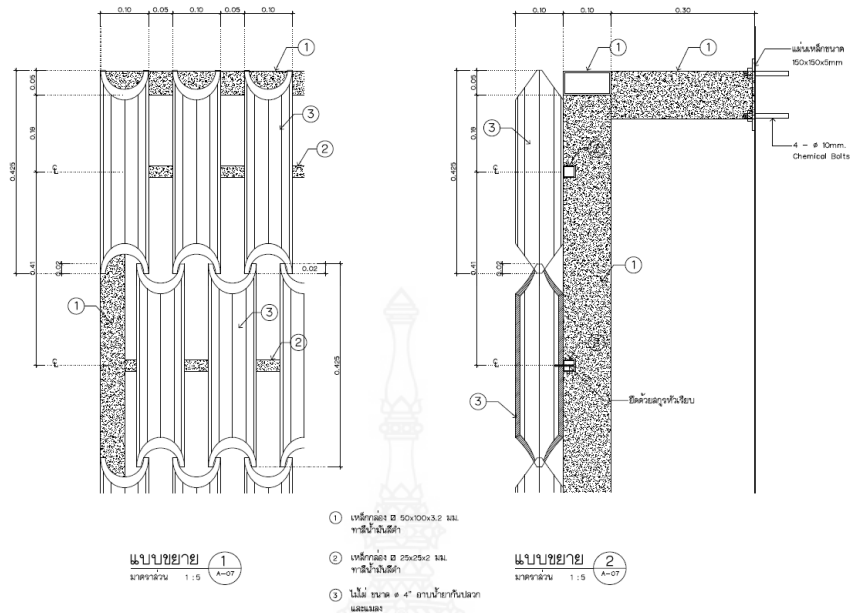
ภาพที่ 3.4 แสดงแบบขยายผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 1

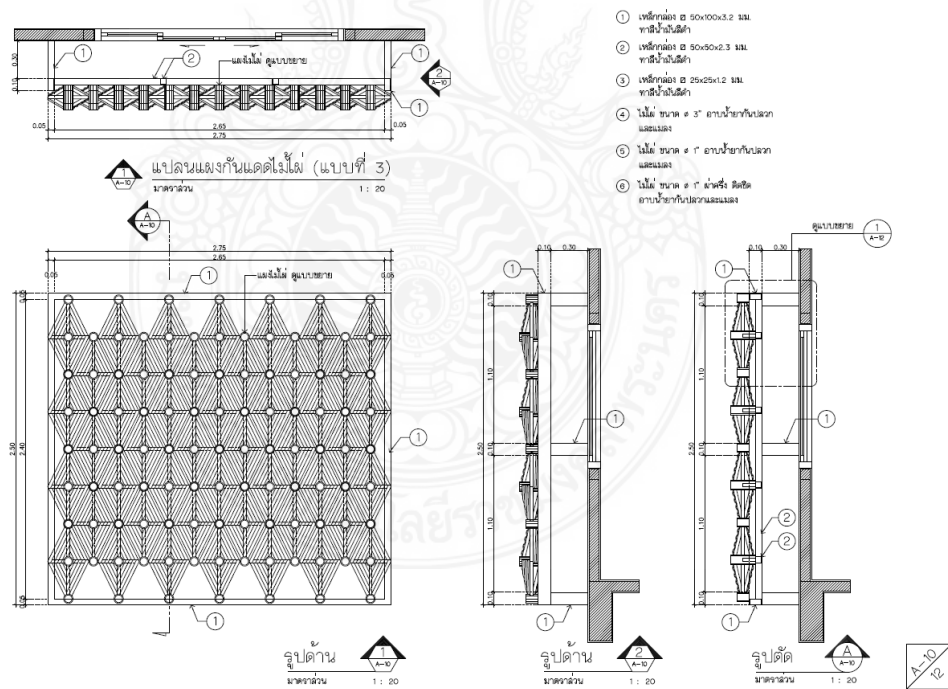
ภาพที่ 3.5 แสดงแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไฟ) แบบที่ 2

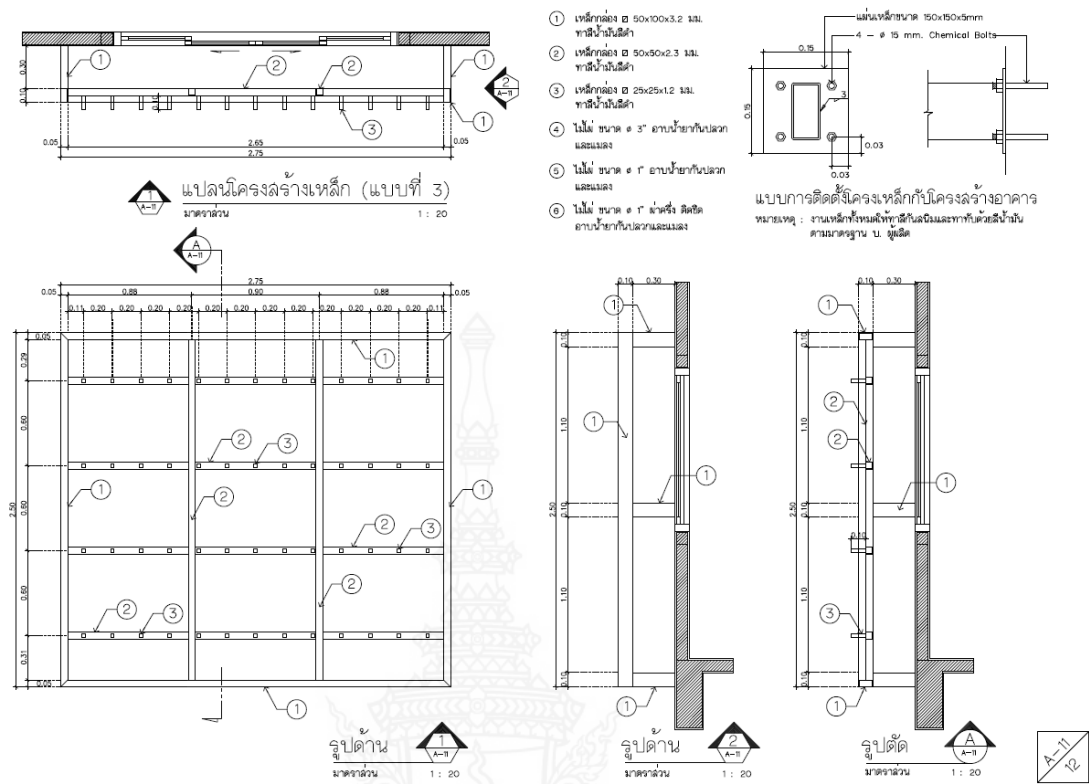
ภาพที่ 3.6 แสดงแบบรูปด้านผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไฟ) แบบที่ 2

ภาพที่ 3.7 แสดงแบบขยายผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 2

ภาพที่ 3.8 แสดงแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 3

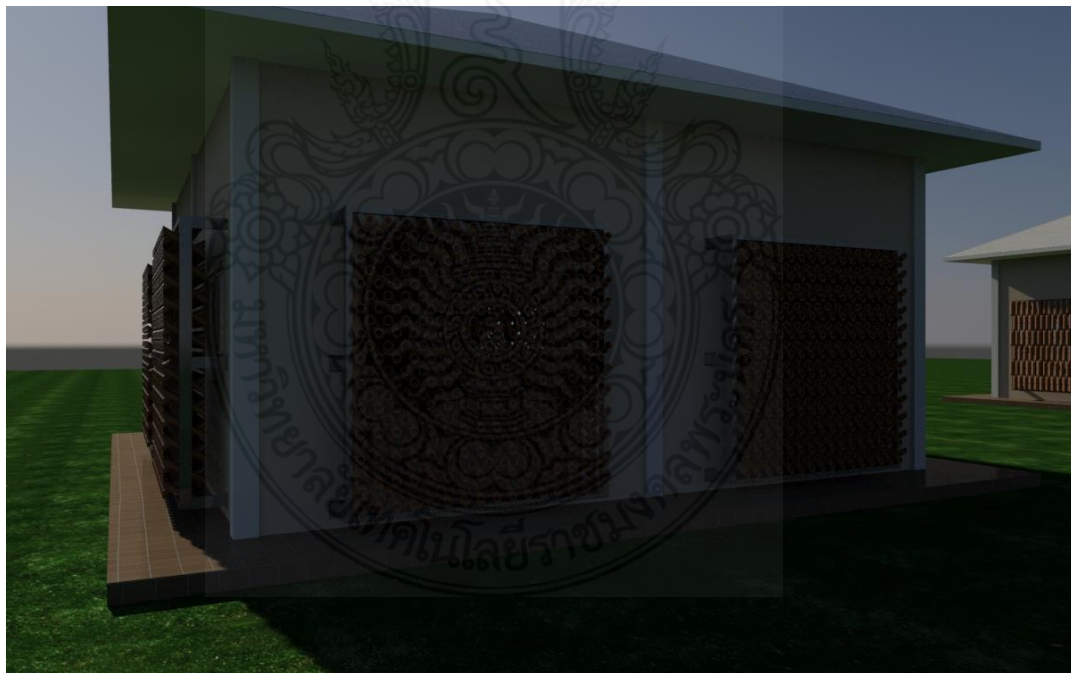
ภาพที่ 3.9 แสดงแบบขยายผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 3

3.3 การทดสอบการตกกระทบของแดดจากโปรแกรม REVIT.

ในช่วงเวลา 1 วัน ตั้งแต่เช้าถึงเย็น ผนังสองชั้นแบบที่ 1 และแบบที่ 2 ยังมีแสงตกกระทบช่องเปิดและผนังทำให้อุณหภูมิภายในห้องสูงกว่าแบบที่ 3 ซึ่งสามารถบังเงาได้มากและลมสามารถพัดผ่านผนังสองชั้นได้

ภาพที่ 3.10 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 7.00 น.

ภาพที่ 3.11 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 8.00 น.

ภาพที่ 3.12 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ช่วงเวลา 9.00 น.

ภาพที่ 3.13 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 10.00 น.

ภาพที่ 3.14 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 11.00 น.

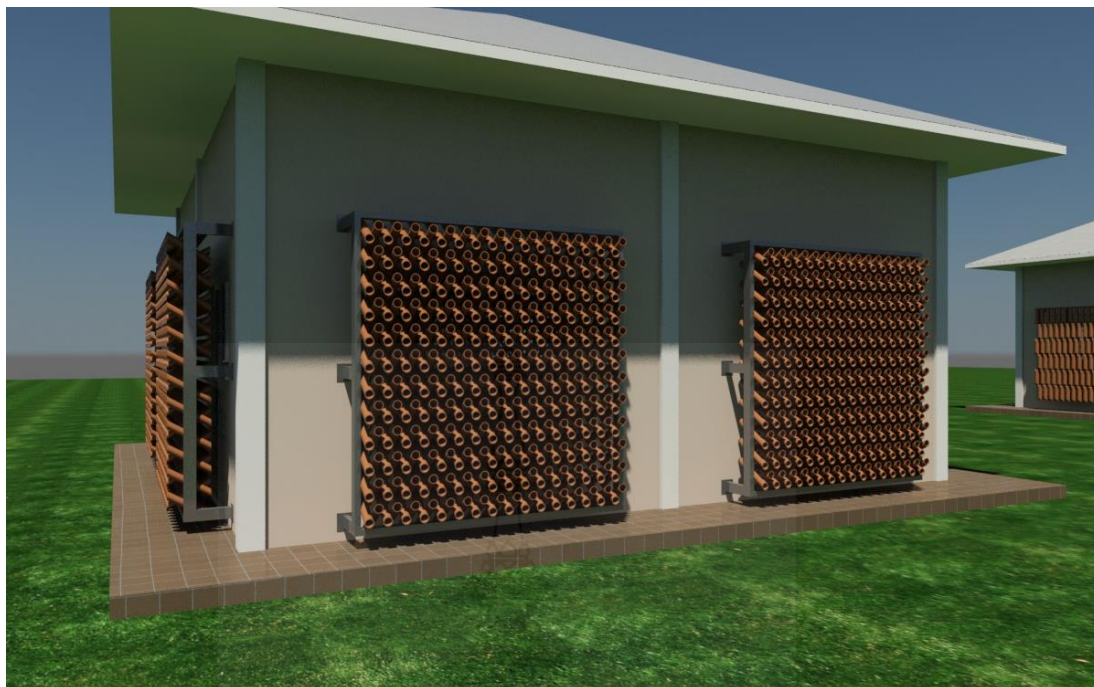
ภาพที่ 3.15 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 12.00 น.

ภาพที่ 3.16 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 13.00 น.

ภาพที่ 3.17 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 14.00 น.

ภาพที่ 3.18 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 15.00 น.

ภาพที่ 3.19 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 16.00 น.

ภาพที่ 3.20 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 17.00 น.

ภาพที่ 3.21 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 1 ในช่วงเวลา 18.00 น.

ภาพที่ 3.22 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 7.00 น.

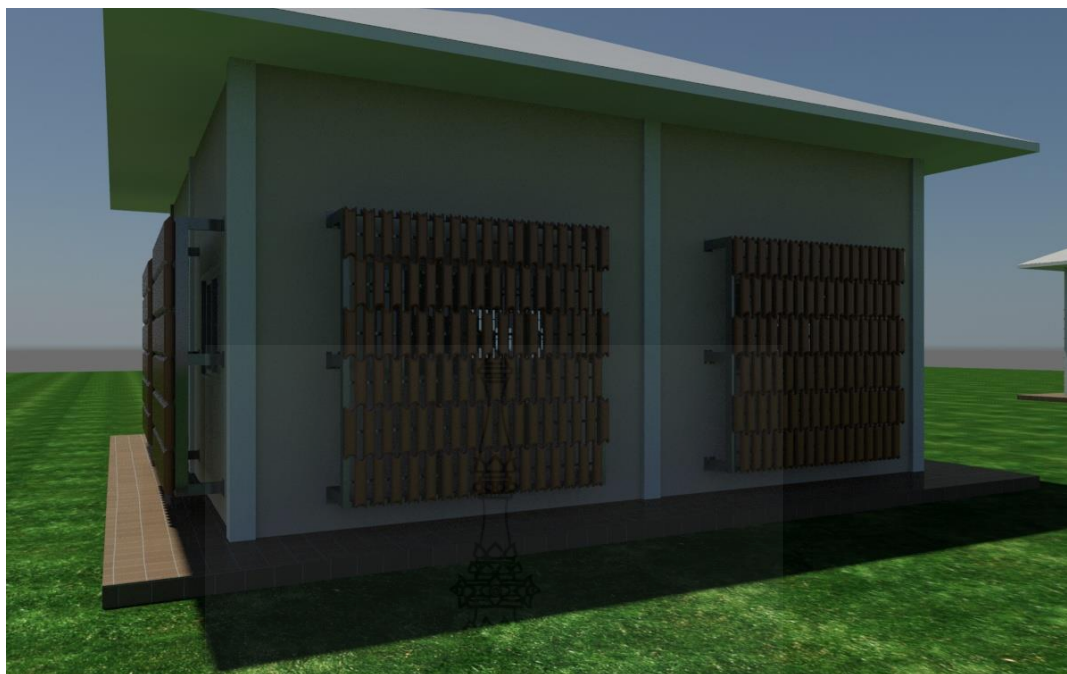
ภาพที่ 3.23 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 8.00 น.

ภาพที่ 3.24 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ช่วงเวลา 9.00 น.

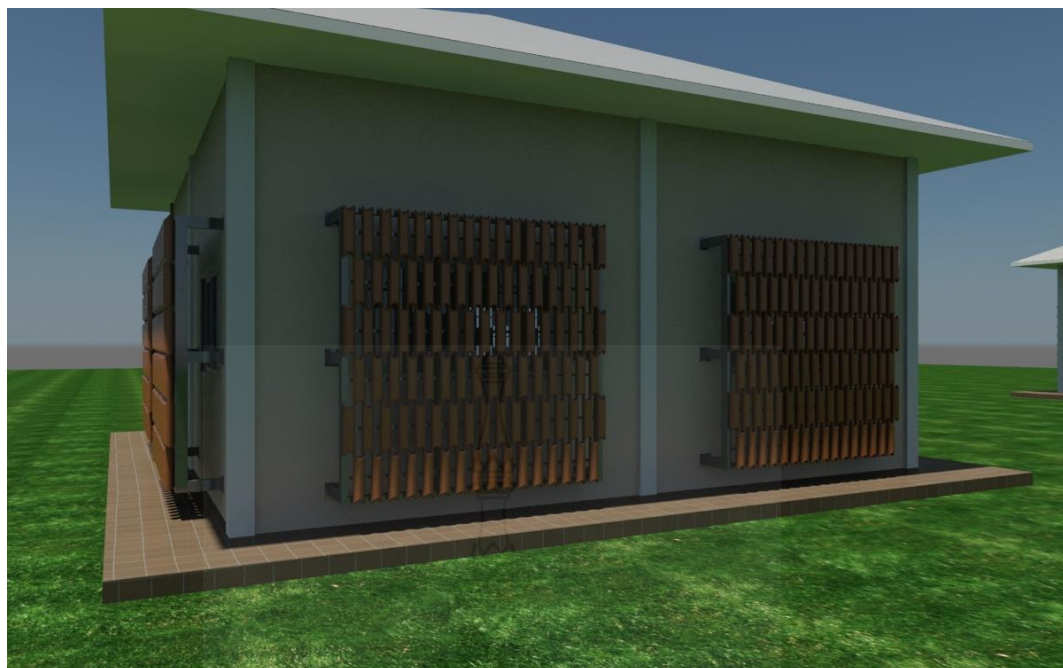
ภาพที่ 3.25 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 10.00 น.

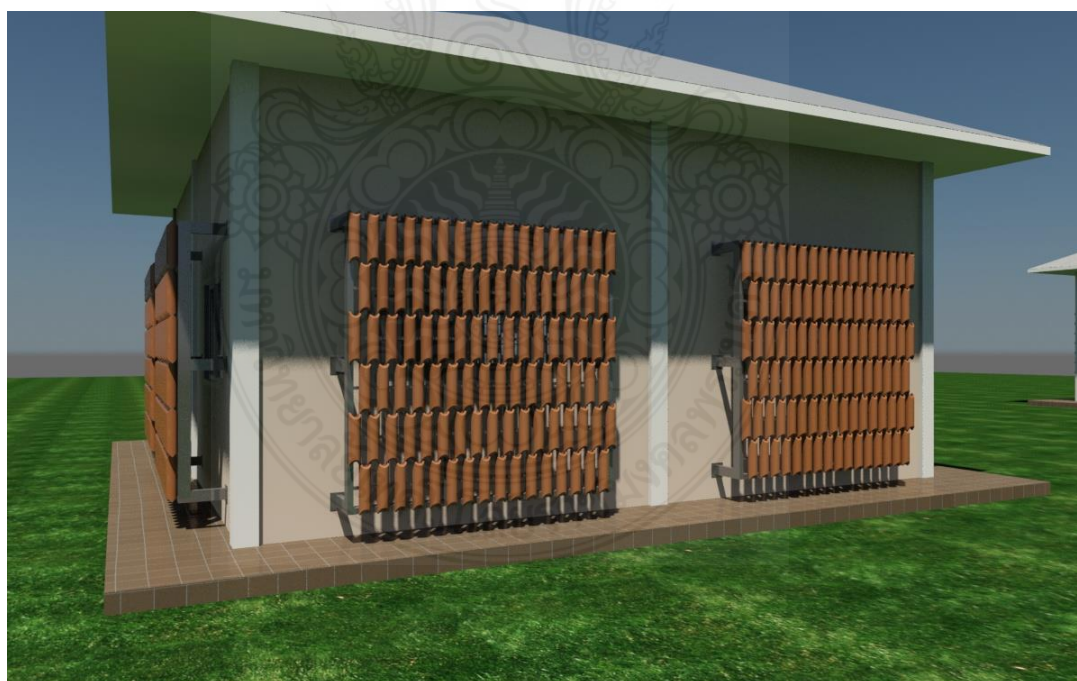
ภาพที่ 3.26 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 11.00 น.

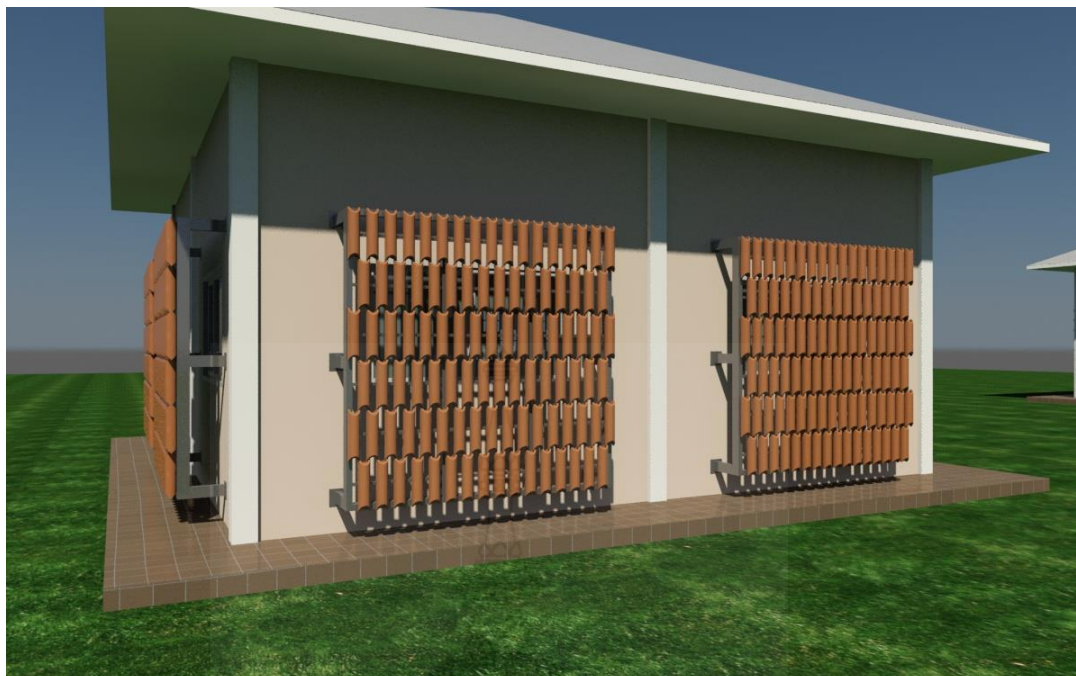
ภาพที่ 3.27 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 12.00 น.

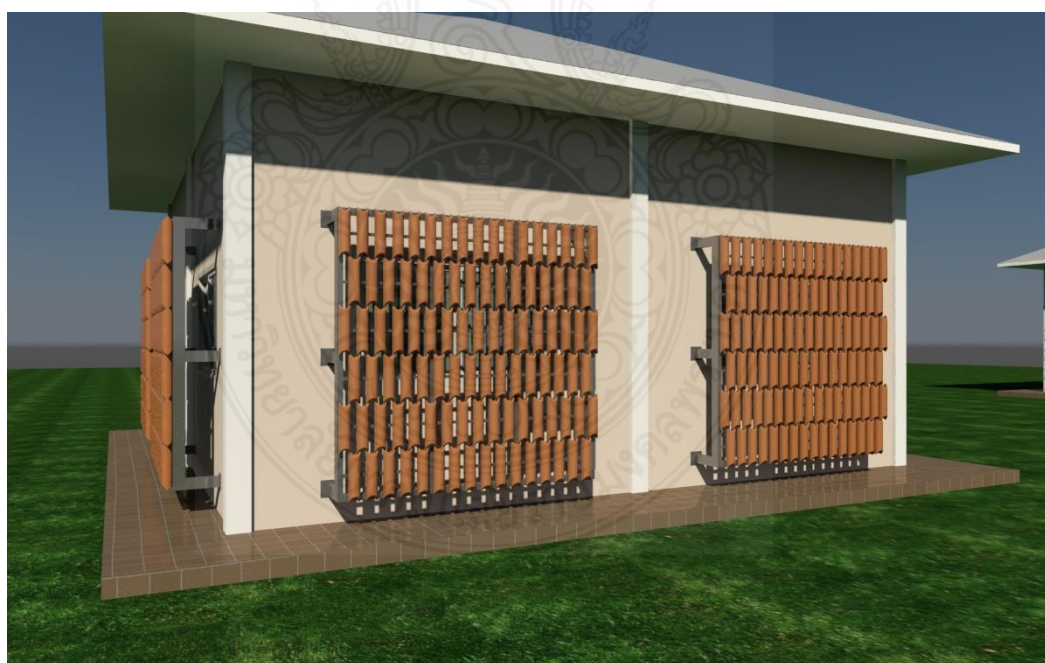
ภาพที่ 3.28 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 13.00 น.

ภาพที่ 3.29 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 14.00 น.

ภาพที่ 3.30 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 15.00 น.

ภาพที่ 3.31 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 16.00 น.

ภาพที่ 3.32 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 17.00 น.

ภาพที่ 3.33 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 2 ในช่วงเวลา 18.00 น.

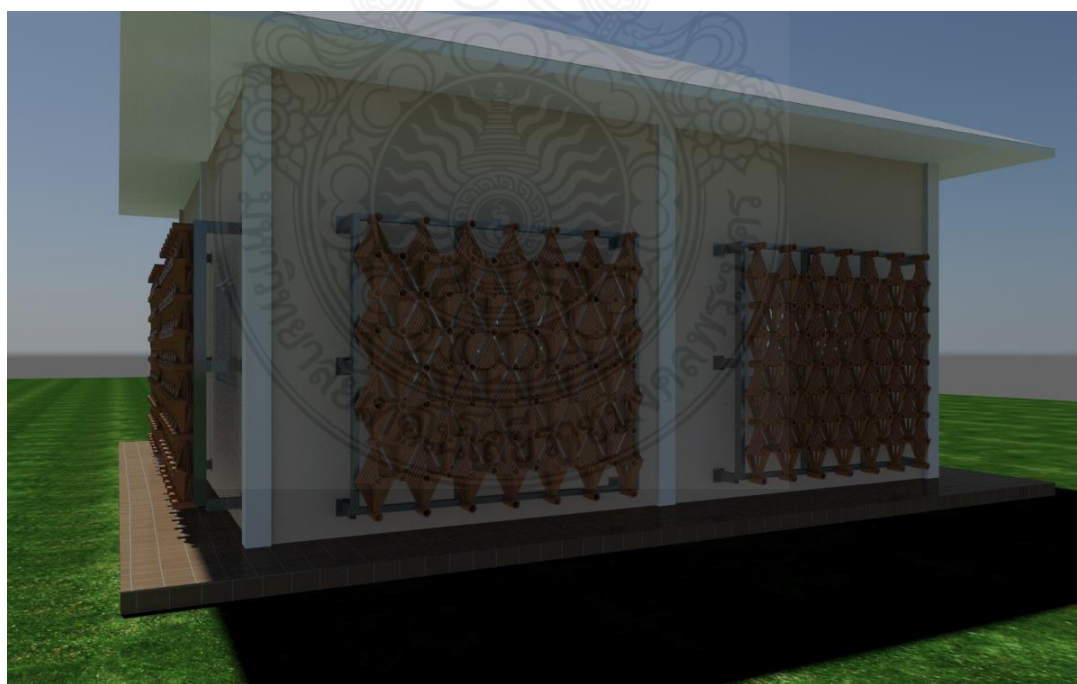
ภาพที่ 3.34 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 7.00 น.

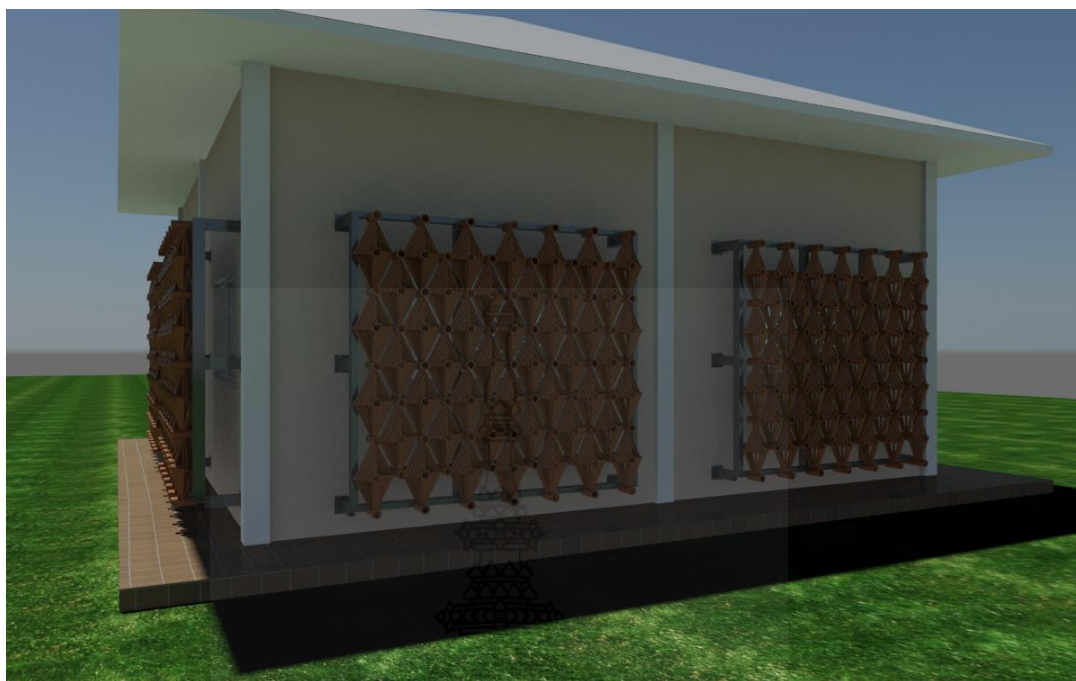
ภาพที่ 3.35 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 8.00 น.

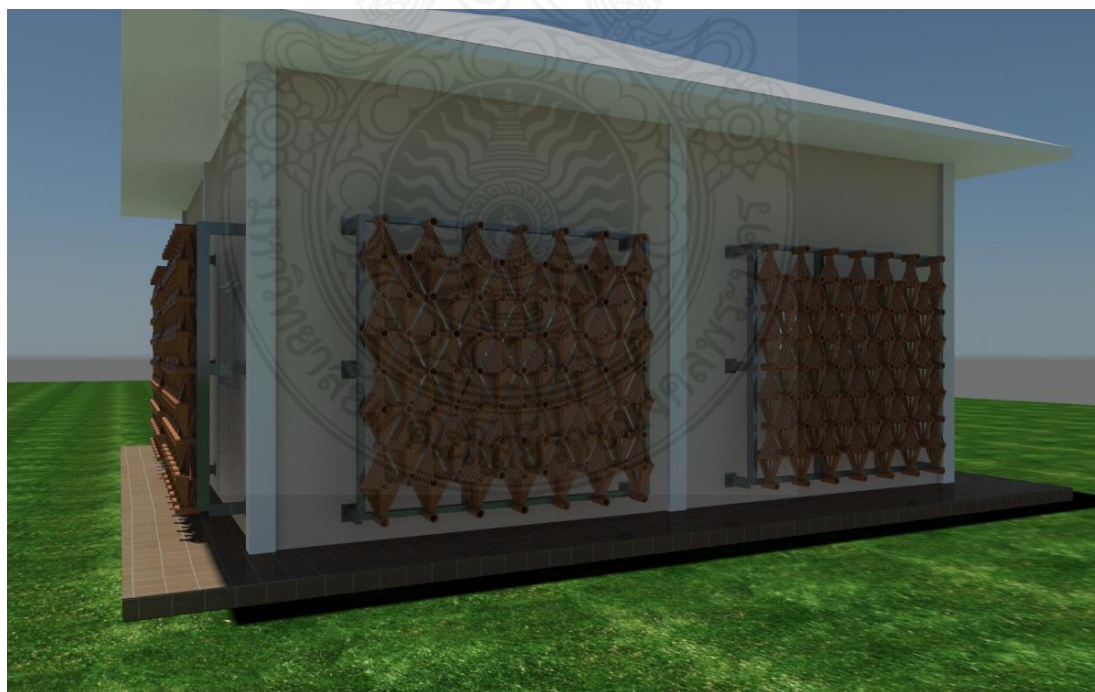
ภาพที่ 3.36 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ช่วงเวลา 9.00 น.

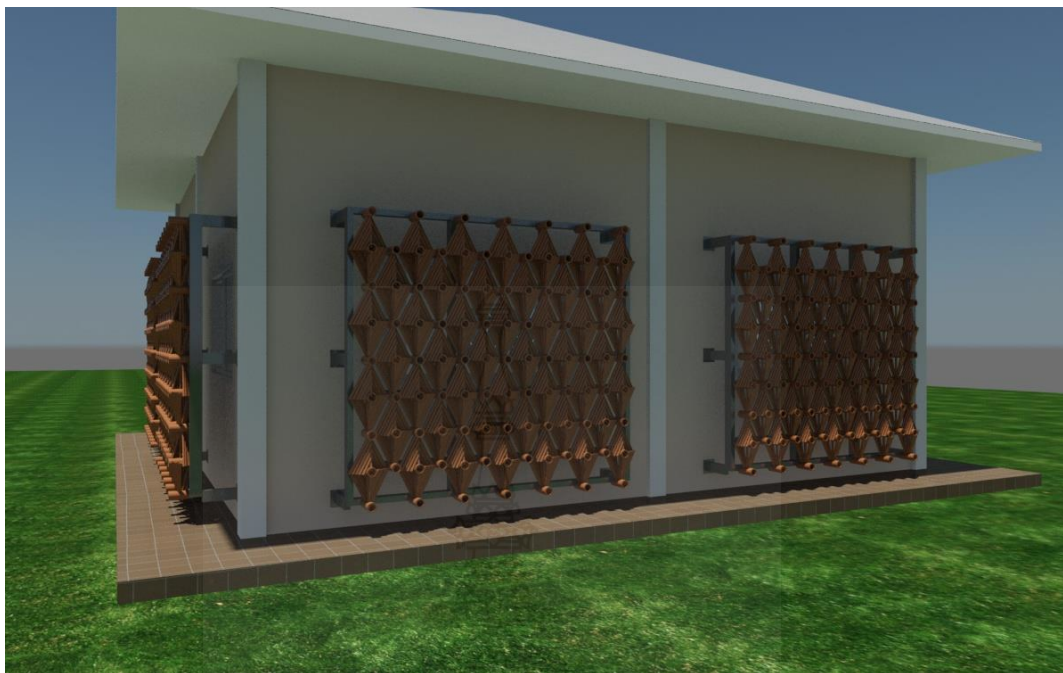
ภาพที่ 3.37 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 10.00 น.

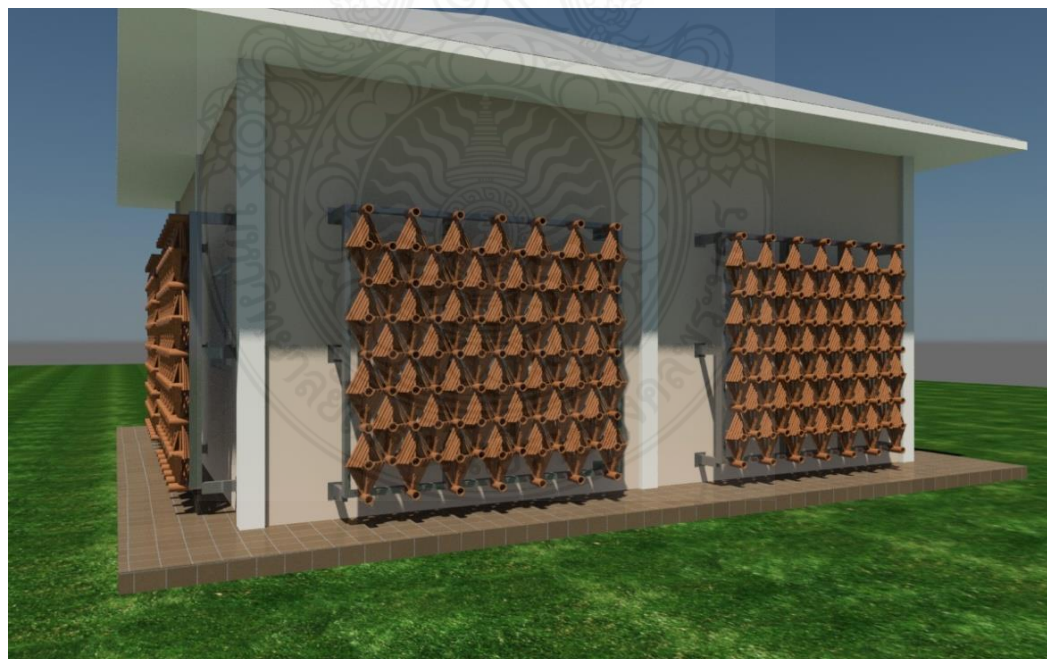
ภาพที่ 3.38 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 11.00 น.

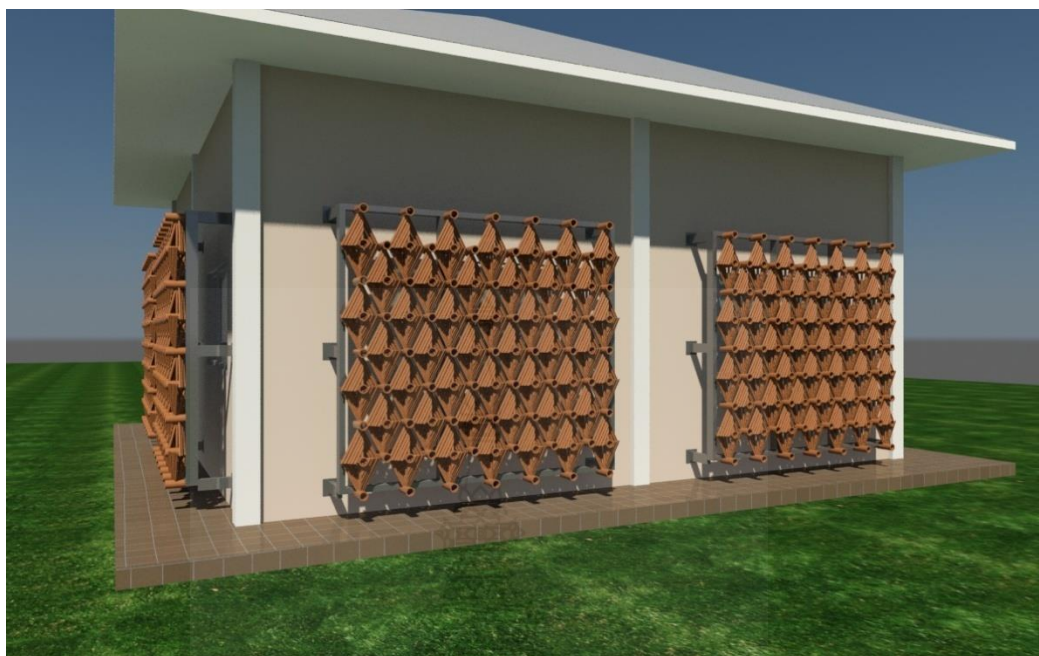
ภาพที่ 3.39 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 12.00 น.

ภาพที่ 3.40 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 13.00 น.

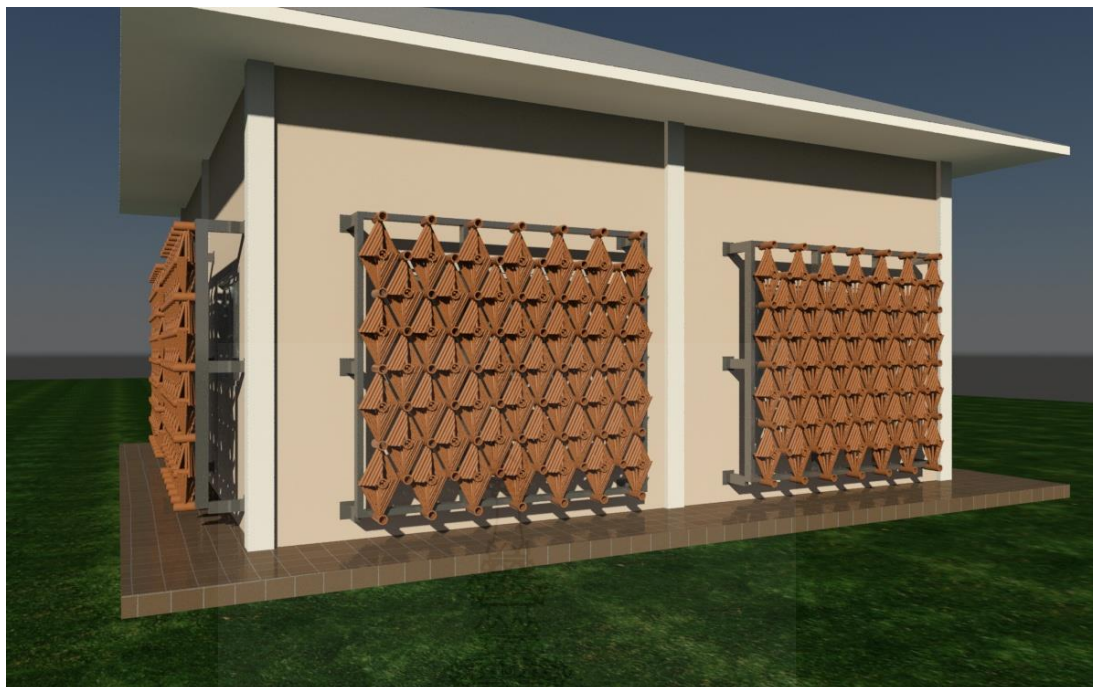
ภาพที่ 3.41 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 14.00 น.

ภาพที่ 3.42 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 15.00 น.

ภาพที่ 3.43 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 16.00 น.

ภาพที่ 3.44 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 17.00 น.

ภาพที่ 3.45 แสดงภาพการทดสอบแสงแดดที่กระทำกับผนังแบบที่ 3 ในช่วงเวลา 18.00 น.

บทที่ 4

ผลการทดลองและการวิเคราะห์

4.1 ผลการทดลองและการวิเคราะห์

จากการบันทึกข้อมูลเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินผล เพื่อนำมาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการลดค่าการถ่ายเทความร้อนของผนังไม้ไผ่ได้ทำการบันทึกข้อมูลจากกล่องทดลอง 2 กล่องมีการแสดงผลการทดลอง 4 กรณีศึกษา ประกอบด้วย กรณีที่ 1 ชุดผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) ระหว่างวันที่ 13 พฤษภาคม 2558 เวลา 00.00 น. ถึง 19 พฤษภาคม 2558 เวลา 23.45 น. กรณีที่ 2 ไม่มีชุดผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) ระหว่างวันที่ 21-27 พฤษภาคม 2558 กรณีที่ 3 ผนังสองชั้นจากแผ่นสมาร์ทบอร์ด ระหว่างวันที่ 21-27 พฤษภาคม 2558 กรณีที่ 4 ผนังสองชั้นจากแผ่นยิปซัมระหว่างวันที่ 21-27 พฤษภาคม 2558 และกรณีที่ 5 ผนังสองชั้นระหว่างวันที่ 21-27 พฤษภาคม 2558 โดยแสดงผลการทดลองและการวิเคราะห์ใน 3 รูปแบบ โดยพิจารณาเป็น 3 กรณี ศึกษา 1. แยกพิจารณาแต่ละกล่องทดลอง 2. พิจารณาเปรียบเทียบแยกเป็นจุด และ 3. พิจารณาเปรียบเทียบระหว่างกล่องทดลองในแต่ละกรณีศึกษา

จากการบันทึกข้อมูลเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินผล เพื่อนำมาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการลดค่าการถ่ายเทความร้อนของชุดผนังหน้าต่างนี้ ได้ทำการบันทึกข้อมูลจากกล่องทดลองทั้ง 2 กล่อง จากรูปแบบ 4 กรณี ชุดการทดลองในตำแหน่งต่างๆ ดังนี้

4.2 เมื่อพิจารณาแต่ละกล่องทดลอง

กรณีศึกษาที่ 1 ปิดหน้าต่างกระจกมีและไม่มีผนังไม้ไผ่ภายใน (14 พฤษภาคม 2558)

กล่อง A (1.1) ปิดหน้าต่างกระจกไม่มีชุดผนังไม้ไผ่ (14 พฤษภาคม 2558)

กล่อง B (1.2) ปิดหน้าต่างกระจกมีชุดผนังไม้ไผ่ (14 พฤษภาคม 2558)

ภาพที่ 4.1 แสดงการตั้งกล่องทดสอบบนดาดฟ้าหันหน้าสู่ทิศเหนือ

จากการทดลองกรณีที่ 1 เก็บข้อมูลอุณหภูมิตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม 2558 เวลา 00.00 น. ถึง วันที่ 19 พฤษภาคม 2558 เวลา 23.45 น. กรณีปิดหน้าต่างกระจกมีชุดผนังไม้ไผ่ภายในกับไม่มีชุดผนังไม้ไผ่ เมื่อพิจารณาในการทดลองทดลองในกล่อง (A) 1.1 ในตอนกลางวันอุณหภูมิภายในสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงเช้าระหว่างเวลา 09.15 - 11.15 น. มีอุณหภูมิใกล้เคียงกันและเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอกอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงบ่ายเวลา 15.15 น. เมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 34.9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิภายในที่จุดที่ 1 ถึง 4 เท่ากับ 33.1, 32.9, 32.7 และ 31 องศาเซลเซียส ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอก 1.80, 2, 2.20 และ 3.90 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่จุด 1 ถึง 3 ซึ่งเป็นตำแหน่งใกล้หน้าต่างและรับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์ จึงมีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน ในขณะที่จุด 4 ซึ่งใกล้กับผนังที่รับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์น้อยกว่าจึงมีอุณหภูมิต่ำกว่า เมื่อไม่มีอิทธิพลจากแสงอาทิตย์แล้ว อุณหภูมิภายในในตอนกลางคืนหลังจากเวลา 19.00 น. ซึ่งอุณหภูมิภายในและภายนอกใกล้เคียงกันมาก เวลา 20.30 น. อุณหภูมิภายในจะเริ่มสูงขึ้นกว่าภายนอกโดยตลอดอย่างเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกถึงจุดต่ำสุด 24.1 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 06.45 น. อุณหภูมิภายในที่ตำแหน่ง 1 ถึง 4 จะใกล้เคียงกัน

มากคือเท่ากับจุดที่ 1 และ 3 มีอุณหภูมิ 26.6 องศาเซลเซียส จุดที่ 2 และ 4 26.7 องศาเซลเซียส โดยจะสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 2.30 และ 2.60 ตามลำดับ

กล่อง B (1.2) เมื่อพิจารณาแต่ละกล่องทดลอง กล่อง B (1.2) ในตอนกลางวัน อุณหภูมิภายในสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงเช้า ระหว่างเวลา 09.15 น. - 11.45 น. มีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอกอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงบ่ายเวลา 15.15 น. เมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 34.9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิภายในที่จุดที่ 5 ถึง 8 เท่ากับ 33.6, 32.8, 32.1 และ 30.8 องศาเซลเซียส ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอก 1.30, 2.10, 3.80 และ 4.10 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าจุดที่ 5 ถึง 8 มีอุณหภูมิแตกต่างกันตามลำดับ ในจุดที่ 5 ซึ่งเป็นตำแหน่งช่องว่างอากาศใกล้หน้าต่างและรับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์มีอุณหภูมิสูงสุด ในจุดที่ 6 ถึง 9 อยู่หลังผนังไม้ไผ่ จึงทำให้ได้รับการส่งผ่านความร้อนน้อยลง ส่วนในจุดที่ 8 ซึ่งอยู่หลังผนังไม้ไผ่ใกล้กับผนังที่รับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์น้อยกว่าจึงมีอุณหภูมิต่ำสุด เมื่อไม่มีอิทธิพลจากแสงอาทิตย์แล้วอุณหภูมิภายในในตอนกลางคืนหลังจาก 18.45 น. อุณหภูมิภายในภายนอกใกล้เคียงกันมาก เวลา 21.00 น. อุณหภูมิภายในจะเริ่มสูงขึ้นกว่าภายนอกโดยตลอดและสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกถึงจุดต่ำสุด 24.1 องศาเซลเซียส ในขณะที่จุดที่ 5 มีอุณหภูมิ 06.45 น. อุณหภูมิภายในที่ตำแหน่ง จุด 6 ถึง 8 จะใกล้เคียงกันมาก คือเท่ากับ 26.8 องศาเซลเซียส ในขณะที่ จุดที่ 5 มีอุณหภูมิ 26.3 องศาเซลเซียส ซึ่งเป็นตำแหน่งช่องว่างอากาศและใกล้กับหน้าต่างมีการคายความร้อนได้เร็วกว่า โดยสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 2.70 และ 2.20 องศาเซลเซียส ตามลำดับ

จากกราฟการทดลองกรณีที่ 2 เก็บข้อมูลอุณหภูมิตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2558 เวลา 10.00 น. ถึงวันที่ 27 พฤษภาคม 2558 เวลา 23.45 น. กรณีเปิดหน้าต่างกระจก 1% มีระบบผนังไม้ไผ่ภายในกับไม่มีจุดผนังไม้ไผ่ เมื่อพิจารณาในการทดลองทดลองในกล่อง (A) 2.1 ในตอนกลางวันอุณหภูมิภายในสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงเช้า ระหว่างเวลา 10.30 - 11.15 น. มีอุณหภูมิใกล้เคียงกันและเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอกอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงบ่ายเวลา 15.30 น. เมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 35.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิภายในที่จุดที่ 1 ถึง 4 เท่ากับ 34.3, 34.1, 33.9 และ 32.1 องศาเซลเซียส ตามลำดับ ซึ่งอุณหภูมิต่ำกว่าภายนอก 1.20, 1.40, 1.60 และ 3.40 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่จุด 1 ถึง 3 ซึ่งเป็นตำแหน่งใกล้หน้าต่างและรับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์ จึงมีอุณหภูมิใกล้เคียงกันในขณะที่จุด 4 ซึ่งใกล้กับผนังที่รับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์น้อยกว่าจึงมีอุณหภูมิต่ำกว่า เมื่อไม่มีอิทธิพลจากแสงอาทิตย์แล้ว อุณหภูมิภายในในตอนกลางคืนหลังจากเวลา 19.15 น. ซึ่งอุณหภูมิภายในและภายนอกใกล้เคียงกันมาก เวลา 20.00 น. อุณหภูมิภายในจะเริ่มสูงขึ้นกว่าภายนอกโดยตลอดอย่างเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกถึงจุดต่ำสุด 26.1 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 08.00 น. อุณหภูมิภายในที่ตำแหน่ง 1 ถึง 4 จะใกล้เคียงกันมากคือเท่ากับ 28.7 องศาเซลเซียส โดยจะสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 2 องศาเซลเซียส

กล่อง B (2.2) เมื่อพิจารณาแต่ละกล่องทดลอง กล่อง B (2.2) ในตอนกลางวัน อุณหภูมิภายในสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงเช้า ระหว่างเวลา 10.15 น. - 12.00 น. มีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอกอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงบ่ายเวลา 15.30 น. เมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 35.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิภายในที่จุดที่ 5 ถึง 8 เท่ากับ 34.7, 33.9, 33.4 และ 32.3 องศาเซลเซียส ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอก 0.80, 1.60, 2.10 และ 3.20 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าจุดที่ 5 ถึง 8 มีอุณหภูมิแตกต่างกันตามลำดับ ในจุดที่ 5 ซึ่งเป็นตำแหน่งช่องว่างอากาศใกล้หน้าต่างและรับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์มีอุณหภูมิสูงสุด ในจุดที่ 6 ถึง 9 อยู่หลังผนังไม้ไผ่ จึงทำให้ได้รับการส่งผ่านความร้อนน้อยลง ส่วนในจุดที่ 8 ซึ่งอยู่หลังผนังไม้ไผ่ใกล้กับผนังที่บได้รับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์น้อยกว่าจึงมีอุณหภูมิต่ำสุด เมื่อไม่มีอิทธิพลจากแสงอาทิตย์แล้วอุณหภูมิภายในในตอนกลางคืนหลังจาก 19.00 น. อุณหภูมิภายในภายนอกใกล้เคียงกันมาก เวลา 20.00 น. อุณหภูมิภายในจะเริ่มสูงขึ้นกว่าภายนอกโดยตลอดและสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกถึงจุดต่ำสุด 26.7 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 08.00 น. อุณหภูมิภายในที่ตำแหน่ง จุด 6 ถึง 8 จะใกล้เคียงกันมาก คือเท่ากับ 28.8 องศาเซลเซียส ในขณะที่ จุดที่ 5 มีอุณหภูมิ 28.5 องศาเซลเซียส ซึ่งเป็นช่องว่างอากาศและใกล้กับหน้าต่างมีการคายความร้อนได้เร็วกว่า โดยสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 2.10 และ 1.80 องศาเซลเซียส ตามลำดับ

จากกราฟการทดลองกรณีที่ 3 เก็บข้อมูลอุณหภูมิตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน 2558 เวลา 00.00 น. ถึง วันที่ 27 มิถุนายน 2558 เวลา 23.45 น. กรณีปิดหน้าต่างกระจก เวลา 06.00 น. และเปิดหน้าต่างกระจกทั้งบ้าน เวลา 18.00 น. ทั้ง 2 กล่อง โดย (A) ติดตั้งมู่ลี่ไม้ (ปิดหมด) และ (B) มีชุดผนังไม้ไผ่ภายใน เมื่อพิจารณาแต่ละกล่องทดลองในกล่อง (A) 3.1 ติดตั้งมู่ลี่ไม้ (ปิดหมด) ในตอนกลางวันอุณหภูมิภายในสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงเช้า ระหว่างเวลา 10.45 - 12.15 น. มีอุณหภูมิใกล้เคียงกันและเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอกอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงบ่ายเวลา 13.15 น. เมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 32 องศาเซลเซียส อุณหภูมิภายในใกล้เคียงกันที่จุดที่ 2 สูงสุดตามด้วย 1, 3 และ 4 องศาเซลเซียสเท่ากับ 31.6, 31.2 และ 29.5 องศาเซลเซียส ตามลำดับ ซึ่งอุณหภูมิต่ำกว่าภายนอก 0.40, 0.80 และ 2.50 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่จุด 1 ถึง 3 ซึ่งเป็นตำแหน่งหลังมู่ลี่ไม้ใกล้หน้าต่างและรับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์ จึงมีอุณหภูมิใกล้เคียงกันในขณะที่จุด 4 ซึ่งใกล้กับผนังที่บได้รับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์น้อยกว่าจึงมีอุณหภูมิต่ำกว่า เวลา 14.00 - 15.00 น. มีฝนทำให้อุณหภูมิภายในกล่องสูงกว่าภายนอกและกลับมาใกล้เคียงกันใน เวลา 16.15 น. เป็นต้นไป โดยตลอดในตอนกลางคืน อุณหภูมิภายในจะเริ่มสูงขึ้นกว่าภายนอกโดยตลอดและสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกถึงจุดต่ำสุด 25.3 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 05.15 น. อุณหภูมิภายในที่ตำแหน่ง 1 และ 3, 2 และ 4 จะใกล้เคียงกันมากคือเท่ากับ 26.4 และ 26.6 องศาเซลเซียส โดยจะสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 1.10 และ 1.30 องศาเซลเซียส

กล่อง B (3.2) เมื่อพิจารณาแต่ละกล่องทดลอง ผนังไม้ไผ่ในตอนกลางวัน อุณหภูมิภายในสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงเช้า ระหว่างเวลา 10.45 น. - 11.00 น. มีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอกอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงบ่ายเวลา 13.15 น. เมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 32 องศาเซลเซียส อุณหภูมิภายในที่จุดที่ 6 ถึง 8 เท่ากับ 31 และ 29.8 องศาเซลเซียส ซึ่งต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอก 1 และ 2.20 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าจุดที่ 6 ถึง 7 มีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นตำแหน่งอยู่หลังผนังไม้ไผ่ จึงทำให้ได้รับการส่งผ่านความร้อนน้อยลง ส่วนในจุดที่ 8 ซึ่งอยู่หลังผนังไม้ไผ่ใกล้กับผนังที่รับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์น้อยกว่าจึงมีอุณหภูมิต่ำกว่า ส่วนในจุดที่ 5 ซึ่งเป็นช่องว่างอากาศใกล้หน้าต่างมีอุณหภูมิที่สูงกว่าภายนอกโดยตลอด เวลา 14.00 - 15.00 น. มีฝนตกทำให้อุณหภูมิภายในกล่อง จุดที่ 6 ถึง 8 สูงกว่าภายนอกและกลับมากล้าใกล้เคียงกันในเวลา 17.00 น. ในตอนกลางคืนอุณหภูมิภายในจะเริ่มสูงขึ้นกว่าภายนอกโดยตลอดและสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกถึงจุดต่ำสุด 25.3 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 05.15 น. อุณหภูมิภายในที่ตำแหน่ง จุด 6 ถึง 8 จะใกล้เคียงกันมาก คือเท่ากับ 26.4 องศาเซลเซียส โดยสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 1.10 องศาเซลเซียส ในขณะที่จุดที่ 5 มีอุณหภูมิใกล้เคียงกับอุณหภูมิภายนอก และมีอุณหภูมิสูงขึ้น เวลา 06.00 น. เมื่อปิดหน้าต่าง

จากกราฟการทดลองกรณีที่ 4 เก็บข้อมูลอุณหภูมิตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2558 เวลา 00.00 น. ถึง วันที่ 25 มิถุนายน 2558 เวลา 23.45 น. กรณีปิดหน้าต่างกระจก เวลา 06.00 น. และเปิดหน้าต่างกระจกทั้งบาน เวลา 18.00 น. ทั้ง 2 กล่อง โดย (A) ติดตั้ง และ (B) มีชุดผนังไม้ไผ่ เมื่อพิจารณาแต่ละกล่องทดลองในกล่อง (A) 4.1 ติดตั้ง ในตอนกลางวันอุณหภูมิภายในสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงเช้า ระหว่างเวลา 08.45 - 09.30 น. มีอุณหภูมิใกล้เคียงกันและเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอกอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงบ่ายเวลา 14.45 น. เมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 34 องศาเซลเซียส อุณหภูมิภายในใกล้เคียงกันที่จุดที่ 2 สูงสุด ตามด้วย 1.50, 1.90 และ 3.30 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่จุด 1 ถึง 3 ซึ่งเป็นตำแหน่งผ้าม่านใกล้หน้าต่างและรับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์ จึงมีอุณหภูมิใกล้เคียงกันในขณะที่จุด 4 ซึ่งใกล้กับผนังที่รับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์น้อยกว่าจึงมีอุณหภูมิต่ำกว่า เมื่อไม่มีอิทธิพลจากแสงอาทิตย์แล้วอุณหภูมิภายในตอนกลางคืน หลังจากเวลา 20.30 น. ซึ่งอุณหภูมิภายในภายนอกใกล้เคียงกันในเวลา 21.15 น. อุณหภูมิภายในจะเริ่มสูงขึ้นกว่าภายนอกโดยตลอดและสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกถึงจุดต่ำสุด 27.2 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 06.30 น. อุณหภูมิภายในที่ตำแหน่ง 1 ถึง 4 จะใกล้เคียงกันมากคือเท่ากับ 28.3 และ 28.1 องศาเซลเซียส ตามลำดับ โดยจะสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 1.10 และ 0.80 องศาเซลเซียส

กล่อง B (4.2) ติดตั้งผนังไม้ไผ่ ในตอนกลางวัน อุณหภูมิภายในสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงเช้า ระหว่างเวลา 09.00 น. - 09.30 น. มีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอกอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงบ่ายเวลา 14.45 น. เมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 34 องศาเซลเซียส อุณหภูมิภายในที่จุดที่ 6 ถึง 8 เท่ากับ 31

และ 32.2 และ 3 องศาเซลเซียส ซึ่งต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอก 1.80 และ 3 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าจุดที่ 6 ถึง 7 มีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นตำแหน่งอยู่หลังผนังไม้ไผ่ จึงทำให้ได้รับการส่งผ่านความร้อนน้อยลง ส่วนในจุดที่ 8 ซึ่งอยู่หลังผนังไม้ไผ่ใกล้กับผนังที่รับอิทธิพลจากแสงอาทิตย์น้อยกว่าจึงมีอุณหภูมิต่ำกว่า ส่วนในจุดที่ 5 ซึ่งเป็นช่องว่างอากาศใกล้หน้าต่างมีอุณหภูมิที่สูงกว่าภายนอกโดยตลอด เวลา 11.30 น. และกลับมาใกล้เคียงกันถึงเวลา 18.00 น. ลดต่ำลงเนื่องจากเปิดหน้าต่าง ในตอนกลางคืนเมื่อไม่มีอิทธิพลจากแสงอาทิตย์อุณหภูมิภายในหลังจากเวลา 21.30 น. จะเริ่มสูงขึ้นกว่าภายนอกโดยตลอดและสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกถึงจุดต่ำสุด 27.2 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 06.30 น. อุณหภูมิภายในที่ตำแหน่ง จุด 6 ถึง 8 จะใกล้เคียงกันมาก คือเท่ากับ 28 องศาเซลเซียส โดยสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 0.80 องศาเซลเซียส ในขณะที่ จุดที่ 5 มีอุณหภูมิใกล้เคียงกับอุณหภูมิภายนอก และมีอุณหภูมิสูงขึ้น เวลา 06.00 น. เมื่อปิดหน้าต่าง

กรณีที่ 1 จุดที่ 1-5/3-7 (กลางถ่อง) ปิดหน้าต่างกระจกมีและไม่มีผนังไม้ไผ่ภายใน 14 พฤษภาคม 2558

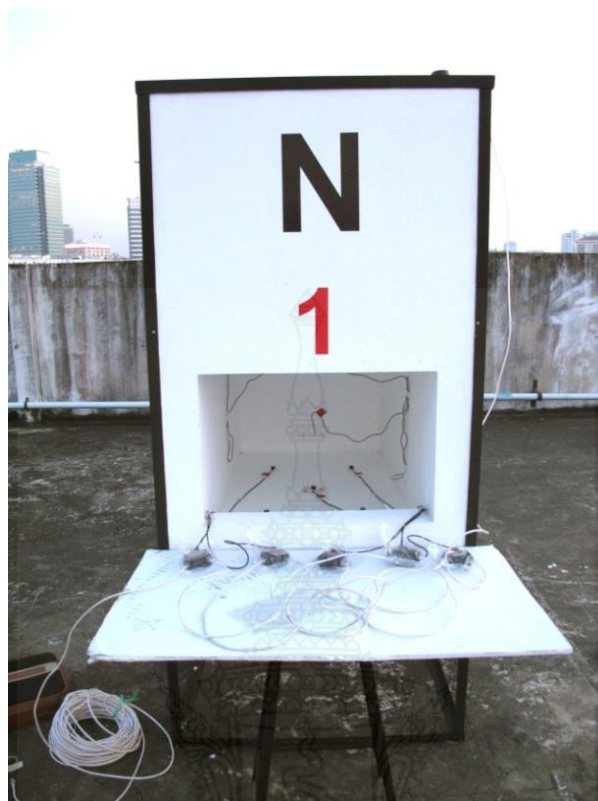
กลางวัน ช่วงเช้าอุณหภูมิภายในถ่องสูงกว่าภายนอกถึงเวลา 09.45 น. และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอก เวลา 11.45 น. ในช่วงบ่ายเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 34.9 องศาเซลเซียส ในเวลา 15.15 น. อุณหภูมิภายในแตกต่างกัน โดยอุณหภูมิในจุดที่ 5 สูงกว่า จุดที่ 1, 3, 7 ตามลำดับ เท่ากับ 33.6, 33.1, 32.7 และ 32.1 องศาเซลเซียส ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่าภายนอก 1.30, 1.80, 2.20 และ 2.80 องศาเซลเซียส โดยจุดที่ 3 มีอุณหภูมิสูงกว่าจุดที่ 7 ประมาณ 0.6 องศาเซลเซียส

กลางคืนอุณหภูมิภายในหลังจากเวลา 21.00 น. มีอุณหภูมิสูงขึ้นกว่าภายนอก เมื่ออุณหภูมิภายนอกลดลงต่ำสุด 24.2 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 06.45 น. ภายในอุณหภูมิทุกจุดใกล้เคียงกัน โดยในจุดที่ 7 สูงกว่า 3, 1 และ 5 ตามลำดับ เท่ากับ 26.8, 26.6 และ 26.3 องศาเซลเซียส สูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 2.60, 2.40 และ 2.10 องศาเซลเซียส

กรณีที่ 1 จุดที่ 2-6/4-8 (บน-ล่าง) ปิดหน้าต่างกระจกมีและไม่มีผนังไม้ไผ่ 14 พฤษภาคม 2558

กลางวัน ช่วงเช้าอุณหภูมิภายในถ่องสูงกว่าภายนอก ถึงเวลา 09.45 น. และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอก เวลา 10.00 น. ในช่วงบ่ายเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 34.9 องศาเซลเซียส ในเวลา 15.15 น. อุณหภูมิภายในจุดที่ 2 กับจุดที่ 6 และจุดที่ 4 กับจุดที่ 8 ใกล้เคียงกัน เท่ากับ 32.8 และ 31 องศาเซลเซียส ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่าภายนอก 2.1 และ 3.90 องศาเซลเซียส

กลางคืนอุณหภูมิภายในหลังจากเวลา 21.00 น. มีอุณหภูมิสูงขึ้นกว่าภายนอกเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกลดลงต่ำสุด 24.2 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 06.45 น. อุณหภูมิภายในทุกจุดใกล้เคียงกัน เท่ากับ 26.7 องศาเซลเซียส โดยสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 2.50 องศาเซลเซียส

ภาพที่ 4.2 แสดงการติดตั้งอุปกรณ์ Receptor ทั้ง 5 ตัว และหัวเซนเซอร์

กรณีที่ 2 จุดที่ 1-5/3-7 (กลางกล่อง) เปิดหน้าต่างกระจก 1% มีและไม่มีระบบผนังไม้ไผ่ 27 มิถุนายน 2558

กลางวันช่วงเช้าอุณหภูมิภายในกล่องสูงกว่าภายนอก ถึงเวลา 10.30 น. และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอก เวลา 12.15 น. ในช่วงบ่ายเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 35.5 องศาเซลเซียส ในเวลา 15.30 น. อุณหภูมิภายในแตกต่างกัน โดยอุณหภูมิในจุดที่ 5 สูงกว่า จุดที่ 1, 3, 7 ตามลำดับ เท่ากับ 34.7, 34.3, 33.9 และ 33.4 องศาเซลเซียส ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่าภายนอก 0.80, 1.20, 1.60 และ 2.10 องศาเซลเซียส โดยจุดที่ 3 มีอุณหภูมิสูงกว่า จุดที่ 7 0.5 องศาเซลเซียส

กลางคืนอุณหภูมิภายในหลังจากเวลา 20.00 น. มีอุณหภูมิสูงขึ้นกว่าภายนอกเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกลดลงต่ำสุด 26.7 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 08.00 น. ภายในอุณหภูมิทุกจุดใกล้เคียงกัน เท่ากับ 28.8 องศาเซลเซียส สูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 2.10 องศาเซลเซียส

กรณีที่ 2 จุดที่ 2-6/4-8 (บน-ล่าง) เปิดหน้าต่างกระจก 1% มีและไม่มีผนังไม้ไผ่ 27 มิถุนายน 2558

กลางวันช่วงเช้าอุณหภูมิภายในกล่องสูงกว่าภายนอก ถึงเวลา 10.15 น. และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอก เวลา 11.15 น. ในช่วงบ่ายเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 35.5 องศาเซลเซียส ในเวลา 15.30 น. อุณหภูมิภายใน จุดที่ 2 กับจุดที่ 6 และจุดที่ 4 กับจุดที่ 8 ใกล้เคียงกัน เท่ากับ 33.9 และ 32.3 องศาเซลเซียส ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่า ภายนอก 1.60 และ 3.20 องศาเซลเซียส โดยจุดที่ 2 สูงกว่าจุดที่ 6 0.2 องศาเซลเซียส

กลางคืนอุณหภูมิภายในหลังจากเวลา 19.45 น. มีอุณหภูมิสูงขึ้นกว่าภายนอกเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิ ภายนอกลดลงต่ำสุด 26.7 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 08.00 น. อุณหภูมิภายในทุกจุดใกล้เคียงกัน เท่ากับ 28.8 องศาเซลเซียส โดยสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 2.10 องศาเซลเซียส

กรณีที่ 3 จุดที่ 1-5/3-7 (กลางกล่อง) เปิดหน้าต่างทั้งบาน เวลา 18.00 น. ปิด 06.00 น. กล่อง A มวลไม้ B ผนัง ไม้ไผ่ 22 มิถุนายน 2558

กลางวันช่วงเช้าอุณหภูมิภายในกล่องสูงกว่าภายนอก ถึงเวลา 11.30 น. และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอก เวลา 12.15 น. ในช่วงบ่ายเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 32 องศาเซลเซียส ในเวลา 13.15 น. อุณหภูมิภายใน ใกล้เคียงกัน โดยอุณหภูมิในจุดที่ 1, 3 และ 7 เท่ากับ 31 องศาเซลเซียส ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่าภายนอก 1 องศา เซลเซียส ส่วนจุดที่ 5 มีอุณหภูมิสูงกว่าและใกล้เคียงอุณหภูมิภายนอกตลอดช่วงกลางวัน

กลางคืนอุณหภูมิภายในหลังจากเวลา 18.45 น. มีอุณหภูมิสูงขึ้นกว่าภายนอก เมื่ออุณหภูมิภายนอก ลดลงต่ำสุด 25.4 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 05.30 น. ภายในอุณหภูมิในจุดที่ 1, 3 และ 7 ใกล้เคียงกัน เท่ากับ 26.7 องศาเซลเซียส สูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 1.30 องศาเซลเซียส ส่วนในจุดที่ 5 มีอุณหภูมิใกล้เคียงกับอุณหภูมิ ภายนอกโดยตลอด

กรณีที่ 3 จุดที่ 2-6/4-8 (บน-ล่าง) เปิดหน้าต่างทั้งบาน เวลา 18.00 น. ปิด 06.00 น. กล่อง A ในวันที่ 22 มิถุนายน 2558

กลางวันช่วงเช้าอุณหภูมิภายในกล่องสูงกว่าภายนอก ถึงเวลา 10.45 น. และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอก เวลา 12.15 น. ในช่วงบ่ายเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 32 องศาเซลเซียส ในเวลา 13.15 น. อุณหภูมิภายใน แตกต่างกัน โดยอุณหภูมิในจุดที่ 2 สูงกว่าจุดที่ 6 และจุดที่ 8 กับจุดที่ 4 เท่ากับ 31.5 กับ 30.9 และ 29.8 กับ 29.5 องศาเซลเซียส ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่าภายนอก 0.50 กับ 1.10 องศาเซลเซียส 2.20 กับ 2.50 องศาเซลเซียส

กลางคืนอุณหภูมิภายในหลังจากเวลา 19.45 น. มีอุณหภูมิสูงขึ้นกว่าภายนอก เมื่ออุณหภูมิภายนอก ลดลงต่ำสุด 25.4 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 05.30 น. อุณหภูมิภายในแตกต่างกันในจุดที่ 2 กับ 4 และ 6 กับ 8 เท่ากับ 26.7 และ 26.4 องศาเซลเซียส สูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 1.30 และ 1 องศาเซลเซียส

กรณีที่ 4 จุดที่ 1-5/3-7 (กลางกล่อง) เปิดหน้าต่างทั้งบาน เวลา 18.00 น. ปิด 06.00 น. กล่อง A B หน้าไม้ไฟ 25 มิถุนายน 2558

กลางวันช่วงเช้าอุณหภูมิภายในกล่องสูงกว่าภายนอก ถึงเวลา 09.15 น. และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอก เวลา 09.45 น. ในช่วงบ่ายเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 34 องศาเซลเซียส ในเวลา 14.45 น. อุณหภูมิภายในใกล้เคียงกัน โดยอุณหภูมิในจุดที่ 1, 3 และ 7 เท่ากับ 32.4 องศาเซลเซียส ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่าภายนอก 1.6 องศาเซลเซียส ส่วนจุดที่ 5 มีอุณหภูมิสูงกว่าและใกล้เคียงอุณหภูมิภายนอกตลอดช่วงกลางวัน

กลางคืนอุณหภูมิภายในหลังจากเวลา 20.45 น. มีอุณหภูมิสูงขึ้นกว่าภายนอก เมื่ออุณหภูมิภายนอกลดลงต่ำสุด 27.3 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 06.45 น. ภายในอุณหภูมิในจุดที่ 1, 3 และ 7 ใกล้เคียงกัน เท่ากับ 28.3 องศาเซลเซียส สูงกว่าอุณหภูมิภายนอก 1 องศาเซลเซียส ส่วนในจุดที่ 5 มีอุณหภูมิใกล้เคียงกับอุณหภูมิภายนอก โดยตลอด

กรณีที่ 4 จุดที่ 2-6/4-8 (บน-ล่าง) เปิดหน้าต่างทั้งบาน เวลา 18.00 น. ปิด 06.00 น. กล่อง A ฟ้ามัน B หน้าไม้ไฟ ในวันที่ 25 มิถุนายน 2558

กลางวันช่วงเช้าอุณหภูมิภายในกล่องสูงกว่าภายนอก ถึงเวลา 08.45 น. และเริ่มลดลงต่ำกว่าภายนอก เวลา 09.30 น. ในช่วงบ่ายเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 34 องศาเซลเซียส ในเวลา 14.45 น. อุณหภูมิภายในแตกต่างกัน โดยอุณหภูมิในจุดที่ 2 สูงกว่าจุดที่ 6 และจุดที่ 8 กับจุดที่ 4 เท่ากับ 32.5, 32.1 กับ 31, 30.7 องศาเซลเซียส ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่าภายนอก 1.50, 1.90 และ 3, 3.30 องศาเซลเซียส

กลางคืนอุณหภูมิภายในหลังจากเวลา 21.30 น. มีอุณหภูมิสูงขึ้นกว่าภายนอก เมื่ออุณหภูมิภายนอกลดลงต่ำสุด 27.3 องศาเซลเซียส เมื่อเวลา 06.45 น. อุณหภูมิภายในมีอุณหภูมิใกล้เคียงกันเท่ากับ 28.2 องศาเซลเซียส สูงกว่าภายนอก 0.9 องศาเซลเซียส ซึ่งก่อนการปิดหน้าต่างเวลา 06.00 น. จุดที่ 2 มีอุณหภูมิสูงกว่า จุดที่ 6, 4 และ 8 เท่ากับ 0.4 องศาเซลเซียส

4.3 พิจารณาเปรียบเทียบระหว่างกล่องทดลองในแต่ละกรณีศึกษา

กรณีศึกษาที่ 1 ปิดหน้าต่างกระจกมีและไม่มีผนังไม้ไผ่ (14 พฤษภาคม 2558)

ในกรณีนี้เป็นระบบปิด ไม่มีการระบายอากาศสู่ภายนอก ในตอนกลางวัน ช่วงเช้าอุณหภูมิภายในทั้ง 2 กล่องสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก ถึงเวลา 09.45 น. กล่องที่ 1.2 เริ่มมีอุณหภูมิภายในลดต่ำกว่าภายนอกเร็วกว่ากล่องที่ 1.1 เห็นได้ชัดเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 34.9 องศาเซลเซียส ในช่วงบ่ายเวลา 15.15 น. อุณหภูมิในจุดที่ 3 กลางกล่องทดลองที่ 1.2 มีอุณหภูมิต่ำกว่า จุดที่ 7 กลางกล่องทดลองที่ 1.1 ประมาณ 0.6 องศาเซลเซียส และต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอก 2.20 องศาเซลเซียส ในกล่องทดลองที่ 1.1 มีการถ่ายเทความร้อนจากภายนอกผ่านกระจกเข้ามาในกล่องทดลองโดยตรง และเมื่อกระจกโดนแสงจากดวงอาทิตย์ ก็จะมีอุณหภูมิมากกว่าในกล่อง 1.2 ซึ่งเมื่อมีผนังไม้ไผ่ป้องกันไม่ให้ภายในอาคารรับรังสีความร้อนจากดวงอาทิตย์โดยตรง และกักเก็บความร้อนไว้ทำให้อุณหภูมิอากาศในช่องว่างระหว่างผนังไม้ไผ่กับหน้าต่างกระจกอาคาร สูงกว่าอุณหภูมิภายในอาคาร ในทางกลับกันในเวลากลางคืนอุณหภูมิในช่องว่างระหว่างผนังไม้ไผ่กับหน้าต่างกระจกอาคาร จะต่ำกว่าอุณหภูมิภายในกล่อง เนื่องจากอากาศในบริเวณนี้เกิดการถ่ายเทความร้อนออกสู่ภายนอก ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่าได้มากกว่าอากาศภายในกล่องซึ่งมีผนังไม้ไผ่กั้นอยู่ ในเวลากลางคืนอุณหภูมิภายในทั้ง 2 กล่อง ใกล้เคียงกันและสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกโดยอุณหภูมิในกล่อง 1.2 จะระบายได้ช้ากว่าและสูงกว่ากล่องที่ 1.1 เล็กน้อย

กรณีศึกษาที่ 2 ปิดหน้าต่างกระจก 1% มีและไม่มีผนังไม้ไผ่ (27 พฤษภาคม 2558)

ผลที่ได้สอดคล้องกับการทดลองกรณีศึกษาที่ 1 คือ ในกรณีที่เป็นระบบเปิด 1% ของพื้นที่ภายในมีการระบายอากาศสู่ภายนอก ในตอนกลางวันช่วงเช้าอุณหภูมิภายในทั้ง 2 กล่องสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก ถึงเวลา 10.45 น. กล่องที่ 2.2 เริ่มมีอุณหภูมิภายในลดต่ำกว่าภายนอกเร็วกว่ากล่องที่ 2.1 เห็นได้ชัดเมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 35.5 องศาเซลเซียส ในช่วงบ่ายเวลา 15.30 น. อุณหภูมิในจุดที่ 3 กลางกล่องทดลองที่ 2.2 มีอุณหภูมิต่ำกว่า จุดที่ 7 กลางกล่องทดลองที่ 2.1 ประมาณ 0.5 องศาเซลเซียส และต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอก 2.20 องศาเซลเซียส การเปิดหน้าต่างเพียงเล็กน้อยทำให้เกิดการถ่ายเทระหว่างอากาศภายในกับอากาศภายนอกกล่องส่งผลให้อุณหภูมิ โดยทั่วไปในกล่องทั้ง 2 ที่เปิดหน้าต่าง 1% ใกล้เคียงกับอุณหภูมิภายนอกมากกว่า เมื่อไม่มีการเปิดหน้าต่าง คือ ในช่วงกลางวัน เมื่ออุณหภูมิภายนอกสูงกว่าอุณหภูมิภายใน อุณหภูมิภายในโดยทั่วไปของกล่องที่มีการเปิดหน้าต่าง 1% มีแนวโน้มที่จะสูงกว่าในกล่องที่ไม่มีการเปิดหน้าต่าง ในทางกลับกันคือในช่วงเวลากลางคืน เมื่ออุณหภูมิภายนอกต่ำกว่าอุณหภูมิภายในโดยทั่วไปของกล่องที่มีการเปิดหน้าต่าง 1% มีแนวโน้มที่จะต่ำกว่าในกล่องที่ไม่มีการเปิดหน้าต่าง

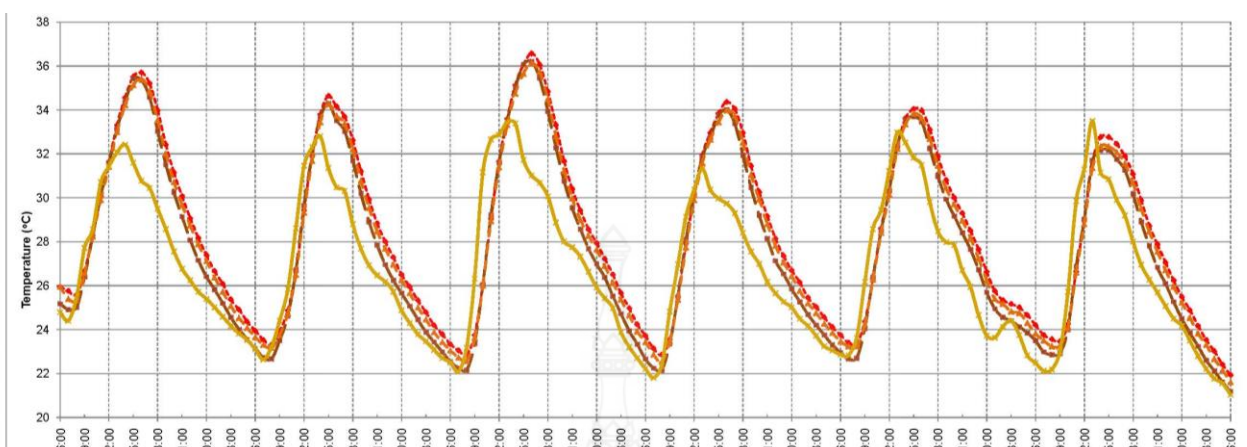
กรณีศึกษาที่ 3 **กรณีเปิดหน้าต่างกระจก เวลา 18.00 น. ปิดเวลา 06.00 น. กล้อง 3.1 ติดตั้ง (ปิดหมด) กล้อง 3.2 มีผนังไม้ไผ่ (22 มิถุนายน 2558)**

ในกรณีที่เป็นการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของผนังไม้ไผ่กับมูลิไม้ (ปิดหมด) โดยมีการเปิดหน้าต่างเพื่อระบายอากาศ เวลา 18.00 น. และปิดเวลา 06.00 น. ในตอนกลางวัน อุณหภูมิภายในทั้ง 2 กล้อง สูงกว่าภายนอกถึงเวลา 11.00 น. โดยรวมทั้งสองกล้องมีอุณหภูมิใกล้เคียงกันตลอดทั้งวัน แต่กล้องที่ 3.2 เริ่มมีอุณหภูมิภายในลดต่ำกว่าภายนอก สูงกว่ากล้องที่ 3.1 สูงกว่าเห็นได้ชัด เมื่ออุณหภูมิภายนอกขึ้นสูงสุด 32 องศาเซลเซียส ในเวลา 3.15 น. อุณหภูมิ จุดที่ 2 ของกล้องทดลองที่ 3.1 สูงกว่า จุดที่ 6 ในกล้องทดลองที่ 3.2 ประมาณ 0.6 องศาเซลเซียส และต่ำกว่าภายนอก 0.5 องศาเซลเซียส และเกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันในจุดที่ 8 ของกล้องทดลองที่ 3.2 กับ จุดที่ 4 ในกล้องที่ 3.1 ซึ่งเป็นจุดบริเวณบนและล่างของภายในกล้องทดลอง ส่วนในจุดที่ 1 และ 3 ซึ่งอยู่หลังมูลิไม้ (ปิดหมด) และจุดที่ 7 ซึ่งอยู่หลังผนังไม้ไผ่ มีอุณหภูมิใกล้เคียงกันตลอดทั้งวัน ส่วนในตอนกลางคืนมีลักษณะใกล้เคียงกับกลางวัน ซึ่งทั้งผนังไม้ไผ่ มูลิไม้ ทำหน้าที่เป็นตัวกันไม่ให้รังสีดวงอาทิตย์เข้ามาภายในอาคาร โดยตรงเหมือนกัน แต่ผนังไม้ไผ่มีการกักเก็บความร้อนไว้ทำให้อุณหภูมิในช่องว่างอากาศสูงกว่าอุณหภูมิภายนอกและภายใน ช่วงเวลากลางวันในทางกลับกัน กลางคืนอุณหภูมิในช่องว่างอากาศจะต่ำกว่าอุณหภูมิภายในกล้องและใกล้เคียงกับอากาศภายนอก เนื่องจากการเปิดหน้าต่างในเวลา 18.00 น.

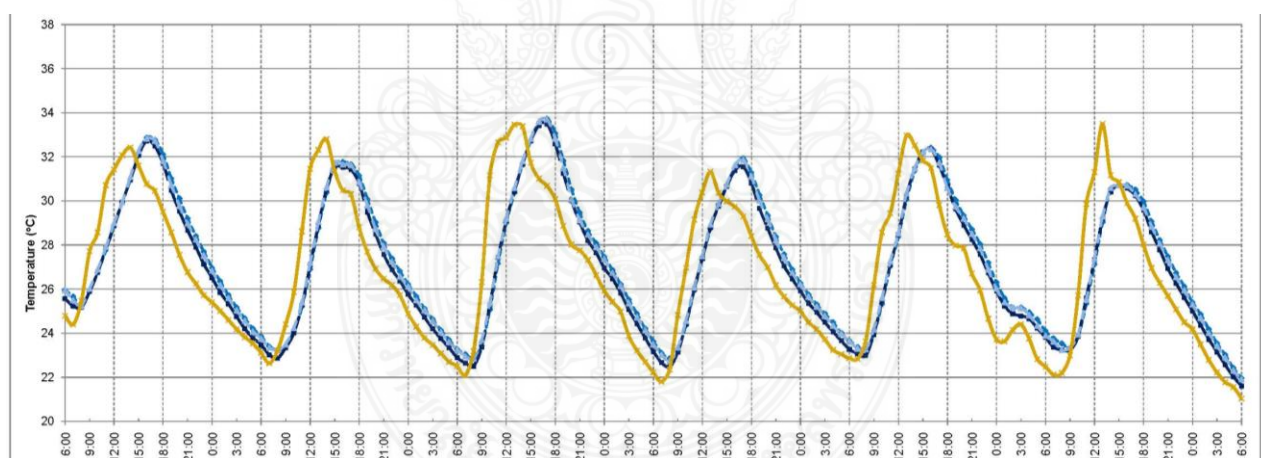
กรณีศึกษาที่ 4 **กรณีเปิดหน้าต่างกระจกเวลา 18.00 น. ปิดเวลา 06.00 น. กล้อง 4.1 ติดตั้งฝ้าบาน (ปิดหมด) กล้อง 4.2 มีผนังไม้ไผ่ เปิดหน้าต่างกระจกทั้งบานเวลา 18.00 น. ปิดเวลา 06.00 น. (25 มิถุนายน 2558)**

ผลที่ได้สอดคล้องกับการทดลองกรณีศึกษาที่ 3 คือ ในตอนกลางวันอุณหภูมิทั้ง 2 กล้องสูงกว่าภายนอกคือ เวลา 09.30 น. โดยภาพรวมทั้ง 2 กล้องมีอุณหภูมิที่ใกล้เคียงกันแต่มีความแตกต่างในจุดที่ 2 ของกล้องทดลองที่ 4.1 สูงกว่า จุดที่ 6 ในกล้องทดลองที่ 4.2 เล็กน้อย ซึ่งเป็นบริเวณตอนบนของกล้องทดลอง และจุดที่ 1 และ 3 ซึ่งอยู่หลังฝ้าบานกับจุดที่ 7 ซึ่งอยู่หลังผนังไม้ไผ่มีอุณหภูมิใกล้เคียงกันตลอดทั้งวัน มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกับกรณีศึกษาที่ 3 เป็นเหตุผลเดียวกันกับผนังไม้ไผ่ มูลิไม้ (ปิดหมด) และฝ้าบาน ทำหน้าที่เป็นตัวกันไม่ให้รังสีดวงอาทิตย์เข้ามาภายในอาคาร โดยตรงเหมือนกัน

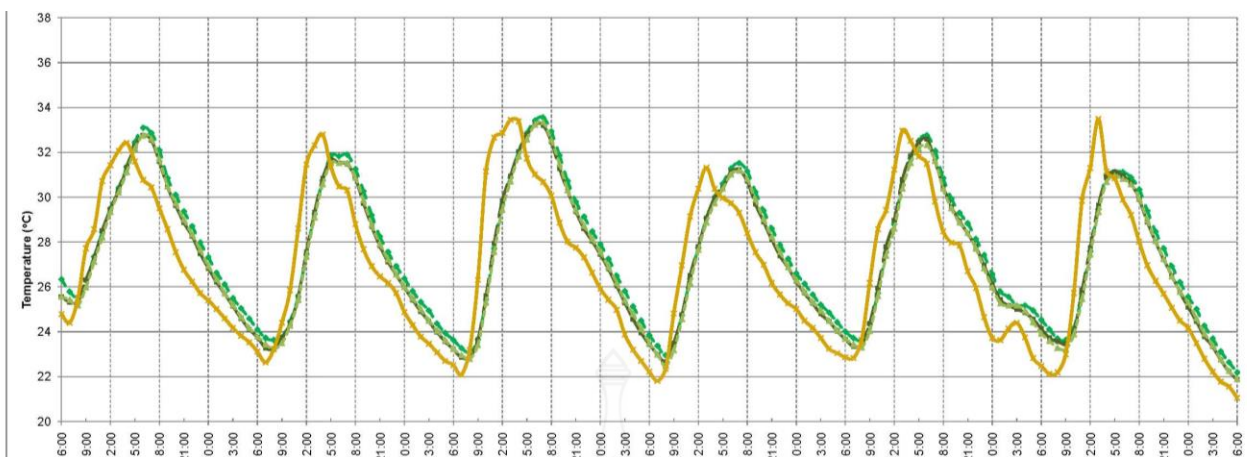
1) ค่าอุณหภูมิเปรียบเทียบทั้ง 5 กล้องทดสอบแบบต่อเนื่อง 6 วัน (7 พ.ค. 58 - 12 พ.ค. 58)

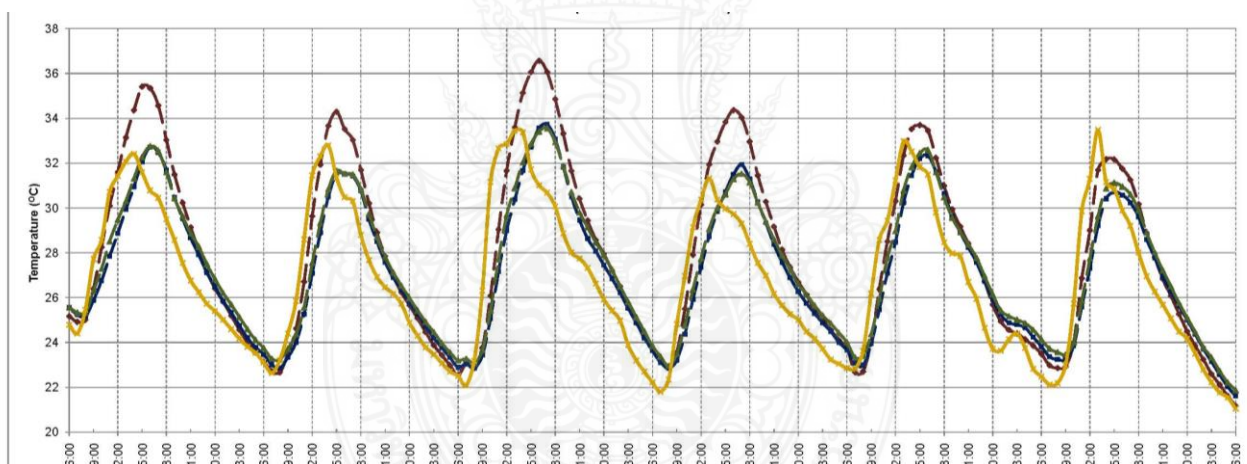
ภาพที่ 4.3 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงของอุณหภูมิภายนอกและภายในกล้องทดสอบที่ 1 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58

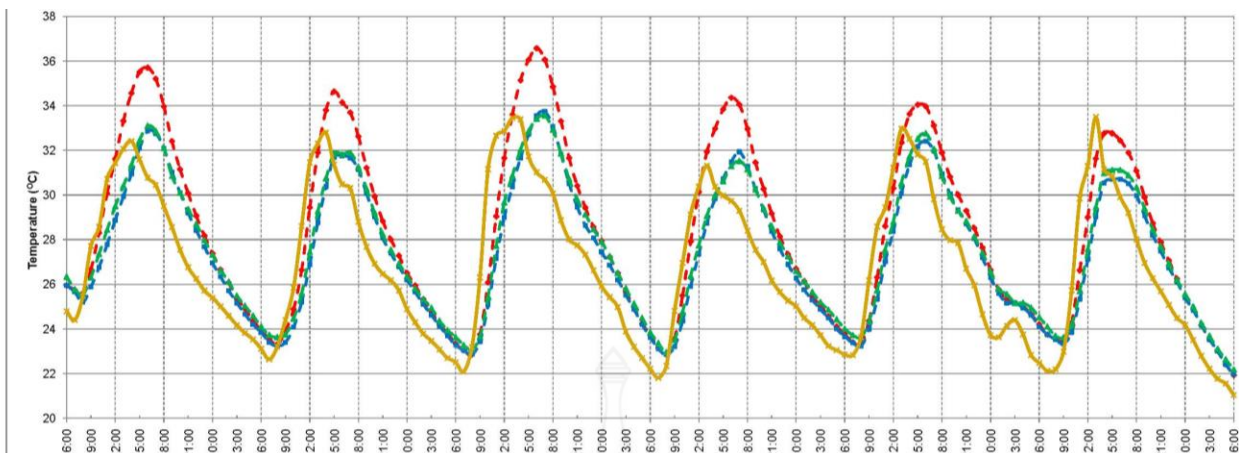
ภาพที่ 4.4 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงของอุณหภูมิภายนอกและภายในกล้องทดสอบที่ 2 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58

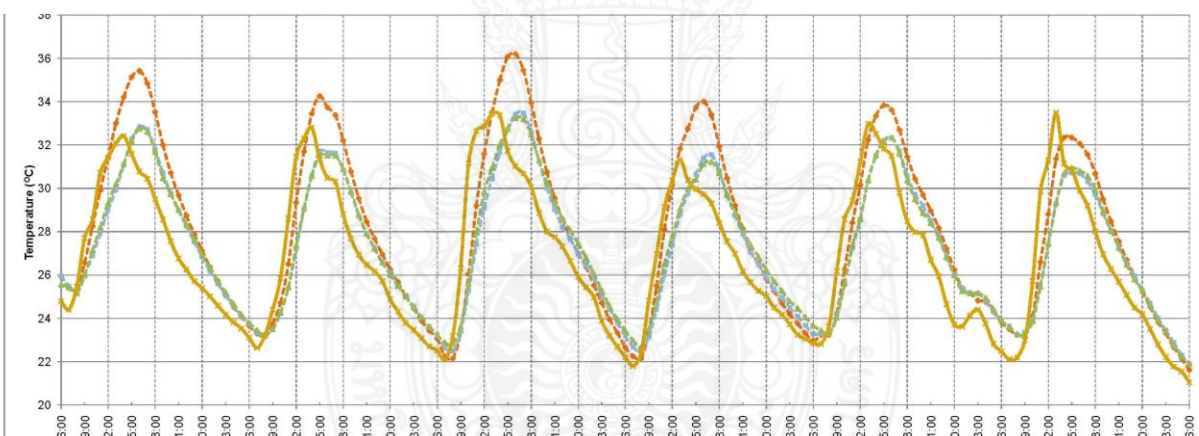
ภาพที่ 4.5 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 3 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58

ภาพที่ 4.6 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 4 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58

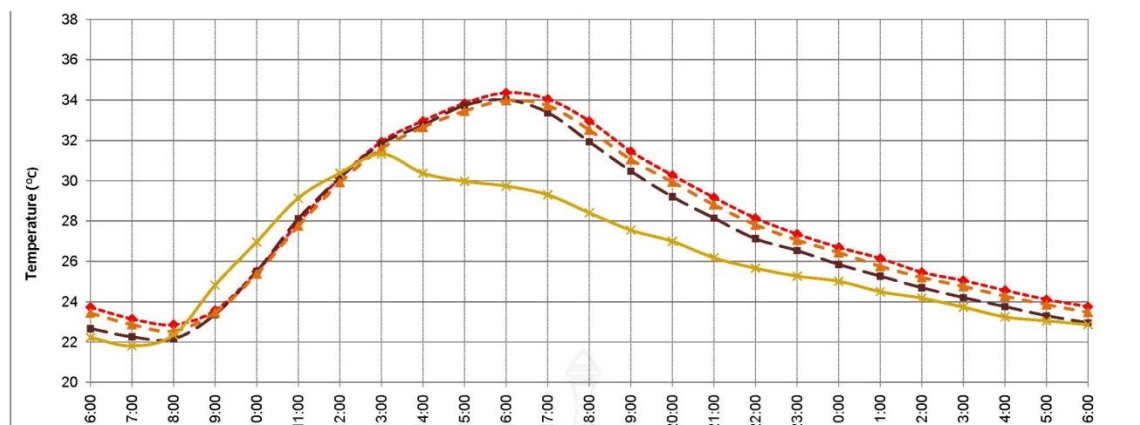
ภาพที่ 4.7 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 5 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58

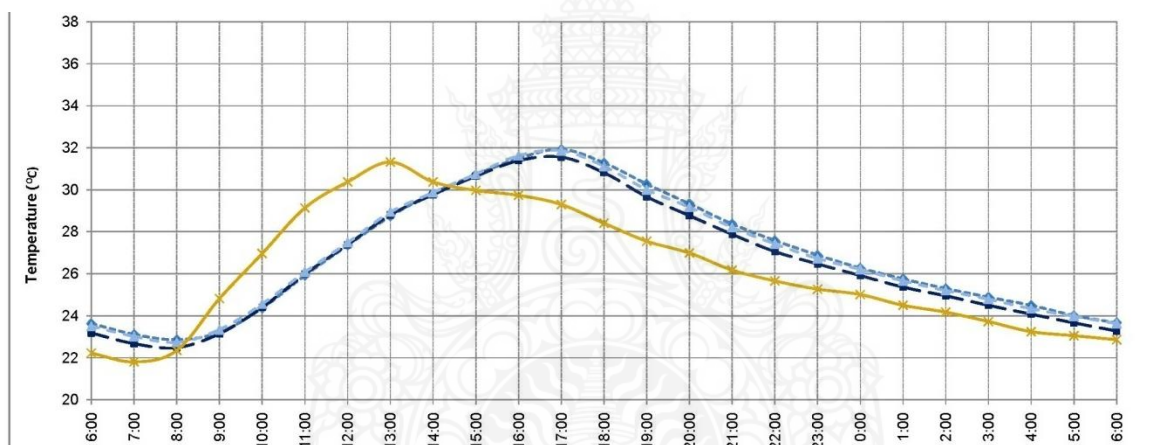
ภาพที่ 4.8 แสดงแผนภูมิการเปรียบเทียบข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบทั้ง 3 กล่องที่ตำแหน่งด้านล่าง (Tb) ในระหว่างวันที่ 7 พ.ค.58 - 12 พ.ค.58

2) ค่าอุณหภูมิเปรียบเทียบทั้ง 3 กล่องทดสอบ แสดงใน 1 วัน

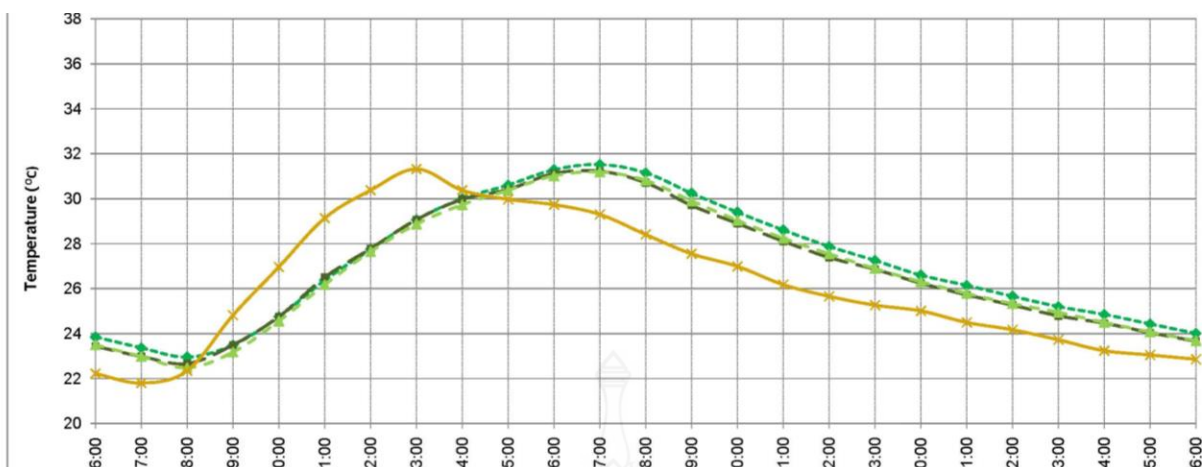
เพื่อให้เห็นความชัดเจนในการวิเคราะห์ จึงนำผลของค่าอุณหภูมิที่เลือกมาแสดงใน 1 วัน คือ วันที่ 10 พ.ค. 58

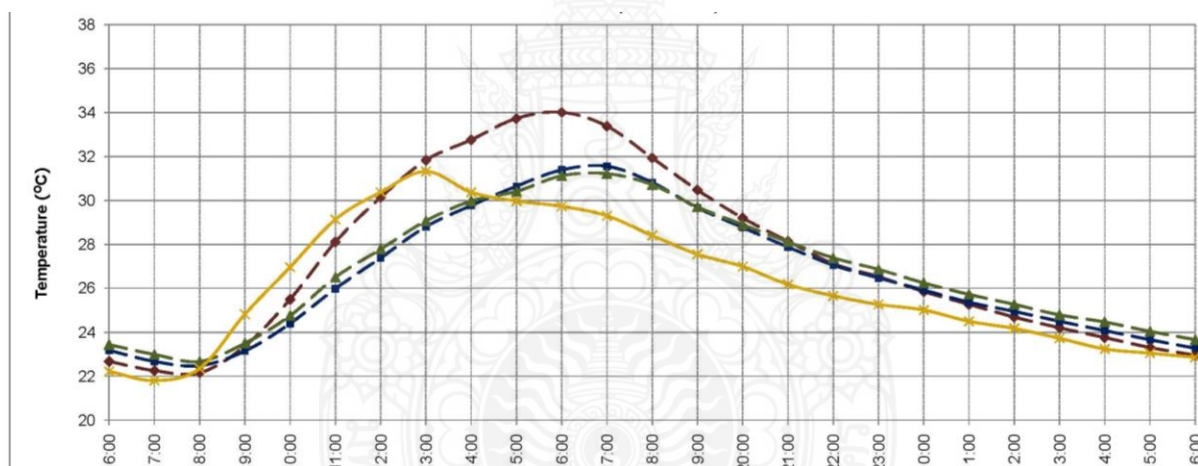
ภาพที่ 4.9 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมง อุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 1 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58

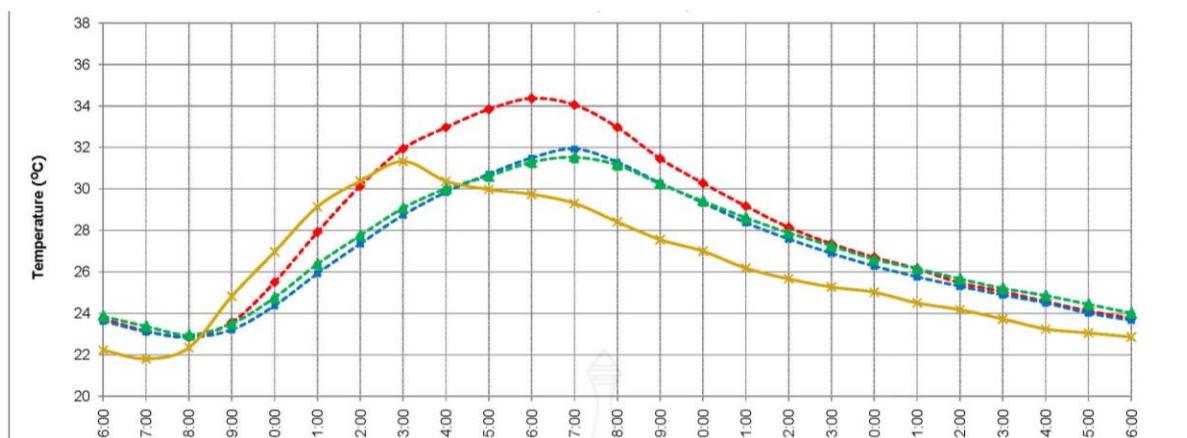
ภาพที่ 4.10 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมง อุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 2 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58

ภาพที่ 4.11 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 3 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58

ภาพที่ 4.12 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 4 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58

ภาพที่ 4.13 แสดงแผนภูมิข้อมูลเฉลี่ยรายชั่วโมงอุณหภูมิภายนอกและภายในกล่องทดสอบที่ 5 ที่ตำแหน่งต่างๆ (Tm, Tt และ Tb) ในวันที่ 10 พ.ค. 58

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมของกราฟที่ได้จากการทดลองชุดผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) ติดตั้งภายนอกอาคาร เพื่อลดความร้อนเข้าสู่อาคาร ทั้งกรณีมี 1. ชุดผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) 2. ไม่มีชุดผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) 3. ผนังสองชั้นจากแผ่นสมาร์ทบอร์ด 4. ผนังสองชั้นจากแผ่นยิปซัม 5. ผนังสองชั้นจากการก่ออิฐ 2 ชั้น จากการทดลองจะพบว่า ในตอนกลางวัน ทั้งกรณีที่ 1, กรณีที่ 2, กรณีที่ 4, กรณีที่ 5, อุณหภูมิภายในห้องต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอกในช่วงอุณหภูมิขึ้นสูงสุด โดยเฉพาะในกรณีที่ 5 อุณหภูมิภายในห้องต่ำสุดกว่าทุกกรณีเนื่องจากมีพื้นที่ว่างระหว่างผนัง 2 ชั้นเพื่อหน่วงความร้อน แต่ในการวิจัยนี้ทำการทดสอบวัสดุผนังสองชั้นที่ยึดติดกับตัวอาคารภายนอกเป็นสำคัญ ทำให้ผนังที่ติดตั้งผนังสองชั้นไม้ไผ่ในระบบเปิดหน้าต่างมีอุณหภูมิตำราลงมาจากกรณีอื่น เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะอุณหภูมิช่วงขึ้นสูงสุดบริเวณกลางห้องทดลองของกรณีที่ไม่มีผนังไม้ไผ่ประมาณ 0.6 องศาเซลเซียส และต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอกในขณะนั้น 2.80 องศาเซลเซียสในตอนกลางคืน โดยภาพรวมภายในห้องมีอุณหภูมิสูงกว่าอุณหภูมิภายนอก ภายในมีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นการทดลองจากกล่องที่สร้างขึ้นเพื่อทดสอบ ที่ไม่ได้รับแสงแดดโดยตรงตลอดทั้งวัน กลางวันผนังสองชั้นไม้ไผ่ช่วยลดความร้อนของแสงภายนอกและสามารถบดบังสายตากรอบนอกให้กับผู้ใช้อาคาร ทำให้ลมสามารถพัดผ่านเข้ามาได้จากการออกแบบตัวกันแดดแบบใบพัดพัดลม การเปิดหน้าต่างทำให้เกิดการถ่ายเทระหว่างอากาศภายในกับภายนอก การถ่ายเทอากาศขึ้นอยู่กับอุณหภูมิภายนอก/ในขณะนั้น สำหรับกรณีที่ 3 ผนังสองชั้นจากแผ่นสมาร์ทบอร์ด และ กรณีที่ 4 ผนังสองชั้นจากแผ่นยิปซัม โดยภาพรวมทั้งกลางวันและกลางคืนมีความคล้ายคลึงกันเนื่องจากเป็นวัสดุที่ทึบแสง มีเนื้อวัสดุหนาแน่น ทำให้อุณหภูมิที่วัดได้ใกล้เคียงกันตลอดวันนั้น แสดงให้เห็นว่าความร้อนที่ส่งผ่านเข้ามาภายในอาคารเมื่อมีชุดผนังสองชั้นไม้ไผ่ แตกต่างกันในบางจุดบริเวณตอนบนของกล่องทดลองผนังสองชั้นไม้ไผ่มีอุณหภูมิที่ต่ำกว่าเล็กน้อยในช่วงกลางวัน และผนังสองชั้นไม้ไผ่ยังคงสามารถมองเห็นทัศนียภาพภายนอกได้ รวมถึงมีรูปแบบที่สวยงามให้ใช้งานได้ตามความต้องการและมีราคาต่อพื้นที่ประหยัดกว่าแผงบังแดดสำเร็จรูป โดยสรุปชุดผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) สามารถลดความร้อนให้กับอาคารได้เมื่อเทียบกับกล่องทดลองที่ไม่มีชุดผนังไม้ไผ่เลย และมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับแผงบัง

แดดสำเร็จรูป ไม้ไผ่และผ้าม่านในการช่วยลดความร้อนเข้าสู่อาคารได้ โดยใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอยู่อาศัยในปัจจุบันจากวัสดุพื้นถิ่นในอดีต เป็นการแก้ปัญหาจากภายนอกอาคารที่มีผลต่ออุณหภูมิภายใน และเป็นอีกทางเลือกของการตกแต่งผิวอาคารในคราวเดียวกัน เพื่อตอบสนองพฤติกรรมมนุษย์ด้านการอยู่อาศัยในสภาวะนำสบายในปัจจุบันได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. การทดลองเป็นการแก้ปัญหาจากภายนอกอาคารที่มีการใช้สอยแล้ว โดยใช้วัสดุธรรมชาติคือไม้ไผ่มาแก้ปัญหา การถ่ายเทอากาศภายในอาคาร สำหรับงานวิจัยนี้ยังมีรูปแบบการใช้งานชุดผนังในแบบที่ 3 และ 4 ซึ่งยังไม่ได้ออกแบบรูปแบบเนื่องจากเนื้อวัสดุมีความแข็ง ซึ่งยังไม่ได้ทำการทดสอบด้านอุณหภูมิในครั้งนี้ หากมีการทดลองเพิ่มเติมก็จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหามากขึ้น

2. สถานที่ทดลองสำหรับงานวิจัยนี้ไม่โดนแสงแดดโดยตรงทั้งวัน หากมีการทำกล่องทดลองภายนอกอาคารอาจทำให้เห็นค่าความแตกต่างที่ชัดเจนขึ้น

5.3 ตัวอย่างการติดตั้งจริงของผลงานการออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่) แบบที่ 3

ภาพที่ 5.1 แสดงลักษณะการติดตั้งจริงของผลงานการออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่)

เอกสารอ้างอิง

- กานต์ คำแก้ว, 2548. **ไม้ไผ่กับงานสถาปัตยกรรม**. อาษา ฉบับที่ 10-11 : หน้า 82-84.
- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, รายงานไฟฟ้าของประเทศไทย ปี 2550. ELECTRIC POWER IN THAILAND 2007.
- กองบรรณาธิการ ศิลปวัฒนธรรม, 2540. **ไผ่ต้นหญ้าจากสวรรค์**. ศิลปวัฒนธรรม ปีที่ 18 ฉบับที่ 9 กรกฎาคม 2540 : หน้า 92-93.
- ขัตติยา ฉัตรเพชร, 2552. **การพัฒนาหน้าต่างกระจกสองชั้นพร้อมเกล็ดปรับแสงแนวตั้งชนิดใหม่ราคาถูกลง เพื่อการประหยัดพลังงาน**. ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอาคาร ภาควิชาเทคโนโลยีอาคาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2554. **ไม้ไผ่กับวัฒนธรรม**.
[<http://www.culture.go.th/knowledge/story/bamboo/bamboo.html>][Online] 15 มีนาคม 2554.
- คลังปัญญาไทย, 2554. **ไม้ไผ่**. [<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php>][Online] 15 มีนาคม 2554.
- เจนจบ ยิ่งสุมล, 2540. **ต้นไผ่พืชพันธุ์มหัศจรรย์ของโลก**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : บริษัท ต้องอ้อแกรมมี.
- ดนูชา หลักทอง, 2552. **แนวทางการลดความร้อนที่เข้ามาทางหน้าต่างและเพิ่มคุณสมบัติของแสง**.
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอาคาร ภาควิชาเทคโนโลยีอาคาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ตริงใจ บูรณสมภพ, 2539. **การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในการประหยัดพลังงาน**. โรงพิมพ์ อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, กรุงเทพมหานคร.
- ทรงเกียรติ เทียธิทรัพย์, 2545. **เทคนิคการก่อสร้างอาคารด้วยไม้ไผ่ : การออกแบบและก่อสร้างอาคารตัวอย่าง ณ โครงการพัฒนาโดยตง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงเกียรติ เทียธิทรัพย์, 2549. **เทคโนโลยีการก่อสร้างอาคารพักอาศัยที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ป่าแม่ฟ้าหลวง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Conditioning Engineer, Atlanta, GA

Biesele R.L., Amer W. J., conover E.W. 1953. A Lumen Method of Daylighting Design. Illuminating engineering, New York

Cooper, P.I. 1969. The Absorption of Solar Radiation in Solar Stills.

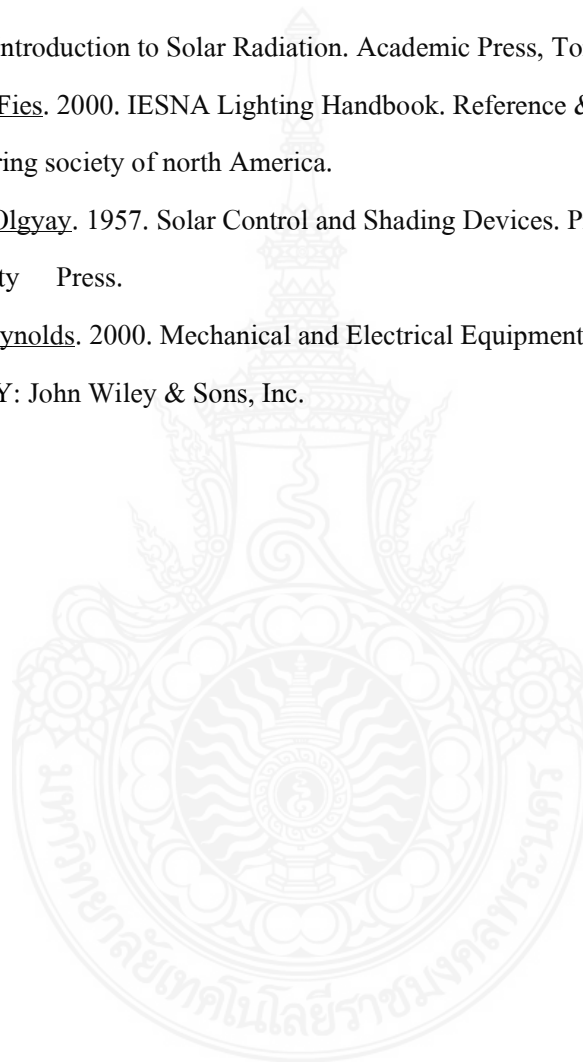
Flynn, J.E., Segil, A.W., and Steffy, G.R. 1992. Architectural Interior Systems. : Lighting, Acoustics, Air Condition. 3rd ed. New York : Van Nostrand Reinhold

Iqbal, M. 1983. An Introduction to Solar Radiation. Academic Press, Toronto

Mark S. Rea, Ph.d., Fies. 2000. IESNA Lighting Handbook. Reference & Application, Illuminating Engineering society of north America.

Olgay, A., and V. Olgay. 1957. Solar Control and Shading Devices. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Stein, B. and J.S. Reynolds. 2000. Mechanical and Electrical Equipment for Buildings. 9th ed. New York, NY: John Wiley & Sons, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ภาคผนวก ข. ผลงานการออกแบบ

ภาคผนวก ก. ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ประวัติคณะผู้วิจัย

- 1) ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายสรันยู สว่างเมฆ
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Saranyoo Sawangmake
- 2) เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3559900187903
- 3) ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ (พนักงานมหาวิทยาลัย)
- 4) หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทรศัพท์ 0 2281 9231-4 ต่อ 6304-5 โทรสาร 0 2282 8572

Mobile : 08-14144972 E-mail : saranyoo_palm@hotmail.com

- 5) ประวัติการศึกษา
 - 2554 สด.ม. (นวัตกรรมการ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 - 2550 สด.บ. (สถาปัตยกรรม) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- 6) สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

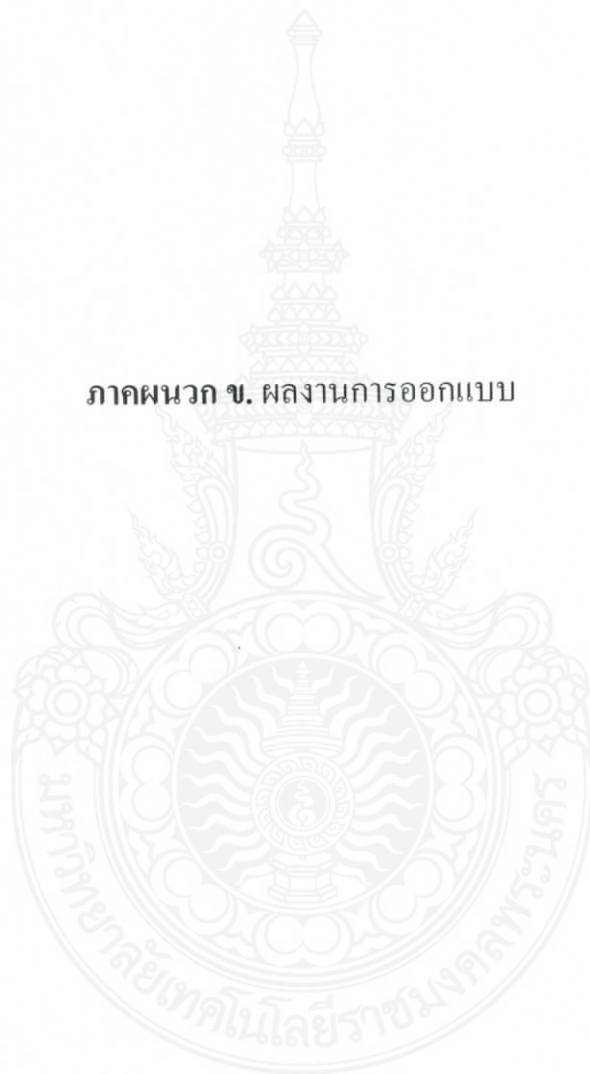
สาขาวิชาการ วัสดุและการก่อสร้าง

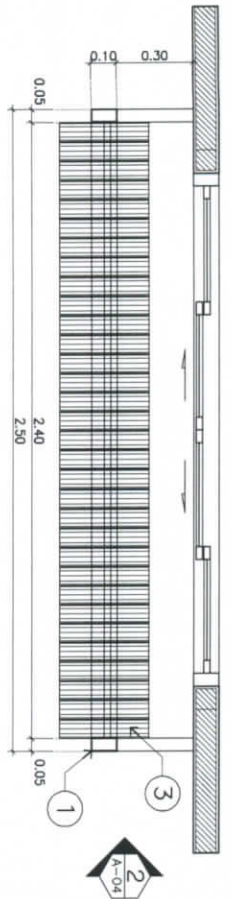
กลุ่มวิชา สถาปัตยกรรม
- 7) ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
 - 1) ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย :-
 - 2) หัวหน้าโครงการวิจัย :-
 - 3) งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว :-
 - 4) งานวิจัยที่กำลังทำ : ปี 2558 หัวหน้าโครงการวิจัยการศึกษาและออกแบบผนังสองชั้นจากวัสดุธรรมชาติ (ไม้ไผ่)

ประวัติคณะผู้วิจัย

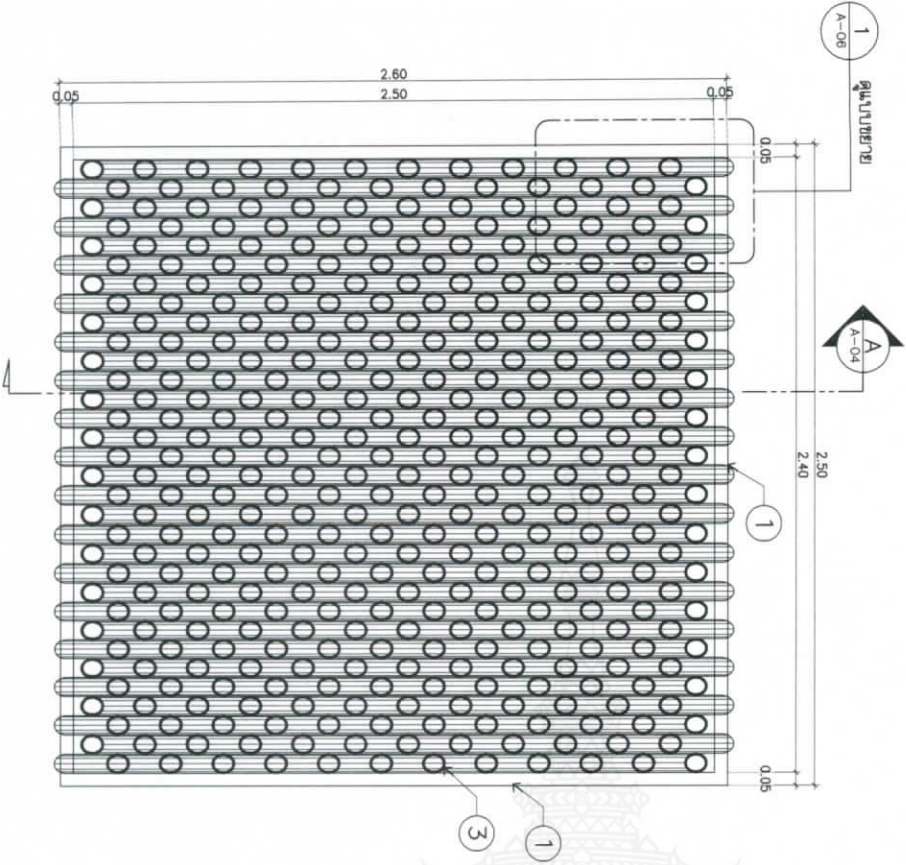
1. ชื่อ- สกุล (ภาษาไทย) นายชูเกียรติ อนันต์เวทยานนท์
(ภาษาอังกฤษ) Mr. Chukiat Ananwettayanon
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3101200457297
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ (พนักงานมหาวิทยาลัย)
4. หน่วยงานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลข โทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวรวิหาร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0-2282-8531-2 , 0-2281-9231-4 ต่อ 6304 โทรสาร 0-2282-8572
e - Mail : tongtana_59@yahoo.com
5. ประวัติการศึกษา
2550 ค.อ.ม. (เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2544 วท.บ.(เทคโนโลยีการพิมพ์) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
6. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
สาขาวิชาการ ประวัติศาสตร์ศิลปะ การออกแบบกราฟิก
กลุ่มวิชา ศิลปกรรม
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่
ละข้อเสนอการวิจัย เป็นต้น
 - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย :-
 - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย :-
 - 7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว :
- ปี 2554 ผู้ร่วมวิจัยการทดลองผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ที่ใช้ในการก่อกองไฟเพื่อการ
อนุรักษ์การใช้พลังงานภายในอาคาร
 - 7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ :
- ปี 2555 หัวหน้าโครงการวิจัยการออกแบบและพัฒนาวัสดุประกอบอาคาร
กรณีศึกษาวัสดุประกอบผนังอาคารเพื่อลดการใช้พลังงานภายในอาคารจากยางพาราและ
ฟางข้าว

ภาคผนวก ข. ผลงานการออกแบบ

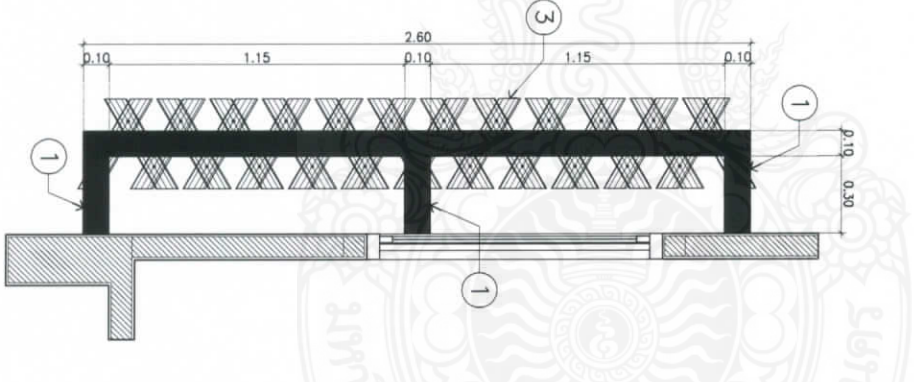

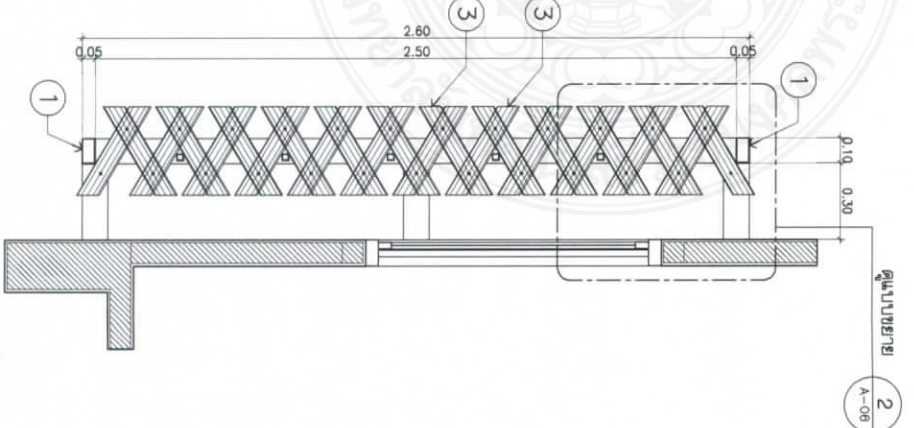
แบบผนังกระจกชนิดใส (แบบที่ 1)
 1 : 20

รูปด้าน
 1 : 20

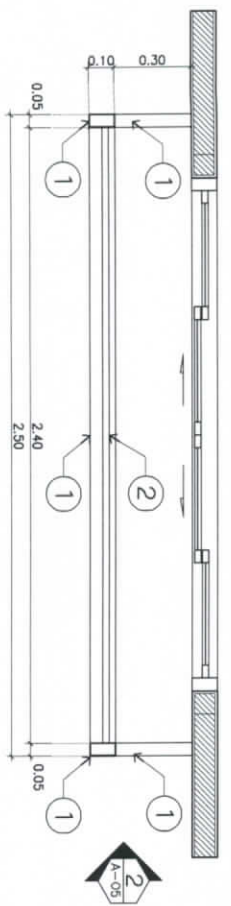

รูปตัด
 1 : 20

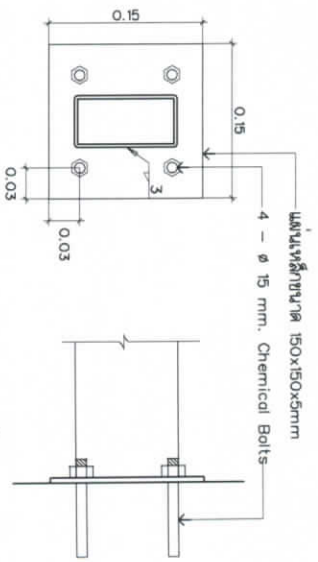
รูปตัด
 1 : 20

- 1 กระจกใส 50x100x3.2 มม. กระจกใส
- 2 กระจกใส 25x25x2.8 มม. กระจกใส
- 3 วัสดุ หนา 3" อ่างน้ำยาทำความสะอาด

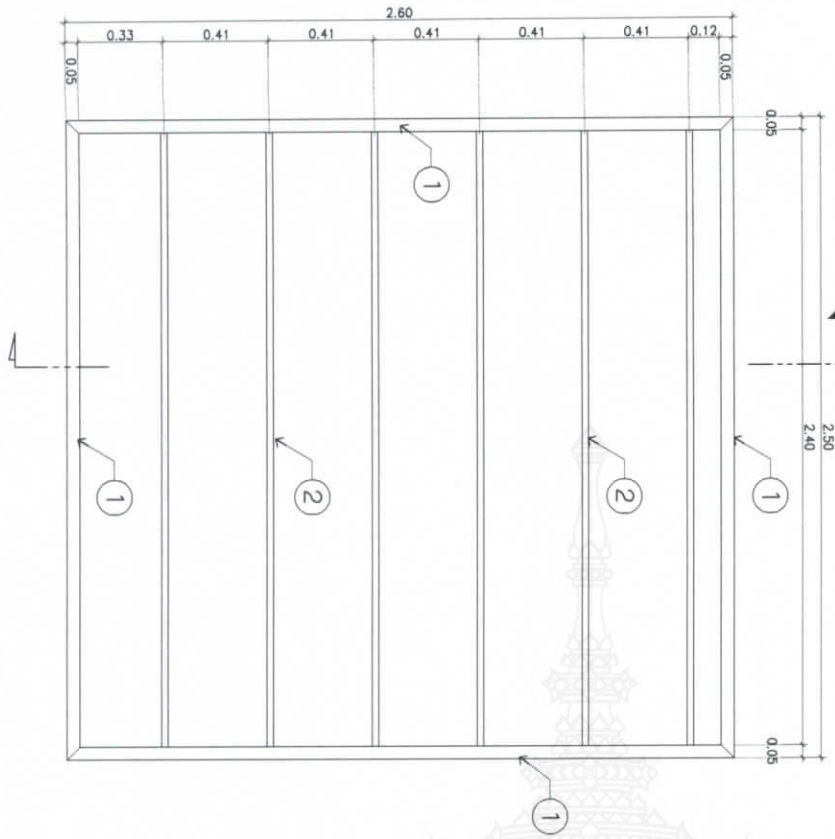

แบบโครงสร้างหลัก (แบบที่ 1)
มาตราส่วน 1 : 20

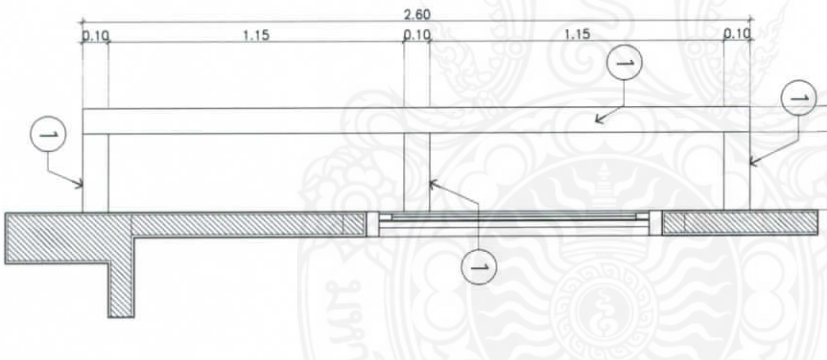
- 1 วัสดุทอง 50x100x3.2 มม. ทุบลึงนูน
- 2 วัสดุทอง 25x25x2.8 มม. ทุบลึงนูน
- 3 ไม้ ขขนาด 3" ยาน้ำยาป้องกันผุ และแมลง

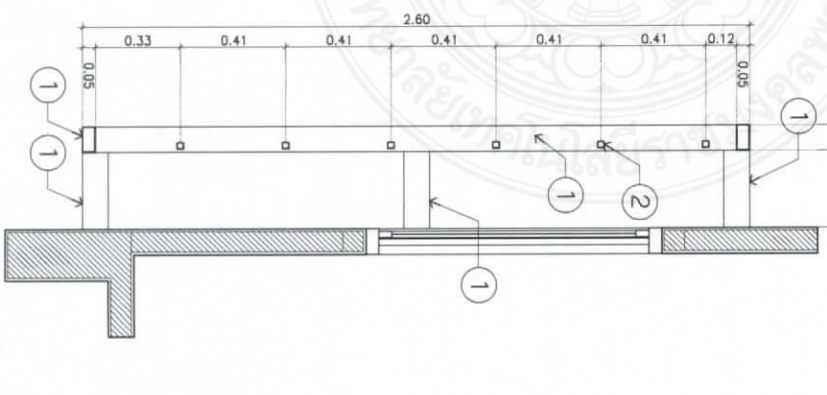
แบบการติดตั้งโครงสร้างอาคาร
หมายเหตุ : งานเหล็กที่เชื่อมให้ยึดกับผนังและทางขึ้นด้วยสกรู
ตามมาตรฐาน ป. ๖๖๕๕

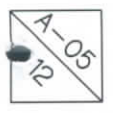
แบบโครงสร้างหลัก (แบบที่ 1)
มาตราส่วน 1 : 20

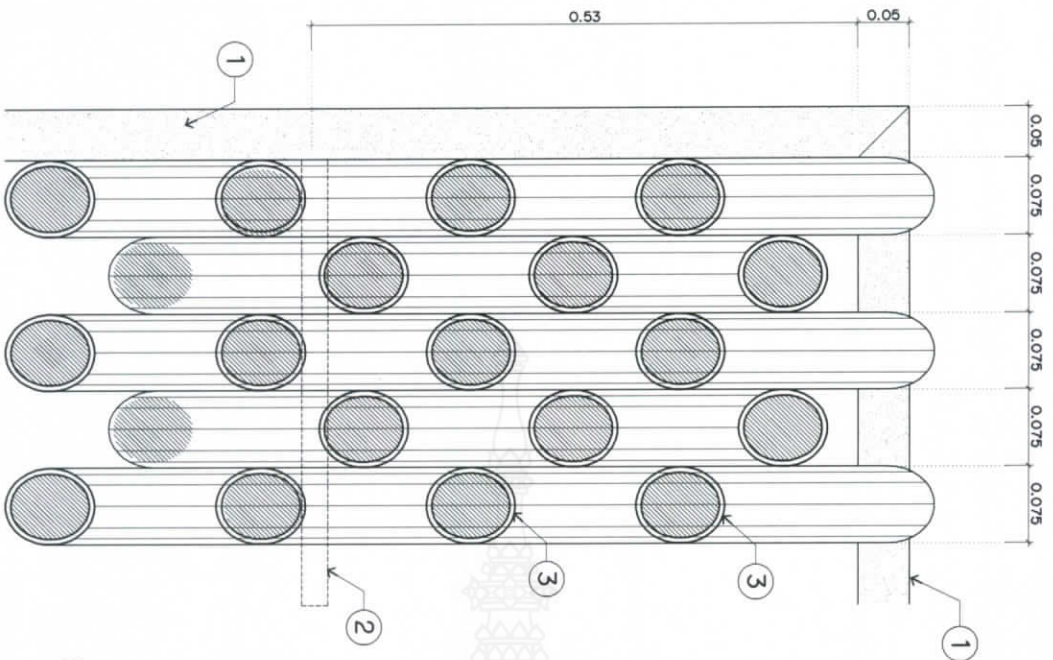

แบบโครงสร้างหลัก (แบบที่ 2)
มาตราส่วน 1 : 20

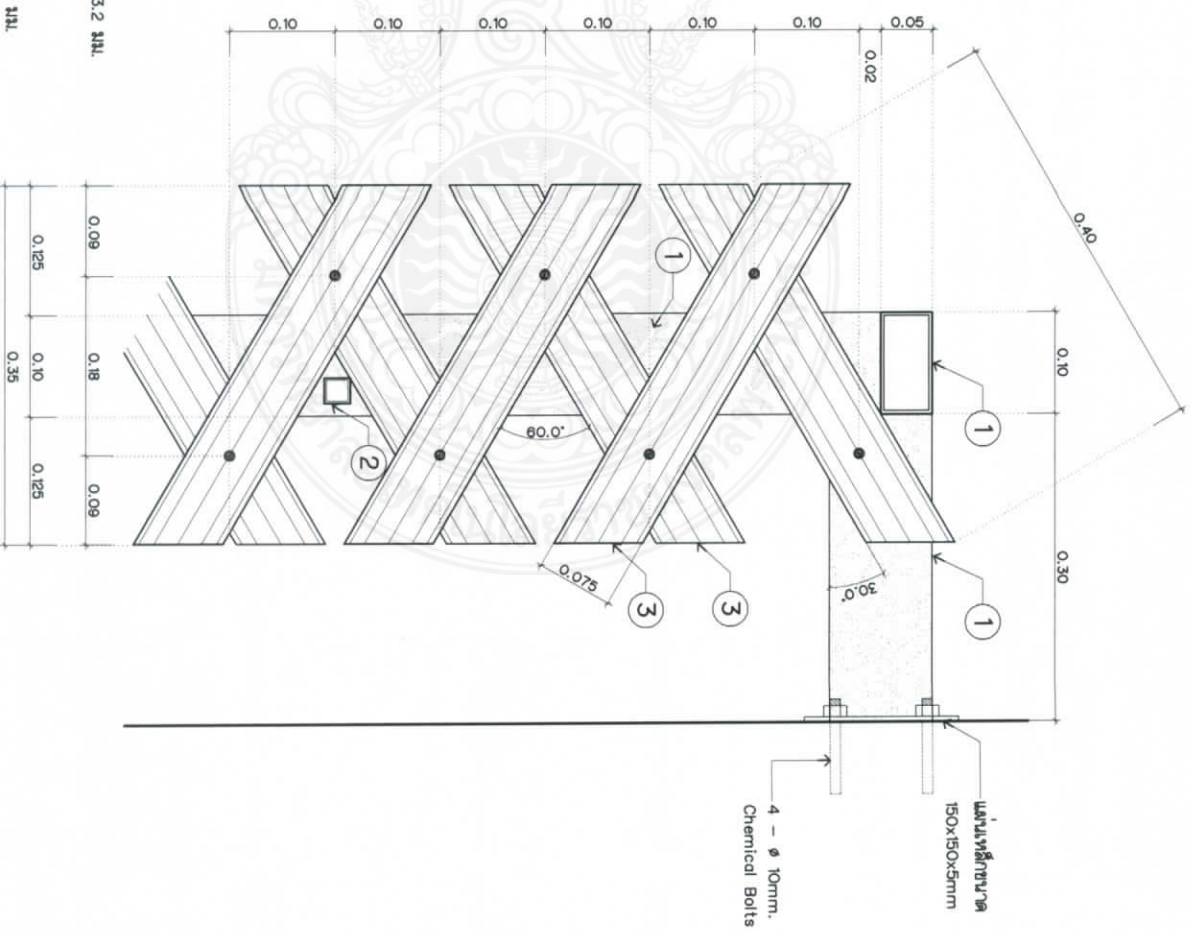
แบบโครงสร้างหลัก (แบบที่ 3)
มาตราส่วน 1 : 20

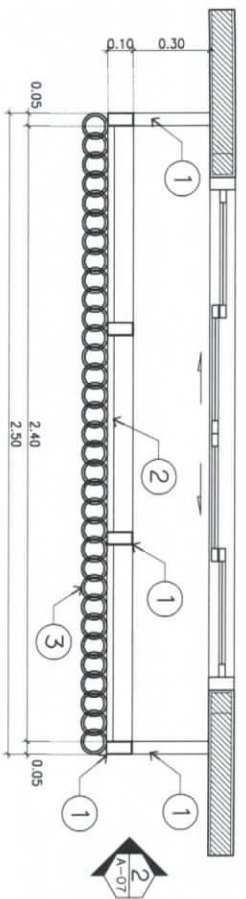

แบบขลุ่ยกรวย 1
 ขนาด: 1 : 5
 A-04

- 1) เหล็กกล่อง ๘ 50x100x3.2 มม. ทาสีน้ำเงินสังกะสี
- 2) เหล็กกล่อง ๘ 25x25x2 มม. ทาสีน้ำเงินสังกะสี
- 3) ไม้ไผ่ ขนาด ๑" ยาว ๑ เมตร ทาสีน้ำเงินสังกะสี และฉนวน

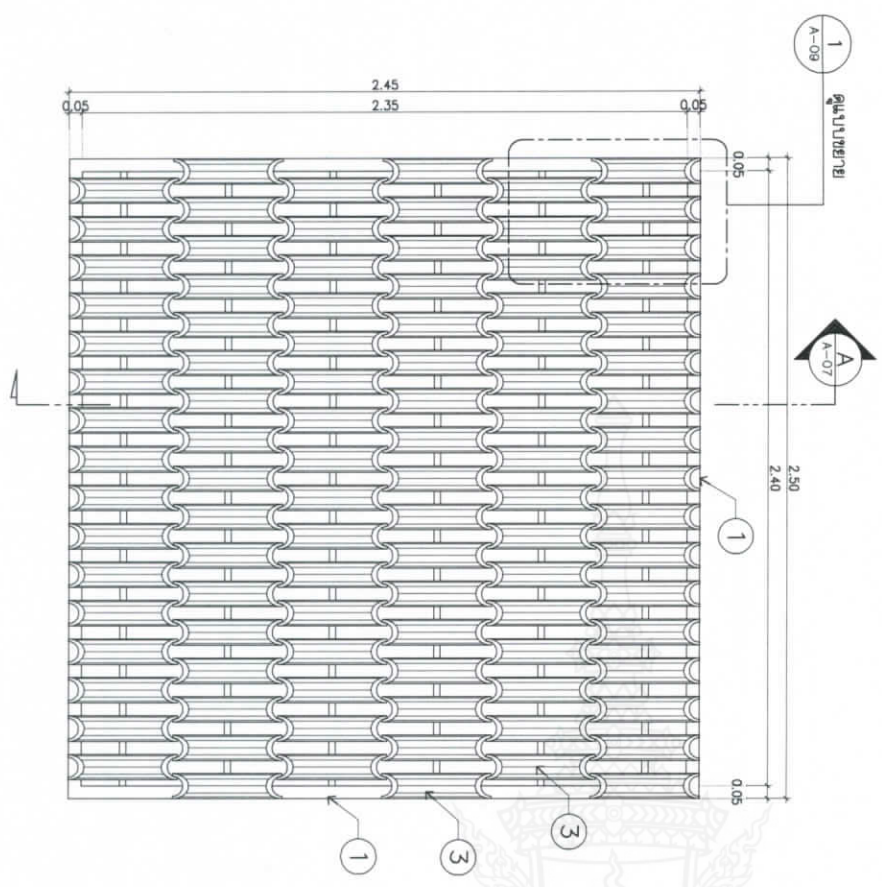

แบบขลุ่ยกรวย 2
 ขนาด: 1 : 5
 A-04

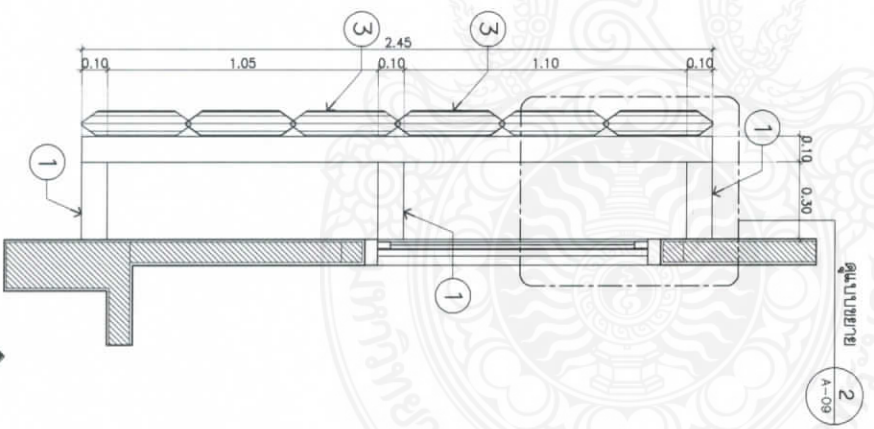

รูปตัดหน้าและข้างหน้าต่าง (แบบที่ 2)
 1 : 20

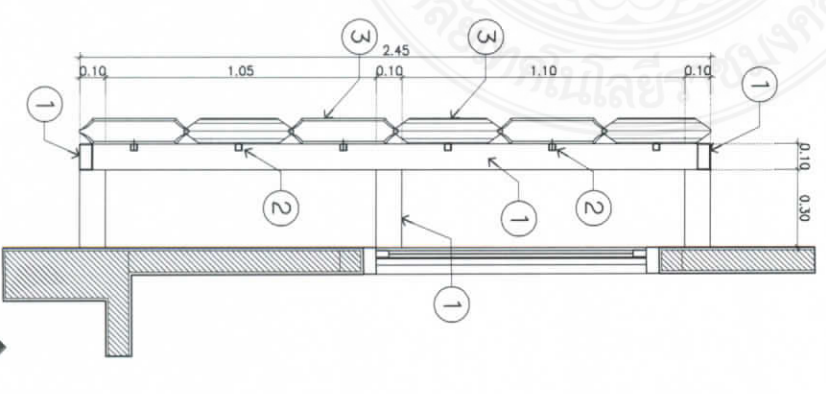
- ① เพลี้ยทอลอง 50x100x3.2 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- ② เพลี้ยทอลอง 25x25x2 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- ③ ไม้เนื้อแข็งขนาด 4" ยาวเข้ายึดกับโครงกานและผนัง

รูปตัดด้าน
 1 : 20

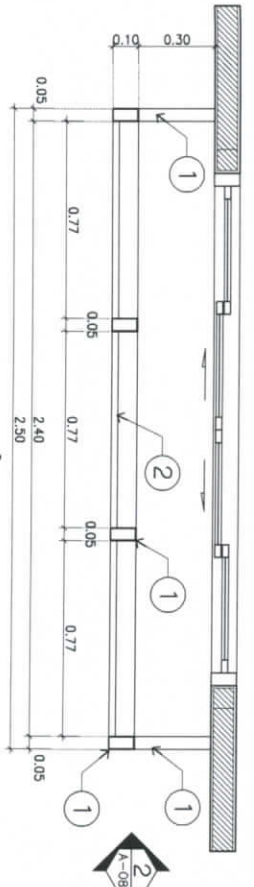

รูปตัดด้าน
 1 : 20

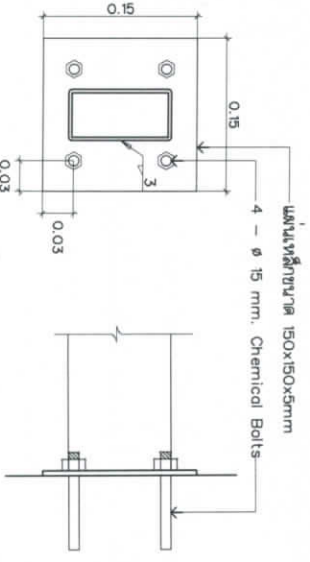
รูปตัด
 1 : 20

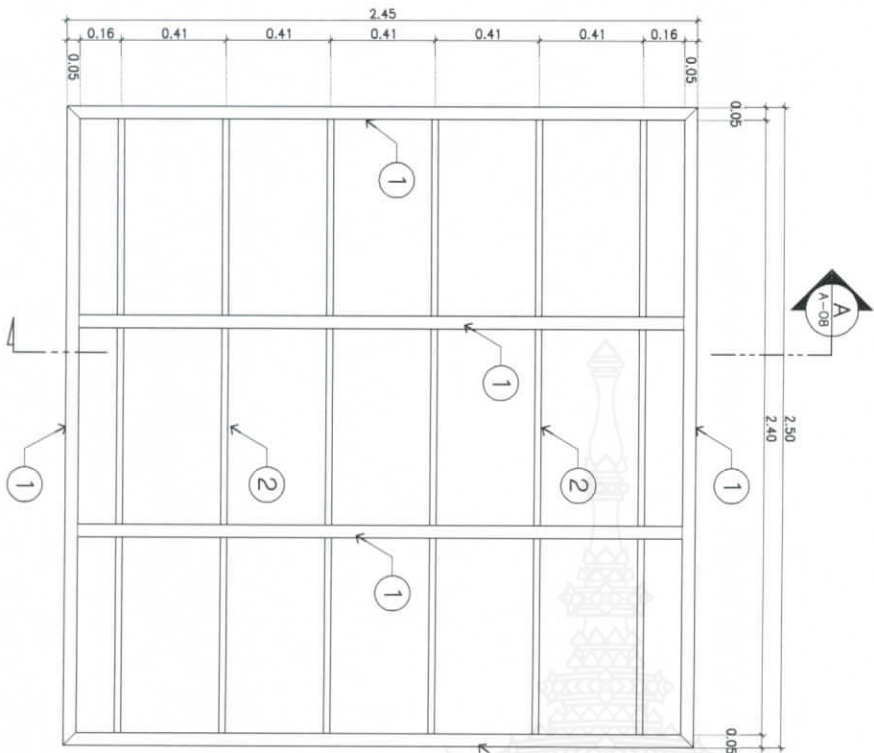

แบบชนิดรองสร้างเหล็ก (แบบที่ 2)
ขนาดส่วน
1 : 20

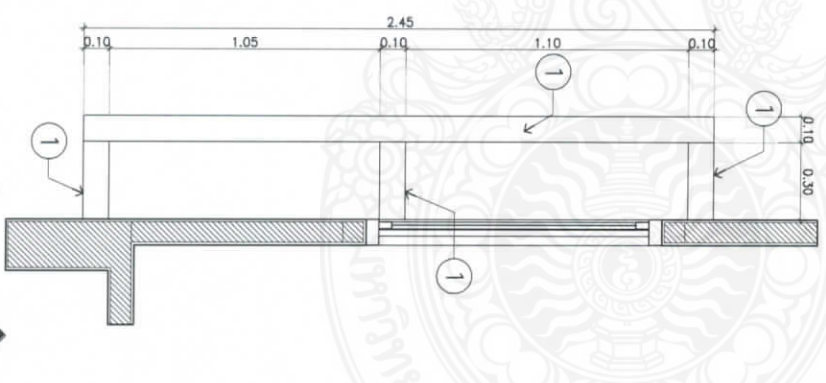
- 1 เหล็กกล่อง ๒ 50x100x3.2 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- 2 เหล็กกล่อง ๒ 25x25x2 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- 3 ไม้ฝั่ ขนาด ๓ 4" อาน้ำยาทั้งบนสุดและล่าง

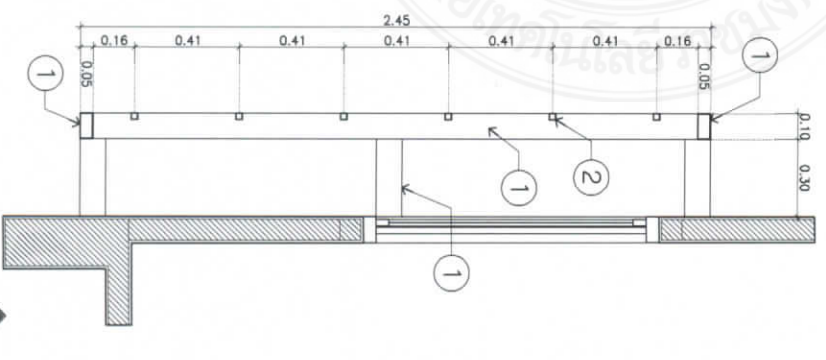
แบบการติดตั้งโครงเหล็กกับโครงสร้างอาคาร
หมายเหตุ : งานเหล็กทำทั้งหมดทำทาสีน้ำมันและจากที่ด้วยสีน้ำมัน
ตามมาตรฐาน U. ถูกขีด

รูปด้าน
ขนาดส่วน
1 : 20

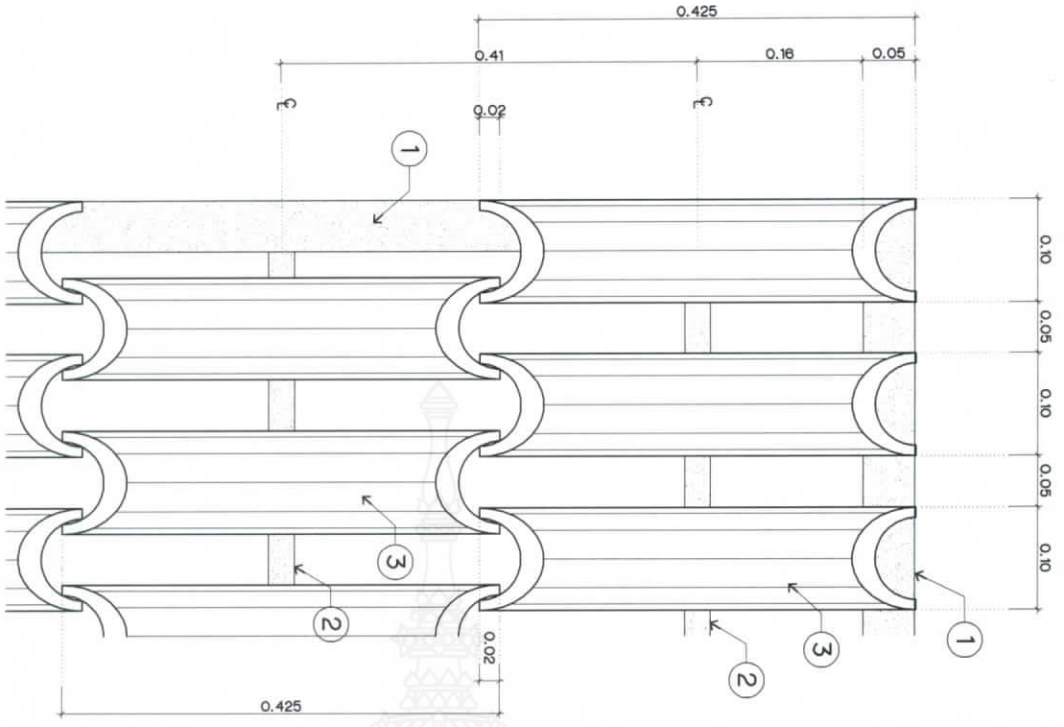

รูปด้าน
ขนาดส่วน
1 : 20

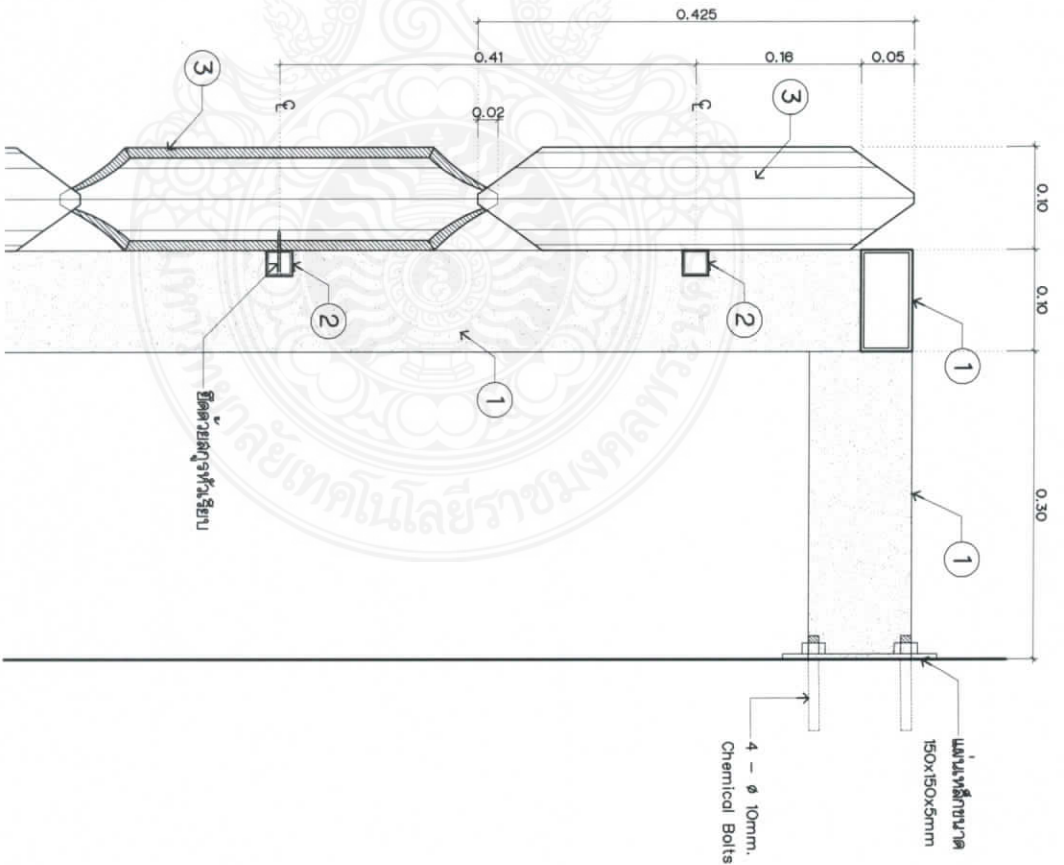

รูปด้าน
ขนาดส่วน
1 : 20

แบบขยาย 1
มาตราส่วน 1 : 5
A-07

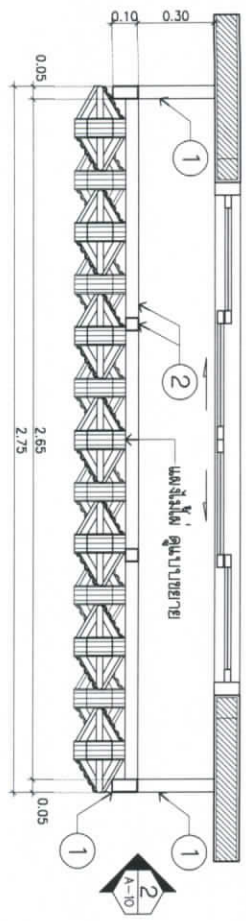

แบบขยาย 2
มาตราส่วน 1 : 5
A-07

1) เหล็กกล่อง ๘ 50x100x3.2 มม.
ทาสีน้ำมันสีดำ

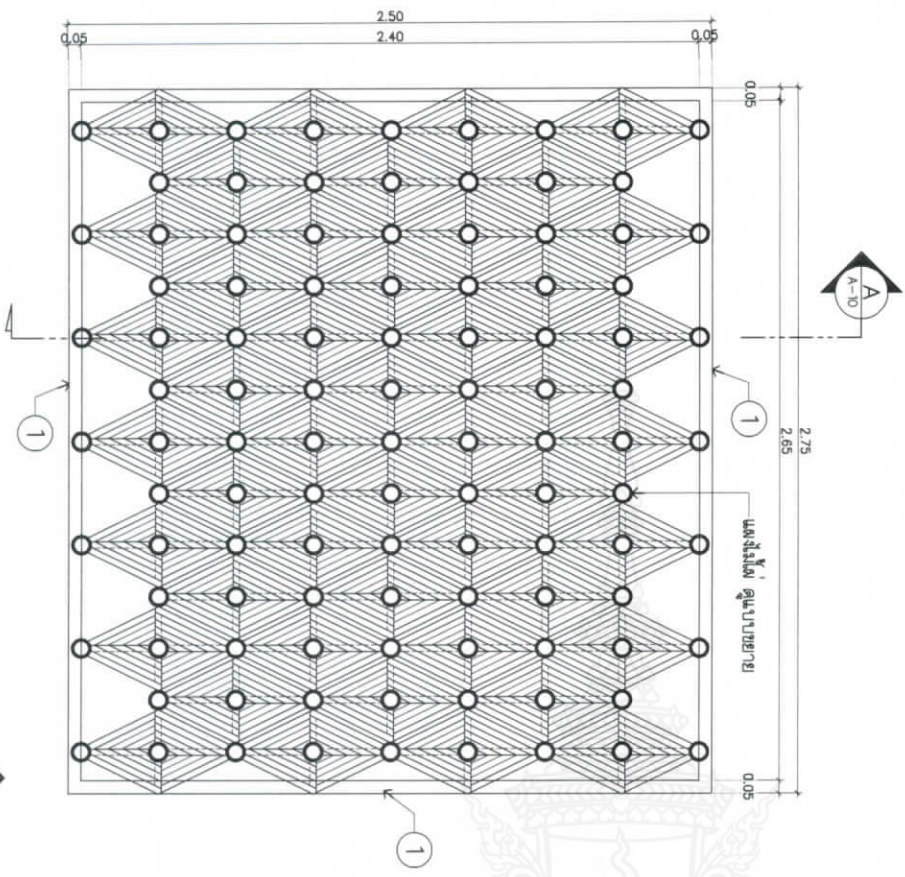
2) เหล็กกล่อง ๘ 25x25x2 มม.
ทาสีน้ำมันสีดำ

3) ไม้เนื้อแข็ง ๓" 4" ตาไม้ยักในแนว
และแนว

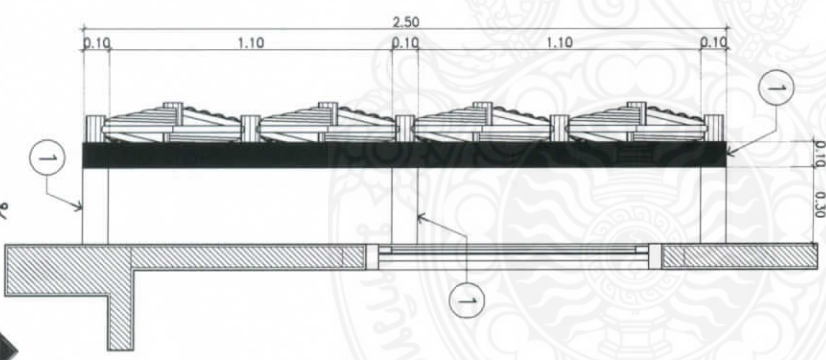

แบบผนังเหล็กเสริมชนิดต่งไม้ (แบบที่ 3)
มาตราส่วน 1 : 20

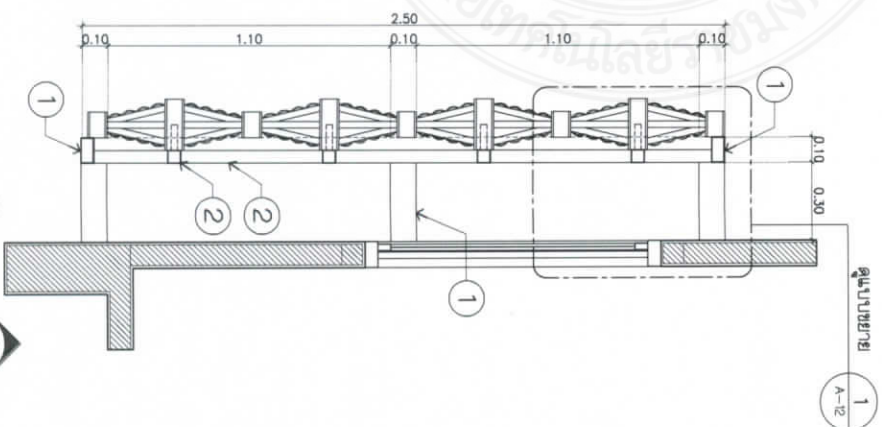
- ① เหล็กกล่อง ๕ 50x100x3.2 มม. ทาลิปูนโรลล์
- ② เหล็กกล่อง ๕ 50x50x2.3 มม. ทาลิปูนโรลล์
- ③ เหล็กกล่อง ๕ 25x25x1.2 มม. ทาลิปูนโรลล์
- ④ ไม้ฝ่าว ขนาด ๕" 3" อ่างนัยกั้นเขตและผนัง
- ⑤ ไม้ฝ่าว ขนาด ๕" 1" อ่างนัยกั้นเขตและผนัง
- ⑥ ไม้ฝ่าว ขนาด ๕" ๑" สลักตั้ง ติดชิด อ่างนัยกั้นเขตและผนัง

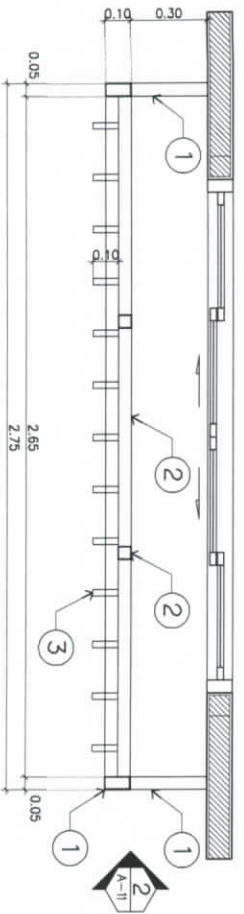
รูปด้าน 1
มาตราส่วน 1 : 20

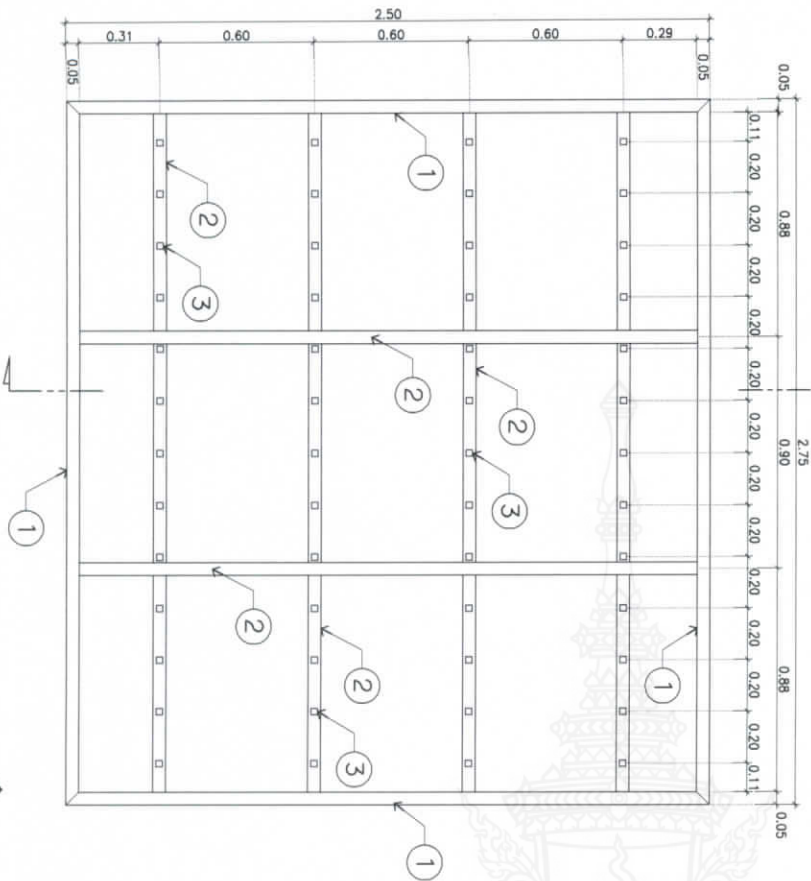
รูปด้าน 2
มาตราส่วน 1 : 20

รูปตัด
มาตราส่วน 1 : 20

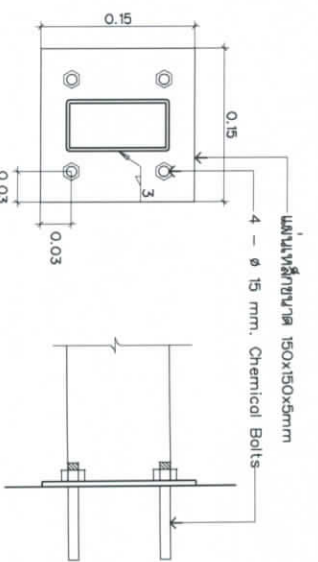

แปลนโครงสร้างหลัก (แบบที่ 3)
ขนาดจริง
1 : 20

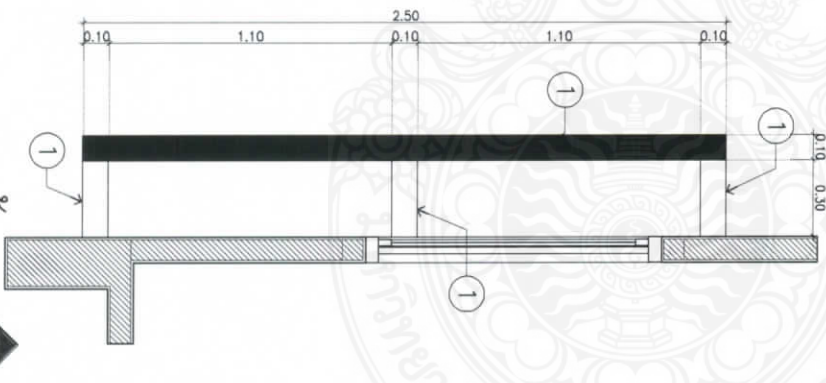

รูปด้าน
ขนาดจริง
1 : 20

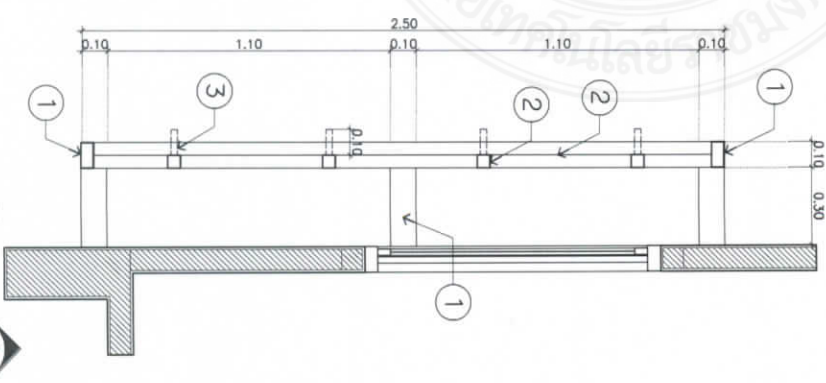
- 1 เหล็กกล่อง ๘ 50x100x3.2 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- 2 เหล็กกล่อง ๘ 50x50x2.3 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- 3 เหล็กกล่อง ๘ 25x25x1.2 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- 4 ไม้ฝั ขนาด ๑.3" อาน้ำยากันปลวก และแมลง
- 5 ไม้ฝั ขนาด ๑.1" อาน้ำยากันปลวก และแมลง
- 6 ไม้ฝั ขนาด ๑.1" ฝาครึ่ง ติดยึด อาน้ำยากันปลวกและแมลง

แบบการติดตั้งเหล็กโครงสร้างอาคาร
หมายเหตุ : งานเหล็กทั้งหมดให้ทาสีน้ำมันและทาสีด้วยสีน้ำมัน
ตามมาตรฐาน ป. ทุ่งสิทธิ์

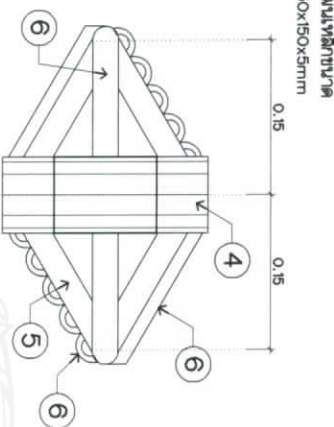
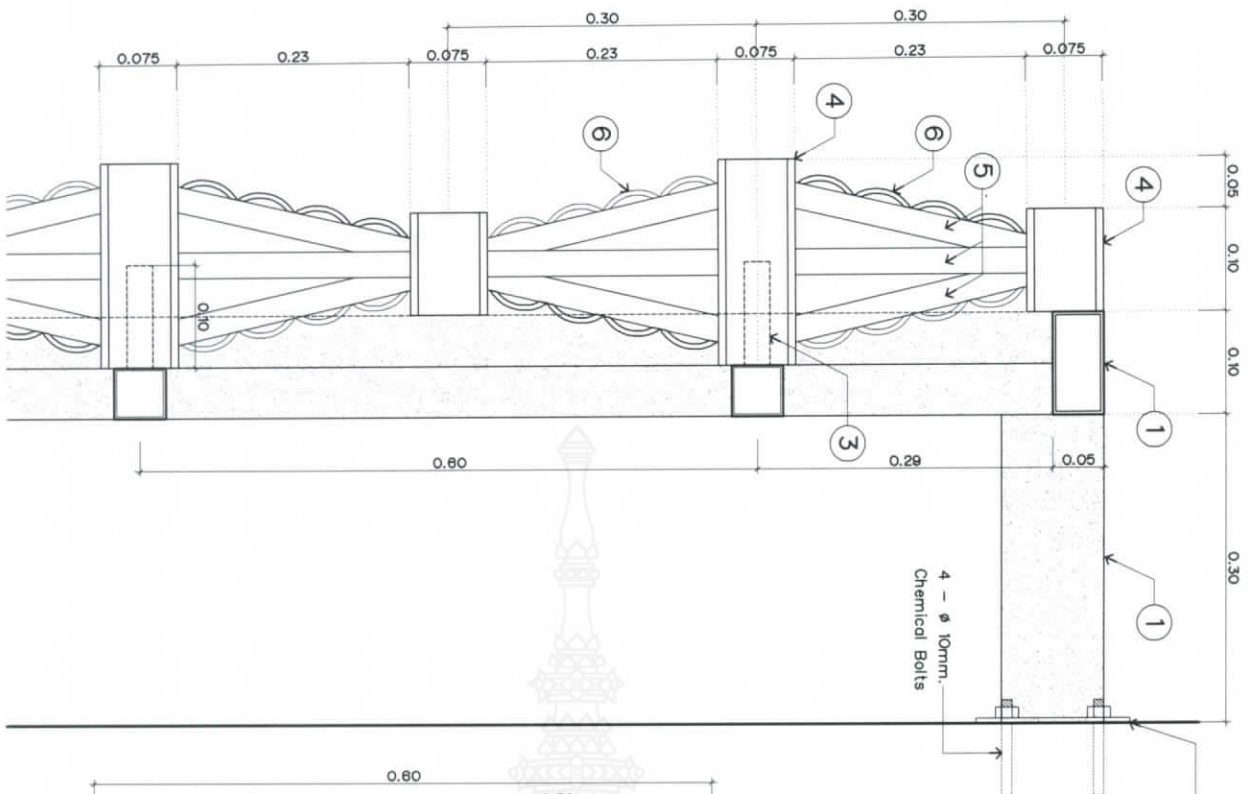

รูปด้าน
ขนาดจริง
1 : 20

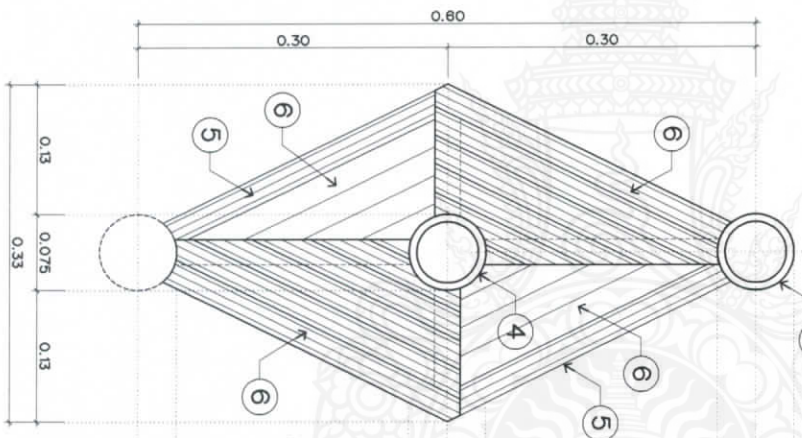

รูปตัด
ขนาดจริง
1 : 20

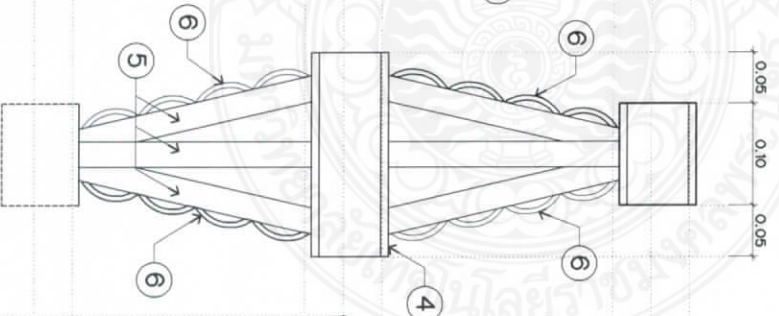
A-II
12

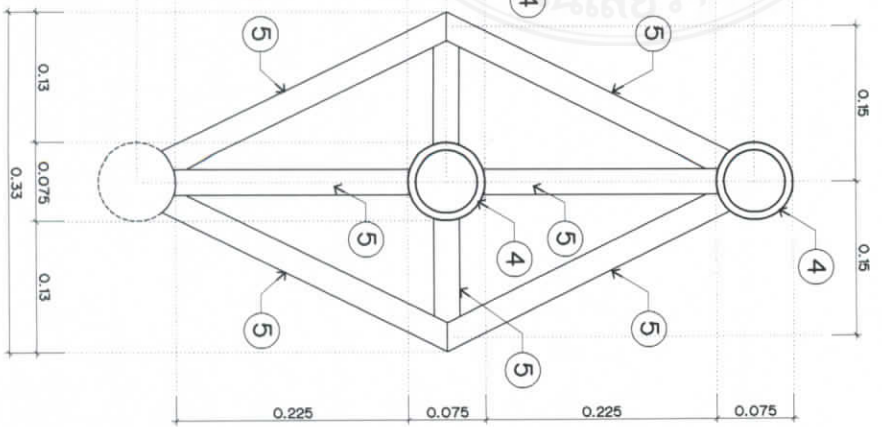
แบบที่ 1 : 5

รูปด้าน 1 : 5

รูปตัด 1 : 5

โครงสร้าง 1 : 5

- 1 เหล็กกล่อง ๕ 50x100x3.2 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- 2 เหล็กกล่อง ๕ 50x50x2.3 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- 3 เหล็กกล่อง ๕ 25x25x1.2 มม. ทาสีน้ำมันสีดำ
- 4 ไม้เนื้อแข็งขนาด ๑"3" อาน้ำยอกันปลวก และแมลง
- 5 ไม้เนื้อแข็งขนาด ๑" อาน้ำยอกันปลวก และแมลง
- 6 ไม้เนื้อแข็งขนาด ๑" ฝ้าครึ่ง ติดยึด อาน้ำยอกันปลวกและแมลง